

YEREMYA

PEYĞƏMBƏRİN KİTABI

GİRİŞ

Yeremya peyğəmbər miladdan əvvəl VII əsrin ikinci yarısında və VI əsrin birinci yarısında yaşamışdır. O, kahin idi. Uzun sürən xidmət müddətində Allahın xalqını bütpərəstliyə uymaqları və günah nəticəsində düçar olduqları bəla barədə xəbərdarlıq edirdi. Onun qabaqcadan söylədiyi peyğəmbərliklər – Yerusəlimin süqutu, Navuxodonosorun şəhəri və məbədi dağıtması, Yəhuda padşahının və xalqının Babilə sürgün edilməsi gerçək oldu. Yeremya həmçinin xalqın sürgündən qayıtmasını və millətin dirçəlişini də qabaqcadan söyləmişdi.

Yeremya peyğəmbər öz xalqını sevən, onun məhkum olmasından kədərlənən həssas bir adam idi. Kitabın çox yerində o, Allahın peyğəmbəri olduğu üçün iztirablar çəkməsi barədə ürək ağrısı ilə danışır. Rəbbin sözü onun qəlbində sanki yanar od idi, Yeremya onu ürəyində saxlaya bilmirdi.

Kitabda bəzi böyük peyğəmbərliklər Yeremyanın yaşadığı çətin dövrdən sonrakı gələcəyə işarə edir: Yeremya Yeni Əhd barədə danışır. Allahın xalqı bu əhdi yadda saxlayacaq, çünki həmin əhd onların qəlbinə yazılacaq.

Kitabın məzmunu

1:1-19 Yeremyanın çağırışı

2:1–25:38 Yoşiyanın, Yehoyaqimin, Yehoyakinin və Sidqiyanın hökmranlıq etdiyi dövrdə peyğəmbərliklər

26:1–45:5 Yeremyanın həyatında olan hadisələr

46:1–51:64 Millətlərə qarşı peyğəmbərliklər

52:1-34 Yerusəlimin süqutu

1 ¹ Bunlar Binyamin torpağındakı Anatotda yaşayan kahinlərdən biri olan Xilqiya oğlu Yeremyanın sözləridir. ^{2a} Yəhuda padşahı Amon oğlu Yoşiyanın dövründə – padşahlığının on üçüncü ilində Yeremyaya Rəbbin sözü nazil oldu. ^{3b c} Bu, Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin

^a 1:2 2Pad. 22:3–23:27; 2Saln. 34:8–35:19   ^b 1:3 2Pad. 23:36–24:7; 2Saln. 36:5-8

^c 1:3 2Pad. 24:18–25:21; 2Saln. 36:11-21

dövründən Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Sidqiyanın padşahlığının on birinci ilinin sonunadək, beşinci ayda Yerusəlim əhalisinin sürgünə aparılmasına qədər davam etdi.

Yeremyaya çağırış

⁴ Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu:

⁵ «Mən sənə ananın bətnində
Surət verməzdən əvvəl səni tanıdım,
Doğulmazdan əvvəl səni təqdis edib
Millətlərə peyğəmbər etdim».

⁶ Onda mən dedim: «Ah, ya Xudavənd Rəbb! Axı mənim danışıq qabiliyyətim yoxdur, çünki hələ cavanam». ⁷ Rəbb mənə dedi: «Sən “cavanam” demə. Mən səni kimin yanına göndərsəm, gedəcəksən, sənə nə əmr etsəm, onu söyləyəcəksən. ⁸ Adamlardan qorxma, çünki səni qurtarmaq üçün Mən sənənlə olacağam» Rəbb belə bəyan edir. ⁹ Rəbb əlini uzadıb ağzıma toxundu və mənə dedi: «Bax sözlərimi sənənin dilinə qoydum. ¹⁰ Bu gün səni millətlər və ölkələr üzərinə təyin etdim ki, onları kökündən yıxıb dağıdasan, qırıb məhv edəsən, əkib tikəsən».

¹¹ Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: «Ey Yeremya, nə görürsən?» Mən dedim: «Badam ağacının bir budağını görürəm». ¹² Rəbb mənə dedi: «Düz görmüsən. Axı Mən hər sözüümü yerinə yetirməkdə sayığam».^d

¹³ Mənə yenə Rəbbin bu sözü nazil oldu: «Nə görürsən?» Mən dedim: «Şimaldan bu tərəfə yönəlmiş qaynar bir qazan görürəm». ¹⁴ Rəbb mənə dedi:

«Bu ölkədə yaşayanların hamısının üzərinə
Şimaldan bəla yağacaq.

¹⁵ Çünki Mən şimal ölkələrinin bütün tayfalarını çağıracağam»
Rəbb belə bəyan edir.

«Hər biri gəlib öz taxtını
Yerusəlim darvazalarının girişində,
Onun bütün darvazalarının ətrafında
Və bütün Yəhuda şəhərlərində quracaq.

¹⁶ Bütün pisləklərinə görə
Onların əleyhinə hökmlərimi bildirəcəyəm.
Çünki Məndən üz döndərüb başqa allahlara buxur yandıraraq
Öz əl işlərinə səcdə etdilər.

¹⁷ Sən belini qurşayıb qalx, sənə əmr edəcəyəm bütün şeyləri onlara söylə. Onlardan qorxma, yoxsa Mən də səni onların önündə qorxuya salacağam. ¹⁸ Budur, Mən bu gün səni bütün ölkənin – Yəhuda padşahlarının, bu yerin başçıların, kahinlərinin və ölkə xalqının

^d 1:11-12 *Badam* – ibrani mətnində *şaqed* və *sayıq* – *şoqed*.

əleyhinə qalalı şəhər, dəmir sütun və tunc divar etdim. ¹⁹Onlar səninlə vuruşacaq, ancaq gücləri çatmayacaq, çünki səni qurtarmaq üçün Mən səninlə olacağam» Rəbb belə bəyan edir.

İsrailin yoldan azması

2 ¹Mənə Rəbbin sözü nazil oldu: «Get Yerusəlimə ucadan elan et ki, ²Rəbb belə deyir:

“Mən sənin cavanlığındakı mehrini,
Gəlin olanda məhəbbətini,
Səhrada, ot bitməyən torpaqda ardımca gəldiyini yadıma saldım.

³Onda İsrail Rəbbə həsr olunmuşdu
Və Onun məhsulunun nübarı idi.
Onu udmaq istəyənlərin hamısı mühakimə olunur,
Üstlərinə bəla gəlirdi” Rəbb belə bəyan edir.

⁴Ey Yaqub nəsl, ey İsrail nəslinin bütün tayfaları,
Rəbbin sözünü eşidin,

⁵Rəbb belə deyir:
“Atalarınız Məndə nə haqsızlıq tapdılar ki,
Məndən uzaqlaşdılar və puç bütələr ardınca getdilər,
Özləri də puç adam oldular.

⁶Daha demədilər ki, Misir torpağından bizi çıxaran,
Səhrada, uçurumlarla dolu boz çöllərdə,
Ölüm kölgəsində qalan quraq torpaqda,
Bir insanın keçmədiyi, heç kəsin yaşamadığı
Diyarda gəzdirən Rəbb haradadır?

⁷Mən sizi bərəkətli torpağa gətirdim ki,
Onun meyvələrindən və nemətlərindən dadasınız.
Ancaq siz oraya girən kimi torpağımı murdar etdiniz,
Mülkümü iyrenc bir yerə çevirdiniz.

⁸Kahinlər «Rəbbi axtaraq demədilər,
Qanun müəllimləri Məni tanımadılar,
Rəhbərlər Mənə qarşı üsyan etdilər,
Peyğəmbərlər Baalın adı ilə peyğəmbərlik etdilər,
Faydasız şeylərin dalınca getdilər”.

⁹Buna görə Rəbb belə bəyan edir:
“Mən yenə sizinlə çəkişəcəyəm,
Mən övladlarınızın övladları ilə də çəkişəcəyəm.

¹⁰Siz Kittim^e adalarına gedib görün,

^e 2:10 *Kittim* – İsrailin qərbindəki ölkələr nəzərdə tutulur.

- Qedara^f adam göndərib öyrənin.
Görün belə bir şey oldumu?
- 11 Bir millət allahlarını dəyişdirdimi?
Əslində onlar allah deyil.
Ancaq Mənim xalqım öz Calalını faydasız bütlərə dəyişdi.
- 12 Ey göylər, siz buna heyrət edib tir-tir əsin və dəhşətə gəlin”
Rəbb belə bəyan edir.
- 13 “Çünki xalqım iki pis əməl etdi:
Məni – axar suların mənbəyini atıb
Özlərinə hovuzlar, su saxlamayan çatlı hovuzlar düzəltdilər.
- 14 Məgər İsrail quldur? Yoxsa o, kölə doğulmuşdu?
Bəs nə üçün qarət malı oldu?
- 15 Onun üstünə cavan aslanlar nərilədi və səslərini ucaldılar.
Ölkəsini viran etdilər.
Şəhərləri yandı, bir nəfər sakin qalmadı.
- 16 Nof və Taxpanxes sakinləri sənin başını yandı.
- 17 Səni yolla aparən Allahın Rəbbi tərək etməklə
Bu işi öz başına gətirmədinmi?
- 18 Bəs Şixor^g suyundan içmək üçün Misirə niyə gedirsən?
Fərat suyundan içmək üçün Aşşura niyə gedirsən?
- 19 Səni öz pislüyün cəzalandıracaq,
Dönüklüyün töhmətini alacaqsan.
Sən də görüb bil ki, Allahın Rəbbi atmağın,
Məndən qorxmamağın pis və acı şeydir”
Ordular Rəbbi Xudavənd belə bəyan edir.
- 20 “Sən boyunduruğunu ta qədimdən qırdın, iplərini qopardın
Və «sənə qulluq etməyəcəyəm» dedin.
Üstəlik hər uca təpənin üstündə,
Hər kölgəli ağacın altında yerə sərilib
Bütlərə səcdə edərək Mənə xəyanət etdin.
- 21 Mən səni gözəl meynə, tər-təmiz toxum kimi əkmışdim.
Sən necə əleyhimə çıxıb cır, yabanı meynə oldun?
- 22 İndi isə sən gilabı ilə yuyunsan, çoxlu sabun əritsən də,
Yenə günahın önümdə ləkə kimi qalacaq”
Xudavənd Rəbb belə bəyan edir.
- 23 “Axı necə deyə bilərsən ki, murdar olmadım,
Baal bütlərinin ardınca getmədim?

^f 2:10 Qedar – İsrailin şərqi qərbi ölkələr nəzərdə tutulur.   ^g 2:18 Şixor – Nil çayının qollarından biri.

- Dərədə necə rəftar etdiyinə bax, nə etdiyini gör.
 Sən qızısan, ora-bura qaçan dişi dəvə kimi,
 24 Şəhvətlə havanı iyləyən, səhraya öyrəşmiş vəhşi eşşək kimisən.
 Qızanda onu kim saxlaya bilər?
 Onu istəyənlər özlərini yormaz, cütləşmə vaxtı onu tapar.
- 25 Ayaqyalın gəzmə, boğazın susuzluqdan qurumasın.
 Ancaq sən dedin: «Xeyr, olmaz!
 Çünki mən yad allahları sevdim və onların ardınca gedəcəyəm».
- 26 Oğru tutulanda necə utanırsa,
 İsrail nəsli də padşahları, başçıları, kahinləri
 Və peyğəmbərləri ilə birgə eləcə utanırlar.
- 27 Onlar ağaca «atamsan», daşa «bizi sən doğdun» deyir.
 Çünki Mənə tərəf üzlərini deyil, arxalarını çevirdilər.
 Ancaq üstlərinə bəla gələndə «qalxıb bizi qurtar» deyirlər.
- 28 Bəs özün üçün düzəltdiyin bütələrin haradadır?
 Başına bəla gəlmiş vaxt səni qurtara bilərlərsə, gəlsinlər.
 Sənin allahların şəhərlərinin sayı qədərdir, ey Yəhuda!
- 29 Nə üçün Mənimlə çəkişirsiniz?
 Hamınız Mənə qarşı üsyan etdiniz” Rəbb belə bəyan edir.
- 30 “Övladlarınızı nahaq yerə cəzalandırdım,
 Çünki onlar ibrət götürmədilər.
 Öz qılıncınız qırıb-çatan aslan kimi
 Peyğəmbərlərinizi tələf etdi”.
- 31 Ey bu nəslin övladları, Rəbbin sözünə diqqət edin:
 “Məgər Mən İsrail üçün bir səhra oldum?
 Yaxud bir zülmət ölkəsi oldum?
 Xalqım nə üçün deyir ki, biz öz-özümüza ağayıq,
 Bir daha Sənə tərəf gəlmərik?”
- 32 Qız öz bəzəklərini, gəlin öz cehizini unuda bilərmi?
 Ancaq xalqım uzun müddət Məni unuddu.
- 33 Oynaşlarının ardınca düşməkdə nə qədər mahirsən.
 Ən pis arvadlar belə, səndən dərs ala bilər.
- 34 Sənin ətəklərin öldürdüyün
 Məzlum, günahsız adamların qanına bulaşmış,
 Halbuki onları oğurluq üstündə tutmadın.
 Hələ bununla belə,
- 35 Sən deyirsən: «Mən təqsirsizəm,
 Rəbbin qəzəbi hökmən məndən yan keçəcək».
 Bax Mən səni mühakimə edəcəyəm,

- Çünkü günah etmədiyini söyləyirsən.
 36 Nə üçün tez-tez dolanıb dönüklük edirsən?
 Aşşurda pərt olduğun kimi Misirdə də pərt olacaqsan.
 37 Oradan da əllərinlə başını tutub çıxacaqsan,
 Çünkü bel bağladıqlarını Rəbb rədd etdi,
 Onlarla uğur qazana bilməyəcəksən”.

Xəyanətkar İsrail

- 3** 1 Əgər bir adam öz arvadını boşasa,
 Arvad da onu tərək edib başqasına ərə getsə,
 O adam bir də arvadının yanına qayıdarmı?
 Belə etsə, ölkə də tamamilə murdar olmazmı?
 Sənə çoxlu oynaşla zina etdin, yenə də Mənə tərəf dönürsən?
 Rəbb belə bəyan edir.
- 2 «Başını çılpaq təpələrə tərəf qaldırıb bax.
 Sevişmədiyin yer varmı?
 Səhrada yaşayan bədəvi kimi
 Yol kənarında oturdun və oynaşlarını gözlədin.
 Zinakarlığın və pisləklərinlə ölkəni murdar etdin.
- 3 Buna görə də yağışların ardı kəsildi və yaz yağışı yağmadı.
 Tərs sifətli fahişəyə oxşadın, utanmaq istəmədin.
- 4 İndi Məni “Atam, cavanlığımdan bəri mənim dostumsan.
 5 Sən həmişə qəzəbli olacaqsan,
 Əbədi kin saxlayacaqsanmı?” deyə çağırırsan.
 Belə danışırsan, amma gücün çatdığı qədər pislilik edirsən».
- 6^h Yoşiyanın padşahlığı dövründə Rəbb mənə dedi: «Dönük İsrailin nə etdiyini gördünmü? Hər uca təpənin üstünə, kölgəli ağacın altına gedib orada bütələrə səcdə edərək Mənə xəyanət etdi. 7 İsrail bütün bunları edəndən sonra “o Mənə tərəf qayıdacaq” dedim, ancaq o qayıtmadı. Xəyanətkar bacısı Yəhuda da bunu gördü. 8 Dəfələrlə zina etdiyi üçün dönük İsrailə talaq kağızı verib onu boşadım. Ancaq gördüm ki, onun xəyanətkar bacısı Yəhuda yenə qorxmadı, o da gedib fahişəlik etdi. 9 Heç əhəmiyyət vermədən zinakarlığı ilə ölkəni murdar etdi, daşlara və ağaclara səcdə edib xəyanət etdi. 10 Bütün bunlara baxmayaraq onun xəyanətkar bacısı Yəhuda Mənə bütün qəlbi ilə deyil, hiylə ilə üz tutdu» Rəbb belə bəyan edir.
- 11 Rəbb mənə dedi: «Dönük İsrail xain Yəhuda ilə müqayisədə daha saleh oldu. 12 Get, bu sözləri şimal səmtinə elan edib söylə: “Ey dönük İsrail, geri qayıt” Rəbb belə bəyan edir. “Sənə qəzəblə baxmayacağam, çünkü Mən mərhəmətliyəm” Rəbb belə bəyan edir. “Əbədi kin

^h 3:6 2Pad. 22:1–23:30; 2Saln. 34:1–35:27

saxlamaram. ¹³Ancaq sən öz təqşirini boynuna al ki, Allahın Rəbbə qarşı üsyan etdin, hər kölgəli ağacın altında yad allahlara könül verdin və Mənim sözümə qulaq asmadınız” Rəbb belə bəyan edir.

¹⁴“Ey dönük övladlar, geri qayıdın” Rəbb belə bəyan edir. “Çünki ağanız Mənəm. Sizi bir-bir şəhərdən, iki-iki tayfadan çıxarıb Siona gətirəcəyəm. ¹⁵Ürəyimə yatan çobanları sizə verəcəyəm, sizə ağıl və müdriklərlə rəhbərlik edəcəklər. ¹⁶Sizin törəyib çoxaldığınız günlərdə daha Rəbbin Əhd sandığından danışmayacaqlar” Rəbb belə bəyan edir. “O sandıq bir daha kimsənin ağına gəlməyəcək, yada salınmayacaq, onun üçün heyf silənməyəcəklər, yenisi də düzəldilməyəcək. ¹⁷O zaman Yerusəlimə «Rəbbin taxtı» deyəcəklər. Bütün millətlər Rəbbin adı naminə Yerusəlimdə toplaşacaq. Daha pis ürəklərinin inadkarlığına görə hərəkət etməyəcəklər. ¹⁸O günlərdə Yəhuda nəslİ İsrail nəslİ ilə birləşib şimal ölkəsindən atalarınıza irs olaraq verdiyim torpağa birgə gələcək”.

¹⁹ Mən dedim:

“Necə də istərdim, səni oğullarımın arasına qoyum,
Sənə füsunkar torpağı – millətlər arasında ən gözəl irsi verim!
Güman etdim ki, Məni «Ata» deyə çağıracaqsınız,
Məndən üz döndərməyəcəksiniz.

²⁰ Bir arvad öz ərinə xəyanət edirsə,
Siz də Mənimlə eləcə xəyanətlə rəftar etdiniz, ey İsrail nəslİ!”
Rəbb belə bəyan edir.

²¹ “Çılpaq təpələr üzərində bir səs –
İsrail övladlarının
Ağlaşma və yalvarışları eşidilir,
Çünki onlar yollarını azdı,
Özlərinin Allahı Rəbbi unutdu.

²² Geri qayıdın, ey dönük övladlar,
Dönüklüyünüzə şəfa verim”.
Onlar da deyəcək:

“Budur, biz Sənə tərəf gəlirik,
Çünki Allahımız Rəbb Sənsən.

²³ Doğrudan da, təpələrdən, dağlardan gələn
Hay-küy yalandır.
Əslində İsrailin xilas
Allahımız Rəbbədir.

²⁴ Cavanlığımızdan bəri
Rüsvayçı bütələr
Atalarımızın zəhmətini,
Sürülərini və mal-qaralarını,
Oğullarını və qızlarını tələf etdi.

25 Biz xəcalətimiz içində yatırığ,
Rüsvayçılıq bizim yorğanımızdır,
Çünki cavanlığımızdan indiyədək
Biz və atalarımız
Allahımız Rəbbə qarşı günah etdik,
Allahımız Rəbbin sözünə qulaq asmadıq».

- 4** ¹Rəbb bəyan edir: «Ey İsrail, əgər geri qayıtsan,
Mənə tərəf qayıtsan,
İyrənc bütlərini önümdən götürsən,
Bir daha sərgərdan gəzməsən,
²Həqiqət, ədalət və doğruluqla
“Var olan Rəbbə and olsun!” deyə and içsən,
O zaman millətlər
Rəbb vasitəsilə bərəkət alacaq,
Onunla öyünəcək».
- ³ ⁱ Çünki Yəhuda adamlarına və Yerusəlimə
Rəbb belə deyir:
«Özünüz üçün təzə əkin yeri şumlayın,
Ancaq tikanlar arasında əkməyin.
⁴ Ey Yəhuda adamları və Yerusəlimdə yaşayanlar,
Özünüzi Rəbb üçün sünnət edin,
Ürəyinizin sünnət ətini kəsin.
Yoxsa pis əməllərinizə görə
Qəzəbim od kimi püskürüb yandıracaq,
Söndürən olmayacaq.

Yəhudaya hücum

- ⁵ Yəhudada elan edin,
Yerusəlimdə car çəkib deyin:
“Ölkədə şeypur çalın!”
Ucadan qışqırıb söyləyin:
“Gəlin toplanıb
Qalalı şəhərlərə girək!”
⁶ “Siona qaçın” deyə bayraq qaldırın,
Qaçıb qurtulun, dayanmayın.
Çünki Mən şimaldan
Bəla və böyük qırğın gətirəcəyəm».
- ⁷ Aslan yuvasından çıxdı,
Millətləri məhv edən yola düşdü.

ⁱ 4:3 Huşə 10:12

Öz yerindən çıxdı ki,
Ölkənizi viran etsin.
Şəhərləriniz yerlə yeksan olacaq,
Orada sakin qalmayacaq.

⁸ Buna görə də çul geyinin,
Yas tutub ağlayın.
Çünki Rəbbin qızğın qəzəbi
Bizdən dönmədi.

⁹ «O gün padşahın və başçıların
Ürəyi gedəcək» Rəbb belə bəyan edir.
«Kahinlər çaşacaq,
Peyğəmbərlər karıxacaq».

¹⁰ Mən dedim: «Ah, ey Xudavənd Rəbb! Bu xalqı və Yerusəlimi
tamamilə aldatdın. “Sizin üçün əmin-amanlıq olacaq” dedin, halbuki
qılınc boğazımıza dirəndi».

¹¹ O vaxt bu xalqa və Yerusəlimə deyiləcək: «Səhradakı çılpaq
təpələrdən əziz xalqıma tərəf isti bir külək əsir. Bu külək dən
sovurmayacaq, taxıl təmizləməyəcək. ¹² Mənim əmrimlə bundan da güclü
bir külək əsəcək və Mən indi onlara Öz hökmümü bildirəcəyəm».

¹³ Budur, düşmən buludlar kimi gəlir,
Onun döyüş arabaları qasırğa kimi yüksəlir,
Atları qartallardan iti gedir.
Vay halımıza! Çünki bərbad olduq.

¹⁴ Ey Yerusəlim, ürəyini pisləkdən yuyub-təmizlə ki, xilas olasan.
Bəd fikirlərin nə vaxta qədər içində qalacaq?

¹⁵ Artıq Dandan bir səs gəlir,
Efrayimin dağlıq bölgəsindən bəd xəbər eşidilir.

¹⁶ «Millətlərə elan edin, Yerusəlimə xəbər çatdırın ki,
Uzaq bir ölkədən gələn qoşun onu mühasirəyə alacaq,
Yəhuda şəhərlərinin önündə nərə çəkəcək.

¹⁷ Onlar tarla nəzarətçiləri kimi hər tərəfdən şəhərə doğru gəlir,
Çünki o Mənə qarşı üsyan etdi» Rəbb belə bəyan edir.

¹⁸ «Bunları sənin başına gətirən öz işlərin, öz əməllərimindir.
Cəzanın acısı lap ürəyinə çatıb.

¹⁹ Ah, sinəmdəki dərdim!
Əzabdan qıvrılıram.

Ah, qəlbim, qəlbim çırpınır, susa bilmirəm.
Çünki, ey canım, şeypur səsini, döyüş nərəsini eşidirəm.

²⁰ Qırğın üstünə qırğın gəlir,
Bütün ölkə xaraba qalıb.
Çadırlarım qəflətən,

- Pərdələrim bir anda dağıldı.
 21 Nə vaxta qədər bayraq görəcəyəm,
 Boru səsi eşidəcəyəm?
- 22 Həqiqətən, xalqım ağılsızdır,
 Məni tanımır.
 Onlar cahil övladlardır,
 Dərrakələri yoxdur,
 Ağilları pislik etməyə çətir,
 Yaxşılıq etməyin nə olduğunu bilmirlər.
- 23 Yer üzünə baxdım,
 Quruluşuz və boşdur.
 Göylərə baxdım,
 İşıqları yoxdur.
- 24 Dağlara baxdım, titrəyirdilər,
 Bütün təpələr yerlərindən qopurdu.
- 25 Baxıb gördüm ki, bir adam qalmayıb,
 Göydəki quşların hamısı uçub getmişdir.
- 26 Baxıb gördüm ki, bəhərli torpaq
 Səhraya çevrilib,
 Rəbbin önündə bütün şəhərləri
 Onun qızğın qəzəbi ilə dağılıb».
- 27 Bəli, Rəbb belə deyir:
 «Bütün ölkə viran olacaq,
 Ancaq tam məhv olmasına yol verməyəcəyəm.
- 28 Buna görə yer yas tutacaq,
 Yuxarıda göylər qaralacaq,
 Çünki bunu Mən demişəm,
 Fikrimdən daşınmayacağam,
 Sözümdən dönməyəcəyəm.
- 29 Bütün şəhərlərin əhalisi
 Süvarilərin və oxatanların
 Gurultusundan qaçacaq.
 Onlar sıx meşələrə girir,
 Qayalara dırmaşır.
 Bütün şəhərlər tərk edilmiş,
 Orada kimsə yaşamır.
- 30 Bəs sən ey viran şəhər, nə edəcəksən?
 Qırmızı paltar geyinsən də,

Qızıl bəzəklər taxsan da,
Gözlərinə sürmə sürtsən də,
Əbəs yerə özünü bəzəyirsən.
Sənə oynaşların xor baxır,
Canını almaq istəyir.

- ³¹ Mən bir səs eşidirəm:
Sanki doğuş ağrısı çəkən,
Birinci dəfə doğan qadının –
Əllərini uzatmış,
Nəfəsi kəsilmiş Sion qızının səsidir.
O deyir: “Vay halıma!
Qatillərin önündə
Canım taqətdən düşdü”.

Yerusəlimin günahı

- 5** ¹Yerusəlimin küçələrini dolaşın,
Ətrafa baxıb fikirləşin,
Onun meydanlarını axtarın.
Əgər bir nəfər düz iş görən,
Həqiqət axtaran adam tapsanız,
Mən şəhəri bağışlayaram.
- ² Onlar “var olan Allaha and olsun” desələr də,
Yalandan and içirlər».
- ³ Ya Rəbb, gözlərin həqiqətə tərəf yönəlməyibmi?
Sən onları vurdun,
Ancaq ağrı hiss etmədilər.
Sən onları qırdın,
Ancaq ibrət götürmədilər.
Üzləri qayadan bərk olub,
Dönmək istəmədilər.
- ⁴ Mən dedim: «Bunlar ancaq yoxsul, ağılsız avamlardır,
Çünki Rəbbin yolunu,
Özlərinin Allahının hökmlərini bilmirlər.
- ⁵ Qoy mən böyüklərin yanına gedib
Onlarla danışım,
Çünki Rəbbin yolunu,
Özlərinin Allahının hökmlərini bilirlər».
Ancaq onlar da boyunduruğu sındırıb
İpləri qopardılar.
- ⁶ Buna görə də meşədən bir aslan çıxıb
Onları öldürəcək,

Səhradan qurd gəlib onları parçalayacaq,
 Şəhər kənarında bəbir pusqu quracaq,
 Şəhərdən çıxan hər adam parçalanacaq.
 Çünki çox üsyan etdilər,
 Dəfələrlə dönük oldular.

- 7 «Buna görə səni necə bağışlaya bilərəm?
 Övladların Məni tərək etdi,
 Allah olmayan bütələrin adı ilə and içdi.
 Mən onları doydurdum,
 Amma onlar zina etdi,
 Fahişələrin evlərinə yığışdı.
- 8 Onlar harınlaşmış, şəhvətli atlar kimidir.
 Hər biri qonşusunun arvadına kişnəyir».
- 9 Rəbb bəyan edir: «Bunlara görə
 Mən onlara cəza verməyimmə?
 Belə bir millətdən qisas almayımmı?
- 10 Onların bağlarını dolaşib dağdın,
 Amma büsbütün məhv etməyin.
 Meynə budaqlarını qoparıb atın,
 Çünki onlar Rəbbə məxsus olmayan insanlardır».
- 11 Rəbb bəyan edir: «İsrail və Yəhuda nəslə
 Mənə tamamilə xəyanət etdi.
- 12 Onlar Rəbb üçün yalandan dedi:
 “O heç nə etməz,
 Başımıza bəla gəlməz.
 Nə qılınc görəcəyik, nə aclıq”.
- 13 Peyğəmbərlər boşboğazdır.
 Allahın sözü onlarda deyil,
 Qoy onların başına bu iş gəlsin».
- 14 Buna görə də Ordular Allahı Rəbb belə deyir:
 «Belə sözlər dedikləri üçün,
 Ey Yeremya, sözlərimi sənə ağzında atəşə,
 Bu xalqı isə oduna çevirəcəyəm,
 Atəş onları yandırır-qurtaracaq».
- 15 Rəbb bəyan edir: «Ey İsrail xalqı,
 Uzaqdan üstünüzə bir millət gətirəcəyəm.
 Dilini bilmədiyən,
 Dediklərini anlamadığın
 Güclü, qədim bir millət.

- 16 Onların oxdanları
Açıq qəbir kimidir,
Hamısı igid döyüşçüdür.
- 17 Onlar sənin məhsul və çörəyini yeyəcək.
Oğul və qızlarını yeyəcək,
Sürü və naxırlarını yeyəcək,
Meynə və əncir ağaclarını yeyəcək.
Güvəndiyin qalalı şəhərləri
Qılıncla dağıdacaq».

18 Ancaq Rəbb bəyan edir: «Hətta o günlər sizi tamamilə qırıb-
çatmayacağam. 19 Bir vaxt onlar soruşacaq: “Nə üçün Allahımız Rəbb
bütün bunları başımıza gətirdi?” Onda onlara belə söylə: “Necə Məni tərک
edərək öz ölkənizdə yad allahlara xidmət etdinizsə, eləcə də özgə ölkədə
yadellilərə xidmət edəcəksiniz”.

- 20 Bunu Yaqub nəslinin içində bildirin,
Yəhudada elan edin.

- 21 ^j Ey gözləri olub görməyən,
Qulaqları olub eşitməyən,
Ağılsız və dərrakəsiz xalq,
Bu sözə qulaq asın!

- 22 ^k Məndən qorxmursunuzmu?» Rəbb belə bəyan edir.
«Mənim qarşımda titrəmirsinizmi?
Axı Mən əbədi qayda ilə
Dəniz üçün qumu sərhəd qoydum,
Dəniz bu sərhədi keçə bilməz.
Dalğaları coşsa da,
Üstün gələ bilməz.
Nərə çəksə də, keçə bilməz.

- 23 Bu xalqın ürəyi inadlı və üsyankardır.
Onlar azıb öz yolları ilə getdi.

- 24 Daha öz-özlərinə demirlər ki,
Payız və yaz yağışlarını vaxtında verən,
Müəyyən biçin həftələrini bizim üçün qoruyan
Allahımız Rəbbə sitayiş edək.

- 25 Təqsirləriniz bunları sizdən aldı,
Günahlarınız sizi bu nemətdən məhrum etdi.

- 26 Mənim xalqımın içində pis adamlar var:
Quş ovçuları kimi pusquda dururlar,
Tələ qurub adam tuturlar.

- 27 Quşlarla dolu qəfəs kimi

- Onların evləri hiylə ilə doludur.
 Bunun sayəsində yüksəldilər, varlandılar.
- 28 Onlar piylənib, yoğunlaşmış,
 Pis işlərlə hədlərini aşmış,
 Məhkəmə işlərini,
 Yetimlərin işlərini
 Ədalətlə həll etməirlər ki,
 Qalib gəlsinlər.
 Yoxsulların haqqını müdafiə etməirlər».
- 29 Rəbb bəyan edir:
 «Bunlara görə Mən onlara cəza verməyimmimi?
 Belə bir millətdən qisas almayımmı?»
- 30 Bu ölkədə heyrətli və dəhşətli bir iş oldu:
 31 Peyğəmbərlər yalandan peyğəmbərlik edir,
 Kahinlər onların əli ilə hökmranlıq edir.
 Xalqım da bunu bəyənir.
 Amma axırda nə edəcəksiniz?»

Yerusəlimin mühasirəsi

- 6** 1 Ey Binyamin övladları,
 Yerusəlimin içindən qaçıb qurtarın.
 Teqoada şeypur çalın,
 Bet-Hakkeremdə odla işarə verin,
 Çünki şimaldan fəlakət,
 Böyük qırğın zahir olur.
- 2 Mən gözəl və zərif qızı –
 Sion qızını talan edəcəyəm.
- 3 Çobanlar öz sürüləri ilə
 Ona qarşı gələcək,
 Hər tərəfdən onun önündə çadır quracaq.
 Hər kəs öz yerində sürüsünü otaracaq.
- 4 Sion qızı ilə döyüşə hazırlaşın!
 Qalxın, günorta çağı hücum edək!
 Vay halımıza!
 Gün tutqunlaşır,
 Axşam kölgələri uzanır.
- 5 Qalxın, gecə vaxtı hücum edək!
 Onun imarətlərini dağıdaq!
- 6 Ordular Rəbbi belə dedi:
 «Ağac kəsin,
 Yerusəlimin önündə torpaq qalağı qurun.

Bu şəhər cəzalanmalıdır,
Çünki zorakılıqla dolub-daşır.

- 7 Bir bulaqdan necə su axarsa,
Bu şəhərdən də eləcə pislik fışqırır.
İçində zorakılıq və soyğunçuluq səsi eşidilir.
Önümdə həmişə dərd və yara görürəm.
- 8 Ey Yerusəlim, ibrət al,
Yoxsa səndən üz döndərərəm,
Səni xarabaya, əhalisiz torpağa çevirərəm».

- 9 Ordular Rəbbi belə deyir:
«Tənəkdən son üzümlər yığılan kimi
İsrailin qalan əhalisi də
Yığılıb qurtaracaq.
Üzümyığan kimi
Yenə meynə budaqlarına əlini uzat».

- 10 Kiminlə danışım,
Kimə xəbərdarlıq edim ki, qulaq assın?
Axı qulaqları tıxanıb,
Eşidə bilmirlər.
Onların arasında Rəbbin sözünə lağ edilir,
Ondan xoşları gəlmir.
- 11 Buna görə də mən Rəbbin qəzəbi ilə dolmuşam,
Özümü ələ almaqdan yorulmuşam.
«Qəzəbini küçədə olan uşaqların,
Yığılan cavanların üzərinə tök.
Bəli, ər də, arvad da,
Qoca da, yaşa dolmuş adam da ələ keçəcək.
- 12 ^l Evləri, tarlaları və arvadları da
Başqalarına qalacaq.
Çünki əlimi ölkədə yaşayanlara qarşı uzadacağam»
Rəbb belə bəyan edir.

- 13 «Ona görə ki böyüyündən kiçiyinə qədər
Hər kəs haram qazanc dalınca qaçır.
Peyğəmbərdən kahinə qədər hər kəs hiylə qurur.
- 14 ^m Xalqımın yarasını yüngülcəsinə müalicə edirlər,
“Sülh, sülh” deyirlər,
Amma sülh yoxdur.

^l 6:12-15 Yer. 8:10-12   ^m 6:14 Yer. 8:11; Yez. 13:10

- 15 İyrənc işlər görəndə utanırlarmı?
 Yox, heç utanmırlar,
 Utanıb qızarmaq bilmirlər.
 Buna görə yıxılanlar arasında
 Onlar da olacaq.
 Mən onları cəzalandıranda
 Yerə səriləcəklər» deyir Rəbb.
- 16 ⁿ Rəbb belə deyir:
 «Yolayrıcında dayanıb baxın,
 Əzəldən olan yolları soruşun.
 Yaxşı yolun harada olduğunu öyrənin,
 O yolla gedin.
 Onda ürəyiniz dinclik tapar.
 Ancaq siz “o yolla getməyəcəyik” dediniz.
- 17 Mən sizin üzərinizə
 Gözətçilər qoyub dedim:
 “Şeypur səsinə qulaq asın!”
 Ancaq siz “qulaq asmayacağıq” dediniz.
- 18 Buna görə də, ey millətlər, qulaq asın,
 Ey camaat, bilin ki,
 Onların başına nə gələcək.
- 19 Eşit, ey yer üzü,
 Mən bu xalqın başına fəlakət gətirəcəyəm.
 Bu onların niyyətlərinin bəhrəsi olacaq.
 Çünki Mənim sözlərimə qulaq asmadılar,
 Mənim qanunumu rədd etdilər.
- 20 Səbadan gətirilən kündür,
 Uzaq ölkədən gəlmiş ətirli qamış
 Nəyimə lazımdır?
 Yandırma qurbanlarınız Mənə məqbul deyil,
 Başqa qurbanlarınız da Mənə xoş deyil».
- 21 Buna görə də Rəbb belə deyir:
 «Mən bu xalqın qabağına
 Maneələr qoyacağam.
 Atalar və oğullar birlikdə
 Onlara ilişib yıxılacaq.
 Qonşu dostu ilə birgə həlak olacaq».

22 Rəbb belə deyir:

ⁿ 6:16 Mat. 11:29

- «Budur, şimal ölkəsindən
 Bir xalq gəlir,
 Dünyanın uzaq yerlərindən
 Böyük bir millət hərəkətə gəlir.
- 23 Onlar əllərində ox-kaman və nizə tutub,
 Rəhmsizdirlər, heç kəsə acımırlar.
 Səsləri dəniz kimi gurlayır,
 Atlara miniblər.
 Onlar yekdilliklə səninlə
 Müharibəyə hazırdır, ey Sion qızı!»
- 24 Onlar haqqında xəbər eşitdik,
 Əllərimiz yanımıza düşdü.
 Doğan qadın kimi bizi
 Sıxıntı və əzab bürüdü.
- 25 Çölə çıxma, yola düşmə,
 Çünki düşməndə qılınc,
 Hər tərəfdə dəhşət var.
- 26 Ey əziz xalqım!
 Çul geyin və küldə yuvarlan.
 Vahid oğluna yas tutan kimi
 Yas tutub acı-acı ağla.
 Çünki məhv edən qəflətən başımızın üstünü alacaq.
- 27 Rəbb deyir: «Ey Yeremya, Mən səni qoydum ki,
 Xalqımı yoxlayıb imtahan edəsən,
 Onlara nəzər qoyub əməllərini sınayasın.
- 28 Hamısı inadkar dönükdür,
 Böhtançılar kimi dolaşan adamlardır.
 Tunc və dəmir kimi sərtidirlər,
 Hamısı pozğun olub.
- 29 Körük basılır,
 Atəşində qurğuşun əriyir.
 Ancaq dəmirçi nahaq yerə əridir,
 Çünki pislər ayrılır.
- 30 Onlara isə “atılmış gümüş” deyəcəklər,
 Çünki Rəbb onları atdı».

Məbəddə büt-pərəstlik

7 ¹Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ²«Rəbbin məbədinin qapısında dur və orada bu sözü elan edib söylə ki, ey bütün Yəhuda,

Rəbbə ibadət etmək üçün bu qapılardan girənlər, Rəbbin sözünə qulaq asın. ³ İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Yollarınızı və əməllərinizi islah edin ki, Mən sizi bu yerdə yaşamağa qoyum. ⁴ Burada Rəbbin məbədi var, Rəbbin məbədi var, Rəbbin məbədi var” deyib yalan sözlərə güvənməyin. ⁵ Əgər yollarınızı və əməllərinizi tamamilə islah etsəniz, bir-birinizlə, həqiqətən, ədalətlə rəftar etsəniz, ⁶ qərībə, yetimə və dul qadına zülm etməsəniz, bu yerdə günahsız qan tökməsəniz, özünü zərər vuraraq başqa allahların tərəfdarı olmasanız, ⁷ o zaman burada əbədilik atalarınıza verdiyim torpaqda sizi yaşamağa qoyacağam.

⁸ Siz isə faydasız olan yalan sözlərə güvənersiniz. ⁹ Siz oğurluq edirsiniz, adam öldürürsünüz, zina edirsiniz, yalandan and içirsiniz, Baal bütələrinə buxur yandırır, tanımadığınız başqa allahların tərəfdarı olursunuz. ¹⁰ Sonra bütün bu iyrənc işləri görmək üçün Mənim adıyla çağırılan bu məbədə gəlib önümdə durur və «biz əmin-amanlıqdayıq» deyirsiniz. ¹¹ Mənim adıyla çağırılan bu məbəd, sizcə, quldur yuvasına çevrildimi? Amma Mən nə etdiyinizi görürəm” Rəbb belə bəyan edir.

¹² “İndi adımla ilk dəfə qoyduğum Şilodakı məskənimə gedin və xalqım İsrailin pisliyinə görə ona nə etdiyimi görün”. ¹³ Rəbb bəyan edir: “Siz bütün bu işləri gördünüz, dəfələrlə xəbərdarlıq etdiyim halda Mənə qulaq asmadınız, sizi çağırduğım halda cavab vermədiniz. ¹⁴ Buna görə də Şilo ilə necə rəftar etdimsə, Mənim adıyla çağırılan, güvəndiyiniz məbədlə, sizə və atalarınıza verdiyim bu yerlə də elə rəftar edəcəyəm. ¹⁵ Efrayim nəslindən olan soydaşlarınızı necə rədd etdimsə, sizi də eləcə önümdən rədd edəcəyəm.

¹⁶ Sən isə, ey Yeremya, bu xalq üçün dua etmə, onlar üçün yalvarıb xahiş etmə və önümdə mərhəmət istəmə, çünki sözünə qulaq asmayacağam. ¹⁷ Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində onların nə etdiklərini görmürsənmi? ¹⁸ Uşaqlar odun yığır, ataları od yandırır, qadınlar Göylər Mələkəsinə xəmir yoğurub kökə bişirir. Onlar başqa allahlara içmə təqdimləri verir ki, Məni qəzəbləndirsinlər”. ¹⁹ Rəbb bəyan edir: “Onlar Mənim incidirlər? Məgər özlərini rüsvay etməirlərmi?” ²⁰ Buna görə də Xudavənd Rəbb belə deyir: “Bax bu yerin, insanların, heyvanların, çöl ağaclarının, torpağın məhsulu üzərinə qəzəbim və qızgınlığımı töküləcək, alışıb sönməyəcək”.

²¹ İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Yandırma qurbanlarınızı başqa qurbanlarınıza qatıb ət yeyin. ²² Çünki atalarınızı Misir torpağından çıxaran vaxt yandırma qurbanı və başqa qurban barədə onlara əmr etmədim və bir söz demədim. ²³ Ancaq onlara bunu əmr edib dedim: «Sözümə qulaq asın. Onda Mən sizin Allahınız olacağam, siz də Mənim xalqım olacaqsınız. Hər barədə sizə əmr etdiyim yolla gedin

ki, uğur qazanasınız». ²⁴ Ancaq Məni eşitmədilər, qulaq asmadılar. Bunun əvəzinə öz istəklərinə, pis ürəklərinin inadkarlığına görə hərəkət etdilər, irəliyə deyil, geriye getdilər. ²⁵ Atalarınız Misir torpağından çıxdıqları gündən bu günə qədər Öz qullarım olan peyğəmbərləri hər gün dəfələrlə yanınıza göndərdim. ²⁶ Amma Məni eşitmədilər, qulaq asmadılar, inadkarlıq etdilər, atalarından da pis işlər gördülər.

²⁷ Sən bütün bu sözləri onlara söyləyəcəksən, ancaq sənə qulaq asmayacaqlar, onları çağıracaqsan, ancaq sənə cavab verməyəcəklər”. ²⁸ Sən onlara söylə: “Bu həmin xalqdır ki, öz Allahı Rəbbin sözünə qulaq asmır və cəzadan ibrət almır. Onlarda həqiqət yox oldu, həqiqətdən heç danışımlar.

²⁹ Ey Yerusəlim, saçını kəsib at,
Çılpaq təpələr üzərində mərsiyə oxu,
Çünkü Rəbb qəzəbləndiyi nəslə
Rədd edib tərək etdi.

³⁰ Ona görə ki Yəhuda övladları gözümdə pis olan işlər gördü” Rəbb belə bəyan edir. “Mənim adımla çağırılan məbədə iyrənc bützlərini qoyub oranı murdarladılar. ³¹ ^r Onlar oğul və qızlarını odda yandırmaq üçün Ben-Hinnom vadisindəki Tofetdə səcdəgahlar düzəldilər. Mən belə bir şeyi nə buyurdum, nə də ağılıma gətirdim”».

³² Rəbb bəyan edir: «Buna görə də bir gün gələcək ki, oraya Tofet yaxud Ben-Hinnom vadisi deyil, Qırğın vadisi deyiləcək. Tofetdə yer qalmayana qədər ölümləri basdıracaqlar. ³³ ^s Bu xalqın cəsədləri göydəki quşlara, yerdəki heyvanlara yem olacaq, onları qorxudub qaçıran olmayacaq. ³⁴ ^t Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində sevinc və şadlıq sədasını, bəy-gəlin səsinə kəsəcəyəm, çünki ölkə viran olacaq».

8 ¹ Rəbb bəyan edir: «O vaxt Yəhuda padşahlarının və başçıların, kahinlərinin, peyğəmbərlərin və Yerusəlimdə yaşayanların sümüklərini qəbirlərindən çıxarıb atacaqlar. ² Onların sümükləri sevdikləri, qulluq etdikləri, tərəfdarı olduqları, müraciət və səcdə etdikləri günəşin, ayın və bütün səma cisimlərinin önünə töküləcək. Onlar bir yerə yığılıb basdırılmayacaq, torpağın üstündə peyin kimi olacaq. ³ ^u Bu pis tayfadan sağ qalanların hamısı sürgün etdiyim hər yerdə həyatı yox, ölümü seçəcək» Ordular Rəbbi belə bəyan edir.

Günah və mükafat

⁴ Onlara söyləyəcəksən ki, Rəbb belə deyir:
«Yıxılanlar qalxmazmı?
Yoldan azan geri qayıtmazmı?»

^q 7:31 Lev. 18:21   ^r 7:31 2Pad. 23:10; Yer. 32:35   ^s 7:33 Qanun. 28:26   ^t 7:34 Yer. 16:9; 25:10; Vəhy 18:23   ^u 8:3 Əyy. 3:21; Vəhy 9:6

- 5 Bəs nə üçün bu xalq yoldan azdı?
Nə üçün Yerusəlim daim dönüklük edir?
Onlar yalandan bərk yapışıb,
Dönmək istəmir.
- 6 Mən diqqət edib qulaq asdım:
Heç kəs düz danışmır,
“Nə etdim?” deyib öz pislüyündən tövbə etmir.
Hər biri döyüşə atılan at kimi
Öz yoluna tərəf dönür.
- 7 Hətta göydə uçan leylək də
Öz vaxtını bilir,
Qumru, qaranquş, durna da
Uçub gələcəkləri vaxtı gözləyir,
Amma Mənim xalqım Rəbbin hökmlərini bilmir.
- 8 Nə haqla deyirsiniz ki, biz müdririk,
Rəbbin Qanunu bizdədir?
Budur, alimlərin hiyləgər qələmi
Onu yalan şərh edir.
- 9 Müdriklər rüsvay oldu,
Çaşıb tora düşdü.
Onlar Rəbbin sözünü rədd etdi.
Bəs onların müdrikliyi nədədir?
- 10 ^v Buna görə də arvadlarını başqa adamlara,
Tarlalarını isə başqa sahiblərə verəcəyəm,
Ona görə ki böyükdən kiçiyə qədər
Hər kəs haram qazanc dalınca qaçır.
Peyğəmbərdən kahinə qədər
Hər biri yalan iş görür.
- 11 ^w Əziz xalqımın yarasını
Yüngülcəsinə müalicə edirlər.
“Sülh, sülh” deyirlər,
Amma sülh yoxdur.
- 12 İyrənc işlər görəndə utanırlarmı?
Yox, heç utanmırlar,
Utanıb-qızarmaq bilmirlər.
Buna görə yıxılanlar arasında
Onlar da olacaq.
Onları cəzalandırdığım vaxt
Yerə səriləcəklər» deyir Rəbb.

^v 8:10-12 Yer. 6:12-15   ^w 8:11 Yer. 6:14; Yez. 13:10

- 13 «Onları qırıb-çatacağam»
Rəbb belə bəyan edir.
«Tənək üzüm gətirməyəcək,
Əncir ağacı bar verməyəcək,
Yarpaqlar solacaq.
Mən onlara nə verdimsə,
Hamısı əllərdən alınacaq».
- 14 «Nə üçün yerimizdə oturmuşuq?
Yığılın, gedib qalalı şəhərlərə girək,
Orada həlak olaq,
Çünki Allahımız Rəbb
Bizi ölümə təslim etdi,
Bizə zəhərli su içirdi,
Ona görə ki Rəbbə qarşı günah etdik.
- 15 Sülh gözləyirik, amma xeyir gəlmir.
Şəfa vaxtını gözləyirik,
Amma dəhşət gəlir.
- 16 Dandan onların atlarının fırxırtısı eşidilir,
Ayğırlarının kişnəmə səsindən
Bütün ölkə titrəyir.
Onlar gəlir,
Torpağı və orada olan hər şeyi,
Şəhəri və orada yaşayanları yeyib-qurtarır.
- 17 Baxın Mən üstünüzə ilanlar,
Ovsunla ram olmayan gürzələr göndərəcəyəm,
Onlar sizi sancacaq» Rəbb belə bəyan edir.

Yeremyanın xalqın taleyi üçün narahatlığı

- 18 Dərdimə təsəlli yoxdur,
Ürəyim köksümdə taqətsizdir.
- 19 Baxın uzaq ölkədən
Əziz xalqımın fəryadını eşidirəm:
«Məgər Rəbb Sionda yoxdur?
Onun padşahı orada deyilmi?

Onlar nə üçün oyma bütləri,
Yad olan puç şeyləri ilə
Məni qəzəbləndirirlər?

- 20 Biçin sona çatdı, yay qurtardı,
Biz xilas olmadıq».

- 21 Əziz xalqımın yarasından
Mən də yaralandım,
Yas tutub dəhşətə gəldim.
- 22 Məgər Gileadda məlhəm yoxdur?
Orada həkim yoxdur?
Əgər varsa,
Əziz xalqıma nə üçün şəfa verilmədi?

- 9 ¹ Kaş ki başım bulaq olaydı,
Gözlərim yaş çeşməsinə dönəydi,
Əziz xalqımdan öldürülənlərə
Gecə-gündüz yas tutaydım.
- ² Kaş ki kimsə mənə səhrada
Səyyahların sığınacağına verəydi!
Mən xalqımı tərək edib
Onlardan uzaqlaşardım.
Çünki onların hamısı
Zinakar və xain yığındır.
- ³ «Dillərini yalan üçün
Kaman kimi dartırlar.
Həqiqət naminə güc göstərmirlər.
Çünki pisliliyi pislik dalınca edirlər,
Məni tanımırırlar» Rəbb belə bəyan edir.
- ⁴ «Hər kəs dostundan çəkinsin,
Heç qardaşına da etibar etməsin.
Çünki hər qardaş başqasına badalaq gəlir,
Hər dost böhtançıdır.
- ⁵ Hər kəs öz dostunu aldadır,
Doğru söyləmir.
Onlar dillərini yalan danışmağa öyrətdi,
Yorulana qədər günah işlətdi.
- ⁶ Ey Yeremya, hiylə içində yaşayırsan,
Hiylədən ötrü Məni tanımaq istəmirlər»
Rəbb belə bəyan edir.
- ⁷ Buna görə də Ordular Rəbbi belə deyir:
«Mən onları əridəcəyəm,
Sınaqdan keçirəcəyəm.
Axı Mən əziz xalqımla
Başqa cür necə rəftar edə bilərəm?
- ⁸ Dilləri öldürücü oxdur,

Məkrə danışırlar.

Ağzı ilə qonşusuna xoş sözlər söyləyir,
Ürəyində isə ona tələ qururlar».

⁹ Rəbb bəyan edir:

«Bunlara görə Mən onlara cəza verməyimm?
Belə bir millətdən qisas almayımm?»

¹⁰ Dağlar üçün ağlayıb nalə çəkəcəyəm,
Çölün otlaları üçün mərsiyə oxuyacağam.
Çünki hamısı yandı,
Daha kimsə oradan keçmir,
Naxırın böyürtüsü eşidilmir.
Quşlar və heyvanlar da qaçıb getdi.

¹¹ «Yerusəlimi daş qalaqlarına,
Çaqqal yuvasına döndərəcəyəm.
Yəhuda şəhərlərini
Sakinsiz bir xarabalığa çevirəcəyəm» deyir Rəbb.

¹² Bir müdrək adam varmı, bunu anlasın? Rəbbin dili ilə danışan
bir adam varmı, bunu izah etsin? Niyə bu ölkə məhv oldu, səhra kimi
yandı və heç kəs oradan keçmir? ¹³Rəbb deyir: «Ona görə belə oldu ki,
onlar üçün qoyduğum qanunumu rədd etdilər, sözümə qulaq asıb əməl
etmədilər, ¹⁴ürəklərinin inadkarlığına görə rəftar etdilər və atalarının
öyrətdiyi kimi Baal bütələrinə itaət etdilər. ¹⁵^x Buna görə də İsrailin Allahı
olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Mən bu xalqa yovşan yedirəcək, zəhərli
su içirəcəyəm. ¹⁶Onları özlərinin və atalarının tanımadıqları millətlər
arasına səpələyəcəyəm. Onları məhv edənədək arxalarınca qılınc
göndərəcəyəm”».

¹⁷ Ordular Rəbbi belə deyir:

«İndi düşünün,
Mərsiyəçi qadınları çağırın gəlsinlər,
Bu işdə bacarıqlı olanları
Gətirin gəlsinlər.

¹⁸ Qoy onlar tələsib o qədər
Bizim üçün fəryad etsinlər ki,
Gözlərimizdən yaş axsın,
Kırpiklərimizdən su süzölsün».

¹⁹ Çünki Siondan fəryad səsi eşidilir:
«Biz necə talan olunduq,
Yaman rüsvay edildik.

Çünkü ölkəni tərk edirik,
Məskənlərimiz dağıdılır».

- 20 Ey qadınlar, Rəbbin sözünü eşidin,
Ağzından çıxan sözə qulaq asın.
Qızlarınıza fəryad etməyi öyrədin,
Hər kəs yoldaşına mərsiyə oxumağı öyrətsin.
- 21 Çünki ölüm pəncərələrimizə dırmaşdı,
Saraylarımıza girdi ki,
Küçədə uşaqları,
Meydanlarda cavanları qırıb-çatsın.
- 22 Sən söylə ki, Rəbb belə bəyan edir:
«İnsan cəsədləri tarlada peyin kimi,
Biçinçinin ardınca qalan taya kimi yerə yıxılacaq.
Onları yığıb apararı olmayacaq».

- 23 Rəbb belə deyir:
«Müdrük müdrikliyi ilə öyünməsin,
İgid öz gücü ilə öyünməsin,
Varlı öz sərvəti ilə öyünməsin.
- 24^y Ancaq öyünən onunla öyünsün ki,
Mən Rəbbin dünyada
Məhəbbət, ədalət və salehlik yaratdığını
Dərək edir və Məni tanıyır.
Çünki Mən bunlardan xoşlanıram»
Rəbb belə bəyan edir.

²⁵Bəli, Rəbb bəyan edir: «Gün gələcək ki, yalnız bədəni sünnət olanları cəzalandıracağam. ²⁶Misiri, Yəhudanı, Edomu, Ammon övladlarını, Moavı, çöldə yaşayıb kəkillərini qırxaqların hamısını cəzalandıracağam, çünki bütün bu millətlər sünnətsizdir, bütün İsrail nəslinin də ürəyi sünnətsizdir».

Allaha ibadət və bütlərə pərəstiş

- 10** ¹Rəbbin sizə söylədiyi sözü eşidin, ey İsrail nəsl! ²Rəbb belə deyir:
«Başqa millətlərin yolu ilə getməyin,
Göy əlamətlərindən qorxmayın,
Bunlardan başqa millətlər qorxur.
³Çünki xalqların adətləri boş şeydir.

^y 9:24 1Kor. 1:31; 2Kor. 10:17

Meşədə ağac kəsirlər,
Usta əli kəski ilə onu düzəldir.

⁴ Sonra qızıl-gümüşlə bəzəyirlər,
Çəkilclə, mıxla bərkidirlər ki,
Yerindən tərپənməsin.

⁵ Bütləri xiyar bostanındakı müqəvvə kimi
Danışa bilmir.
Onları daşımaq lazımdır,
Çünki gedə bilmirlər.
Onlardan qorxmayın,
Çünki nə pislilik edə bilərlər,
Nə də yaxşılıq».

⁶ Sənin kimi Allah yoxdur, ya Rəbb.
Sən böyüksən, əzəmətdə adın ucadır.

⁷ Ey millətlərin Padşahı,
Sənə kim hörmət etməz?
Sənə hörmət yaraşır,
Çünki millətlərin bütün müdrikləri arasında,
Bütün ölkələrində Sənin kimisi yoxdur.

⁸ Bütlərə səcdə edənlərin hamısı
Ağılsız və axmaqdır,
Boş şeylərdən təlim alırlar.
Büt bir ağacdır!

⁹ Tərşişdən döyülmüş gümüş,
Ufazdan qızıl gətirilir.
Ustanın və zərgərin əli ilə düzəldilən bütə
Bənövşəyi və tunc qırmızı paltar geyindirilir.
Hamısı bacarıqlı toxucu işidir.

¹⁰ Ancaq Rəbb həqiqi Allahdır.
Var olan Allahdır,
Əbədi Padşah Odur.
Qəzəbindən dünya titrəyər,
Hiddətinin qarşısında
Millətlər dura bilməz.

¹¹ Allah mənə dedi ki, onlara belə söylə: «Yeri və göyü yaratmayan
allahlar yer üzündən və göyün altından yox olacaq».^a

¹² ^b Rəbb qüdrəti ilə yer üzünü yaratdı,
Hikməti ilə dünyanı qurdu,

^z 10:7 Vəhy 15:3-4   ^a 10:11 Bu ayə arami dilində yazılmışdır.   ^b 10:12-15 Yer. 51:15-18

- Dərrakəsi ilə göyləri yaydı.
 13 ^c O gurlayanda göylərdəki sular çağlayır,
 Yerin ucqarlarından buludları yüksəldir,
 Yağış üçün şimşək çaxdırır,
 Anbarlarından külək çıxarır.
 14 Hər kəs ağılsız oldu,
 Bilikləri qalmadı.
 Hər zərgər düzəltdiyi bütədən utanacaq,
 Çünki onun tökdüyü büt puçdur,
 Onda nəfəs yoxdur.
 15 Onlar boş şey,
 Masqaraçıların işidir.
 Cəza vaxtı məhv olacaqlar.
 16 Yaquba Nəсіб Olan isə onlara bənzəməz,
 Çünki hər şeyi yaradan Odur.
 İsrail Onun irs qəbiləsidir,
 Onun adı Ordular Rəbbidir.
- 17 Ey sən mühasirəyə alınan şəhərdə yaşayan,
 Şələ-küləni yerdən yığışdır.
 18 Çünki Rəbb belə deyir:
 «Mən bu dəfə ölkənin sakinlərini
 Səpəndlə kənara atacağam.
 Onları dara salacağam ki,
 Düşmənlə əlinə keçsinlər».

Yeremyanın duası

- 19 Əzabıma görə vay halıma!
 Yaram sağalmaz.
 Ancaq mən dedim:
 «Həqiqətən, bu mənim dərdimdir,
 Mən də ona dözməliyəm.
 20 Çadırım yıxıldı,
 Bütün iplərim qopdu.
 Uşaqlarım məni tərk etdi,
 Onlar artıq yoxdur.
 Çadırımı quran, pərdələrimi asan qalmadı.
 21 Çünki xalqın çobanları ağılsız oldu,
 Rəbdən soruşmadılar.
 Buna görə də uğur qazanmadılar,

^c 10:13 Zəb. 135:7; Yer. 51:16

Bütün sürüləri dağıldı.

²² Dinləyin, bir xəbər yayılır:
Şimal ölkəsindən böyük gurultu gəlir ki,
Yəhuda şəhərlərini xarabalığa,
Çaqqal yuvasına çevirsin.

²³ Ya Rəbb, bilirəm ki,
İnsanın ömrü öz əlində deyil.
Addımlarını düzəltmək
Gedən adamın işi deyil.

²⁴ Mənə cəza ver, ya Rəbb,
Ancaq qəzəbinlə yox, ədalətinlə.
Yoxsa məni heçə çıxardarsan.

²⁵ ^d Qəzəbini Səni tanımayan millətlərin,
Adını çağırmayan tayfaların üzərinə tök.
Çünki onlar Yaqub nəslini yedi,
Onu yeyib-qurtardı,
Yurdunu viran etdi».

Allahla olan əhdə xəyanət

11 ¹Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ²«Bu əhdin sözlərinə qulaq asın, Yəhuda adamlarına və Yerusəlimdə yaşayanlara söyləyib ³bildirin ki, İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Bu əhdin sözlərinə qulaq asmayana lənət olsun. ⁴Bu əhd barəsində Mən atalarınızı Misir torpağından, dəmir əridən sobanın içindən çıxardığım vaxt əmr edib dedim: «Mənim sözümə qulaq asın, sizə əmr etdiyim hər şeyi edin. Onda siz Mənim xalqım, Mən də sizin Allahınız olacağam. ⁵Belə etsəniz, Mən də atalarınıza and içib vəd verdiyim şeyə əməl edərəm, bu gün sizin olan torpağı – süd və bal axan torpağı sizə verərəm”». Mən də cavab verib «amin, ya Rəbb» dedim.

⁶Rəbb mənə dedi: «Bu sözlərin hamısını Yəhuda şəhərlərində və Yerusəlim küçələrində car çəkib söylə: “Bu əhdin sözlərinə qulaq asın, onlara əməl edin”. ⁷Bəli, Mən atalarınıza onları Misir torpağından çıxardığım gündən indiyə qədər ciddi xəbərdarlıq etdim. Onlara dəfələrlə xəbərdarlıq edib dedim: “Mənim sözümə qulaq asın”. ⁸Ancaq onlar qulaq asmadı, diqqət etmədi, inadkarlıqla qara ürəklərinin istədiyinə uydu. Buna görə də Mən əhddə deyilən bütün cəzaları onların başına gətirdim. Mən onlara bu əhdə əməl etməyi əmr etmişdim, onlarsa əməl etmədi».

⁹Sonra Rəbb mənə dedi: «Yəhuda adamları və Yerusəlimdə yaşayanlar arasında bir qəsd üzə çıxdı. ¹⁰Sözlərimə qulaq asmaq istəməyən

^d 10:25 Zəb. 79:6-7

əcdadlarının günahlarına qayıtdılar, başqa allahların tərəfdarı olub onlara qulluq etdilər. İsrail və Yəhuda nəslini onların ataları ilə bağladığım əhdimi pozdu. ¹¹Buna görə də Rəbb belə deyir: “Mən onların üzərinə bəla gətirəcəyəm və onun içindən çıxıb bilməyəcəklər. Onlar Mənə üz tutub fəryad edəcək, amma Mən onları eşitməyəcəyəm. ¹²O zaman Yəhuda şəhərlərinin əhalisi və Yerusəlimdə yaşayanlar gedib buxur yandırdıqları allahlara üz tutub fəryad edəcək, amma başlarına bəla gələn vaxt bu allahlar onlara heç kömək etməyəcək. ¹³Çünki şəhərlərinin sayı qədər sənə bütələri var, ey Yəhuda. Siz Yerusəlim küçələrinin sayı qədər rüsvayçı şeylərə qurbangahlar, Baal bütələrinə buxur yandırmaq üçün qurbangahlar düzəltmişsiniz”.

¹⁴Sən bu xalq üçün dua etmə, onlar üçün yalvarıb xahiş etmə. Çünki fəlakətlərindən ötrü Mənə tərəf fəryad edəndə qulaq asmayacağam.

¹⁵Sevimli xalqım, pis niyyətlər qurarkən
Mənim evimdə nə işin var?
Təqdis olunmuş ətin çoxluğu ilə
Üzərinizdən bəla çəkilməmi?
Çünki sən pis iş görəndə sevinirsən.

¹⁶Rəbb sənə adını
“Dadlı meyvəsi olan
Yaşıl zeytun ağacı” qoydu.
İndi isə böyük fırtınanın gurultusu ilə
Ağaca od vuracaq,
Onun budaqları qırılacaq.

¹⁷Səni əkən Ordular Rəbbi başına fəlakət gətirməyə qərar verdi. Çünki İsrail və Yəhuda nəslini pislilik etdi, Baal bütələrinə buxur yandırmaqla Məni qəzəbləndirdi».

Yeremyaya qarşı qəsd

¹⁸O vaxt Rəbb onların etdiklərini mənə göstərdi. O bunu mənə aşkar etdi, mən də xəbərdar oldum. ¹⁹Mənsə kəsilməyə aparılan müti quzu kimi idim, bilmirdim ki, onlar «ağacı və meyvəsini məhv edək, onu dirilər arasından yox edək ki, adı bir daha xatırlanmasın» deyərək mənə qəsd qururlar.

²⁰Ancaq, ey Ordular Rəbbi,
Ürəkləri və fikirləri sınıyan ədalətli Hakim,
Mənə imkan ver ki, onlardan alacağın qisasını görüm!
Çünki mən öz işimi Sənə tapşırıdım.

²¹«Buna görə də Rəbb səni öldürmək istəyən və “Rəbbin adı ilə peyğəmbərlik etmə, yoxsa bizim əlimizdə ölərsən” deyən Anatot əhalisi barədə belə deyir. ²²Bəli, Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax Mən onları cəzalandıracağam: cavanları qılıncla həlak olacaq, oğul və qızları

aclıqdan öləcək. ²³ Onların nəsli də qalmayacaq, çünki Mən onlar üçün cəza gəldiyi ildə Anatot əhalisinin başına fəlakət gətirəcəyəm”».

Yeremyanın Allahla söhbəti

12 ¹ Əgər Səninlə mübahisə etsəm,
Sən haqlı çıxarsan, ya Rəbb.

Ancaq yenə də ədalət barədə
Səninlə danışmaq istəyirəm.
Nə üçün pis adamlar əməllərində
Uğur qazanır,
Bütün xainlər dinc yaşayır?

² Onları Sən əkdin, kök saldılar,
Qol-budaq atdılar,
Bar verdilər.

Sən onların dillərinə yaxınsan,
Amma ürəklərindən uzaqsan.

³ Məni isə, ya Rəbb, Sən tanıyırsan,
Görürsən və sınayırsan.
Ürəyim Səninlədir.

Onları qurbanlıq qoyun kimi ayır,
Qırğın günü üçün hazırla.

⁴ Nə vaxta qədər torpaq yas tutacaq,
Bütün çöl otları quruyacaq?
Orada yaşayanların pisliliyi üzündən
Heyvanlar və otlar məhv oldu.

Onlar isə «bu adam aqibətimizi görməyəcək» deyir.

Allahın cavabı

⁵ «Ey Yeremya, əgər sən piyadalarla qaçanda yoruldunda,
Atlarla necə yarışa bilərsən?

Əgər əmin-amanlıq olan torpaqda büdrəsən,
İordan çayının kənarındakı sıx meşədə nə edəcəksən?

⁶ Hətta öz qardaşların – ata evin də
Sənə xəyanət etdi,
Onlar da sənin ardınca
Ucadan bağırtdı.
Sənə yaxşı sözlər söyləsələr də,
Onlara inanma.

⁷ Evimi tərک etdim,
İrsimi əldən verdim,
Sevgilimi düşmənlərə təslim etdim.

- 8 İrsim Mənim üçün
Meşədəki aslan kimi oldu.
Üstümə nəyə çəkdi,
Buna görə də ona nifrət etdim.
- 9 İrsim Mənim üçün
Alabəzək yırtıcı quş oldumu?
Hər tərəfdən yırtıcı quşlar
Onun üstünə töküldü.
Gedin bütün vəhşi heyvanları toplayın,
Yeyib-qurtarmaq üçün onun üstünə gətirin.
- 10 Çoxlu çoban bağımı viran etdi,
Tarlamı tapdalayıb əzdi,
Gözəl zəميمi boş çölə çevirdi.
- 11 Onu xaraba qoydular,
Xarabalıq içində önümdə ağlayır.
Bütün ölkə viran oldu,
Amma heç kəsin vecinə deyil.
- 12 Çöldəki bütün cılpaq təpələrə məhv edənlər gəldi.
Çünki ölkənin bir ucundan o biri ucuna qədər
Rəbbin qılıncı qırır-çatır.
Heç kim salamat qalmır.
- 13 Onlar buğda əkdilər, qanqal biçdilər.
Zəhmət çəkдилər, xeyir görmədilər.
Rəbbin qızğın qəzəbindən ötrü
Məhsullarınızdan utanacaqsınız».

14 Rəbb belə deyir: «Xalqım İsrailə irs olaraq verdiyim mülkə toxunan bütün bədxah qonşularına gəlincə, Mən onları torpaqlarından çıxarıb atacağam, onların arasından Yəhuda nəslini də çıxarıb atacağam.

15 Amma onları çıxarıb atdıqdan sonra yenə hallarına acıyacağam. Hər kəsi öz mülkünə, öz torpağına qaytaracağam. 16 Əgər onlar xalqımın yolunu yaxşı öyrənsələr, xalqımı Baal adı ilə and içməyi öyrətdikləri kimi “var olan Rəbbə and olsun” deyib Mənim adımla and içsələr, o zaman xalqımın arasında sakin olacaqlar. 17 Ancaq qulaq asmasalar, o zaman belə bir milləti mütləq kökündən çıxarıb yox edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir.

Kətan qurşaqla müqayisə

13 1 Rəbb mənə belə dedi: «Get özünə bir kətan qurşaq al və belinə bağla, amma onu suya qoyma». 2 Mən Rəbbin sözünə görə qurşaq aldım və belimə bağladım. 3 Mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: 4 «Belindəki aldığın qurşağı götürüb qalx və Fərat çayına tərəf get. Onu orada qayanın oyuğunda gizlət». 5 Mən gedib Rəbbin əmr etdiyi kimi onu

Fərat çayının yaxınlığında gizlətdim. ⁶Uzun müddət sonra Rəbb mənə dedi: «Qalx Fərat çayına tərəf get və sənə gizlətməyi əmr etdiyim qurşağı oradan götür». ⁷Mən Fərat çayına tərəf getdim və qurşağı gizlətdiyim yerdən qazıb götürdüm. Gördüm ki, qurşaq çürüyüb və daha heç nəyə yaramır.

⁸O zaman mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: ⁹«Rəbb belə deyir: “Yəhudanın təkəbbürünü və Yerusəlimin böyük qürurunu beləcə çürüdəcəyəm. ¹⁰Sözlərimə qulaq asmayan, inadkarlıqla ürəklərinin istədiyinə uyan, başqa allahlara qulluq və səcdə edərək onların tərəfdarı olan bu pis xalq heç bir şeyə yaramayan həmin qurşaq kimi olacaq”. ¹¹Rəbb deyir: “Qurşaq insanın belinə necə yapışırsa, bütün İsrail nəslini və Yəhuda nəslini Özümə eləcə yapışdırdım ki, Öz xalqım olub Mənə şöhrət, tərif və izzət gətirsinlər, ancaq onlar qulaq asmadı”.

¹²Buna görə onlara bu sözü çatdır ki, İsrailin Allahu Rəbb belə deyir: “Hər tuluq şərəblə dolacaq”. Onda sənə deyəcəklər: “Hər tuluğun şərəblə dolacağını biz də bilmirikmi?” ¹³O zaman onlara söylə ki, Rəbb belə deyir: “Bütün bu ölkədə yaşayanları, Davudun taxtı üzərində oturan padşahları, kahinləri, peyğəmbərləri, bütün Yerusəlimdə yaşayanları sərxoş olana qədər şərəblə doyduracağam”. ¹⁴Rəbb bəyan edir: “Mən onları ata və oğulları ilə birlikdə bir-birlərinə çıxacağam. Onlara rəhm etməyəcək, aman verməyəcək, həlak etməyə heyfslənəcəyəm”».

Əsarət barədə xəbərdarlıq

- ¹⁵ Eşidin və qulaq asın,
Qürurlu olmayın,
Çünki Rəbb belə söylədi.
- ¹⁶ Nə qədər ki qaranlıq çökdürməyib,
Zülmət dağlarında ayaqlarınız büdrəməyib,
Allahınız Rəbbi izzətləndirin.
Siz işıq gözləyirsiniz,
Amma Rəbb onu ölüm kölgəsinə çevirər,
Dərin zülmətə döndərər.
- ¹⁷ Ancaq siz ona qulaq asmasanız,
Gözlərim acı-acı yaş tökəcək,
Göz yaşları sel kimi axacaq.
Çünki Rəbbin sürüsünü
Sürgün etdilər.
- ¹⁸ Padşaha və onun anasına söylə:
«Taxtınızdan enin,
Çünki şərəf tacınız başınızdan düşdü».
- ¹⁹ Negev şəhərlərinin darvazaları bağlandı,

- Açan yoxdur.
 Bütün Yəhuda sürgün edildi,
 Hamı sürgün edildi.
- 20 Başınızı qaldırıb
 Şimaldan gələnləri görün.
 Sənə verilən sürü,
 Sənin gözəl sürün haradadır?
- 21 Rəbb müttəfiq kimi hazırladığın adamları
 Sənə hakim qoyanda nə deyəcəksən?
 Məgər doğan qadının çəkdiyi sancı kimi
 Səni də ağrı tutmayacaqmı?
- 22 Əgər ürəyində
 «Bütün bunlar nə üçün başıma gəldi» desən,
 Bil ki, günahının çoxluğundan
 Ətəklərin qaldırıldı və zorlandın.
- 23 Kuşlu öz dərisini,
 Bəbir öz xallarını dəyişdirə bilərmi?
 Pislilik etməyə alışıbmış
 Siz də yaxşılıq edə bilməzsınız.
- 24 «Bundan ötrü səni çöl küləyi ilə
 Sovrulan saman çöpü kimi səpələyəcəyəm.
- 25 Sənə düşən püşk,
 Mənim sənə ayırdığım pay budur»
 Rəbb belə bəyan edir.
 «Çünkü Məni unuttun,
 Yalana güvəndin.
- 26 Bundan ötrü Mən də sənin ətəklərini
 Üzünə qaldıracağam ki,
 Ayıbın görünsün.
- 27 Çöldəki təpələr üzərində
 Gördüyün iyrənc işləri,
 Zinakarlığını, şəhvətlə kişnəməyini,
 Həyasız əxlaqsızlığını gördüm.
 Vay halına, ey Yerusəlim!
 Sən nə vaxta qədər
 Təmizləmə bilməyəcəksən?»

Qılınc, aclıq, vəba

- 14** ¹Bu, quraqlıq haqqında Yeremyaya nazil olan Rəbbin sözüdür.
²«Yəhuda yas tutur,
 Onun şəhər darvazaları qəmli görünür.

Adamlar qara geyinmişlər,
Yerusalimin fəryadı ucalmışdır.

- 3 Əyanlar nöqərlərini su dalınca göndərir,
Onlar isə quyu yanına gəlib
Su tapmır,
Boş qablarla geri dönürlər,
Utanıb xəcalət çəkərək
Başlarını örtürlər.
- 4 Ölkədə yağış olmadığı üçün
Torpaq cadar-cadar oldu.
Əkinçilər utanır,
Başlarını örtür.
- 5 Hətta çöldəki maral da
Balasını doğub tərkdir,
Çünki ot yoxdur.
- 6 Vəhşi eşşəklər cılpaq təpələrdə durub,
Çaqqal kimi tez-tez nəfəs alır.
Onların gözləri korlaşır,
Çünki otlaq yoxdur».

- 7 Ya Rəbb, hərçənd təqsirlərimiz
Bizə qarşı şəhadət edir,
Sən Öz adından ötrü səy göstər.
Çünki dəfələrlə dönüklük etmiş,
Sənə qarşı günah etmişik.

- 8 Ey İsrailin Ümidgahı,
Məşəqqət zamanı Xilaskarı!
Nə üçün Sən bu torpaqda bir qərib,
Gecələmək üçün yoldan ayrılan bir səyyah kimisən?

- 9 Nə üçün çəşmiş adam,
Qurtarmağa gücü çatmayan
İgid kimi olmusan?
Ancaq Sən aramızdasan, ya Rəbb.
Biz Sənə məxsusuq,
Bizi tərkdir etmə.

^{10e} Rəbb bu xalq barədə belə deyir: «Onlar gəzib-dolaşmağı o qədər sevirlər ki, ayaq saxlamırlar. Buna görə də Rəbb onlardan razı deyil. İndi onların təqsirkarlığını yada salacaq, günahları üçün cəza verəcək».

¹¹ Rəbb mənə dedi: «Sən bu xalqın uğur qazanması üçün dua etmə.

¹² Oruc tutsalar da, Mən onların fəryadını eşitməyəcəyəm. Yandırma

qurbanı və taxıl təqdimi gətirdikləri zaman onlardan razı olmayacağam. Mən onları qılinc, aclıq və vəba ilə qırıb-çatacağam».

¹³ Mən dedim: «Ah, Xudavənd Rəbb, peyğəmbərlər onlara belə deyir: «Qılinc görməyəcəksiniz, aclıq olmayacaq. Ancaq Mən bu yerdə sizə həqiqi sülh verəcəyəm». ¹⁴ Rəbb mənə dedi: «Peyğəmbərlər Mənim adımla yalançı peyğəmbərlik edir. Onları Mən göndərməmişəm, onlara əmr edib söz deməmişəm. Sizə peyğəmbərlik etdikləri şeylər yalan bir görüntü, falçılıq, boş bir şey, öz ürəklərinin uydurmasıdır. ¹⁵ Buna görə də Rəbb o peyğəmbərlər barədə belə deyir: «Onları göndərmədiyim halda Mənim adımla peyğəmbərlik edən, bu torpaqda qılinc və aclıq olmayacaq deyən bu peyğəmbərlər özləri qılinc və aclıqdan həlak olacaq. ¹⁶ Peyğəmbərlik etdikləri xalq da qılinc və aclıq üzündən Yerusəlim küçələrinə atılacaq. Onların özlərini, arvadlarını, oğullarını və qızlarını basdıran olmayacaq, çünki onların pisləklərini öz başlarına gətirəcəyəm».

¹⁷ Onlara bu sözü söylə:

“Qoy gözlərim gecə-gündüz
Dayanmadan yaş töksün.
Çünki bakirə qıza bənzəyən əziz xalqım
Ağır bir yara aldı,
Şiddətli bir zərbə yedi.

¹⁸ Çölə çıxıram,
Qılıncla öldürülənləri görürəm,
Şəhərə girirəm,
Aclıqdan üzülənləri görürəm.
Çünki peyğəmbər də, kahin də
Bixəbər olaraq ölkəni dolaşır».

¹⁹ Məgər Sən Yəhudanı birdəfəlik rədd etmişən?

Məgər Siona nifrət edirsən?
Niyə bizi elə vurdun ki,
Sağaltmaq mümkün olmasın?
Sülh gözlədik, amma xeyir gəlmədi.
Şəfa vaxtını gözlədik,
Ancaq dəhşət gəlir.

²⁰ Ya Rəbb, pisliliyimizi,
Atalarımızın təqsirkarlığını bilirik.
Çünki Sənə qarşı günah etdik.

²¹ Öz adın naminə bizdən imtina etmə,
Öz izzətli taxtını alçaltma.
Bizimlə olan əhdini pozma, yada sal.

²² Millətlərin bütlləri arasında
Yağış yağdıra biləni varmı?

Göylər leysan tökə bilərmi?
 Bunu edən Sən deyilsənmi, ya Rəbb Allahımız?
 Ümidimiz Sənədir.
 Çünki bütün bu şeyləri Sən etdin.

Yəhuda xalqının məhvi

15 ^{1f} Rəbb mənə dedi: «Musa ilə Şamuel önümdə dursalar da, yenə ürəyim bu xalqa tərəf yönəlməz. Onları qarşımdan rədd et ki, getsinlər. ^{2h} Sənə “Hara gedək?” dedikləri zaman onlara söylə ki, Rəbb belə deyir:

“Vəba üçün ayrılanlar vəbaya,
 Qılınca üçün ayrılanlar qılınca,
 Aclıq üçün ayrılanlar aclığa,
 Sürgün üçün ayrılanlar sürgünə”.

³ Rəbb bəyan edir: “Onların başına dörd növ bəla gətirəcəyəm: öldürmək üçün qılınca, parçalamaq üçün itləri, yeyib həlak etmək üçün göydəki quşları və yerdəki heyvanları. ⁴ⁱ Yəhuda padşahı Xizqiya oğlu Menaşşeyə, onun Yerusəlimdə etdiyi işlərə görə onları yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam”.

⁵ Ey Yerusəlim, bəs sənə kim acıyacaq?
 Sənin üçün kim yas tutacaq?

Halını soruşmaq üçün

Kim yolundan dönüb sənin yanına gələcək?

⁶ Rəbb bəyan edir: “Sən Məni rədd etdin,
 Geri çəkildin.

Mən də əlimi uzadıb səni məhv edirəm.

Daha bağışlamaqdan yoruldu.

⁷ Onları ölkənin şəhər darvazalarında

Kürəklə sovurdum,

Xalqımı övladsız qoydum,

Onları məhv etdim.

Çünki yollarından dönmədilər.

⁸ Mənim önümdə onların dul qadınlarının sayı

Dəniz qumundan da çox oldu.

Günorta çağı

Cavanlarının analarını ağlar qoymaq üçün

Məhv edəni gətirdim.

Qəflətən onları qorxu və dəhşətə saldım.

⁹ Yeddi uşaq doğan qadın zəifləyib can verdi,

^f 15:1 Çıx. 32:11-14; Say. 14:13-19   ^g 15:1 1Şam. 7:5-9   ^h 15:2 Yer. 43:11; Vəhy 13:10
ⁱ 15:4 2Pad. 21:1-16; 2Saln. 33:1-9

Onun günəşi günorta çağı batdı,
 Utanıb alçaldı.
 Onlardan sağ qalanlarını
 Düşmənlərinin önündə
 Qılınca təslim edəcəyəm»
 Rəbb belə bəyan edir.

10 Vay mənim halıma!

Ey anam, sən məni bütün ölkə ilə
 Mübahisə və dava etmək üçün doğmusan!
 Mən heç kəsə sələm vermədim,
 Heç kəs də mənə sələm vermədi.
 Ancaq hamı məni lənətləyir.

11 Rəbb dedi:

«Bundan sonra mütləq səni
 Xeyir üçün xilas edəcəyəm.
 Bəla və kədər vaxtı düşmənlərini
 Sənə yalvarmağa məcbur edəcəyəm.

12 Dəmiri, şimaldan gələn dəmiri və tuncu
 Kim qıra bilər?

13 Sənin sərvətini və xəzinələrini

Qarət malı kimi başqalarına havayı verəcəyəm.
 Bunu ölkənin hər tərəfində
 Sənin günahlarından ötrü edəcəyəm.

14 Mən səni tanımadığın ölkədə

Düşmənlərinə qul edəcəyəm.
 Çünki qəzəbim od tutub
 Sizi yandıracaq».

15 Sən bilirsən, ya Rəbb!

Məni yada sal və qayğıma qal.
 Məni təqib edənlərdən qisasımı al,
 Səbirli olduğuna görə məni həlak etmə.
 Bil ki, Sənin üçün rüsvay oldum.

16 Sözlərini tapıb yedim,

Sözlərin mənə sevinc və ürəyimə şadlıq gətirdi.
 Çünki Sənə məxsusam,
 Ey Ordular Allahı Rəbb!

17 Kef çəkənlərin məclisində oturaraq

Sevinib coşmadım,

Əlin üzərimdə olduğuna görə
Tək-tənha oturdum.
Çünki məni qəzəblə doldurmuşdun.

18 Nə üçün ağrım kəsilməz,
Yaram çarəsizdir,
Şəfasına ümid yoxdur?
Məgər mənim üçün suyu qurumuş,
Etibarsız bir vadi olacaqsan?

19 Buna görə Rəbb belə deyir:
«Əgər sən tövbə etsən,
Səni yenə qəbul edib xidmətimə təyin edərəm.
Əgər cəfəngiyat danışmaq əvəzinə
Qiyətli sözlər söyləsən,
O zaman Mənim dilimlə danışacaqsan.
Onlar özləri sənə tərəf dönəcək,
Amma sən onlara tərəf qayıtmayacaqsan.

20 Səni bu xalq üçün
Möhkəm tunc bir divar edəcəyəm.
Sənə qarşı döyüşəcəklər,
Ancaq qalib gələ bilməyəcəklər.
Çünki Mən sənənlə olacağam ki,
Səni qurtarıb azad edim»
Rəbb belə bəyan edir.

21 «Səni pis adamların əlindən azad edəcəyəm,
Zülmkarların pəncəsindən satın alacağam».

Fəlakət dövrü

16 ¹Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: ²«Özünə arvad alma, qoy bu yerdə oğulların və qızların olmasın. ³Çünki bu yerdə doğulan oğullar və qızlar, onları doğan analar və onları törədən atalar üçün Rəbb belə deyir: ⁴“Onlar ölümcül xəstəliklərdən öləcək. Onlar üçün yas tutulmayacaq, basdırılmayacaqlar, torpağın üstündə peyin kimi olacaqlar. Qılınc və aclıqla qırılıb-qurtaracaqlar. Cəsədləri də göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara yem olacaq”.

⁵Çünki Rəbb belə deyir: “Yas evinə girmə, ağlamaq üçün getmə, başsağlığı vermə, çünki bu xalqın arasından Öz sülhümü, məhəbbətimi və mərhəmətimi götürdüm” Rəbb belə bəyan edir. ⁶“Bu ölkədə böyüklər də, kiçiklər də öləcək, qəbirə qoyulmayacaq, adamlar onlar üçün yas tutmayacaq, özlərini yaralayıb saçlarını qırıxmayacaq. ⁷Ölüdən ötrü yas tutana təsəlli vermək üçün kimsə onunla çörək kəsməyəcək, ata-anaları üçün onlara təsəlli kəməyəcək. ⁸Sən onlarla oturaraq yeyib-

icmək üçün ziyafət məclislərinə də girmə”.^{9j} Çünki İsrailin Allahu olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax bu yerdə sizin günlərinizdə gözlərinizin önündə sevinc və şadlıq sədasını, bəy-gəlin səsinə yox edəcəyəm”.

¹⁰Bütün bu sözləri xalqa bildirəndə onlar sənə belə deyəcək: “Nə üçün Rəbb başımıza bu qədər böyük bəla gətirəcəyini söylədi? Təqsirimiz nədir? Allahımız Rəbbə qarşı nə günah etmişik?”¹¹ Sən onlara söylə ki: “Sizin atalarınız Məni tərək etdi” Rəbb belə bəyan edir. “Başqa allahların tərəfdarı oldular, onlara qulluq və səcdə etdilər, Məni tərək edib qanunuma əməl etmədilər.¹² Siz atalarınızdan da artıq pislilik etdiniz, özünüzdə Mənə qulaq asmayaraq qara ürəklərinizin inadı ilə hərəkət etdiniz.¹³ Buna görə də sizi bu ölkədən atalarınızın və özünüzdən tanımadığı bir ölkəyə atacağam. Orada gecə-gündüz başqa allahlara qulluq edəcəksiniz, çünki sizə mərhəmət etməyəcəyəm”.

¹⁴Buna görə də Rəbb bəyan edir: «Bir gün gələcək ki, insanlar artıq “İsrail övladlarını Misir torpağından çıxaran Rəbbin varlığına and olsun” deməyəcəklər,¹⁵ amma “İsrail övladlarını şimal ölkəsindən və qovduğu başqa ölkələrdən çıxaran Rəbbin varlığına and olsun” deyəcəklər. Çünki onları atalarına verdiyim torpağa qaytaracağam».

¹⁶Rəbb bəyan edir: «Mən çoxlu balıqçı göndərəcəyəm, onları tutacaqlar. Ondan sonra Mən çoxlu ovçu göndərəcəyəm, hər dağ və təpə üzərindən, qaya oyuqlarından onları ovlayacaqlar.¹⁷ Çünki Mənim nəzərim onların bütün yollarını izləyir. Onlar Məndən gizlənə bilməz, təqsirləri də Mənim nəzərimdən qaça bilməz.¹⁸ İlk növbədə onların təqsirlərinin və günahlarının əvəzini alacağam. Çünki iyrenc bütələrinin qurbanları ilə ölkəmi murdarladılar, mülkümü murdar bütələrlə doldurdular».

¹⁹ Ya Rəbb, qüvvətim və qalam,
Sıxıntı günündə sığınacağım!
Millətlər yer üzünün qurtaracağınadək hər yerdən
Sənin yanına gəlib deyəcək:
«Atalarımız saxta və puç bütələrə –
Heç bir fayda görmədikləri şeylərə varis oldu.

²⁰ Adam da özünə bütələr düzəldər?
Axı onlar allah deyil.

²¹ Buna görə də onlara göstərəcəyəm,
Əlimi və qüdrətimi nümayiş etdirəcəyəm.
Onda biləcəklər ki, adım Rəbdir.

Yəhudanın günahı və cəzası

17 ¹Yəhudanın günahı dəmir qələmlə yazıldı,
Ürəklərinin lövhələri və qurbangahlarının buynuzları üzərinə

Almaz uclu alətlə həkk edildi.

² Onlar kölgəli ağacların yanında,
Yüksək təpələrdə, çöldəki dağlarda
Qurbangahlarına və Aşera bütlərinə
Öz uşaqlarına göstərdikləri qədər maraqla göstərir.

³ Sənin mal-dövlətini,
Bütün xəzinələrini, səcdəgahlarını
Ölkənin hər tərəfində işlənən günahlardan ötrü
Qarətə təslim edəcəyəm.

⁴ Sənə verdiyim irsi
Öz qəbahətinlə yox edəcəksən.
Tanımadığın ölkədə səni
Düşmənlərinə qul edəcəyəm.
Çünki siz Mənim qəzəbimdən
Od alışırdınız,
O əbədi yanacaq».

⁵ Rəbb belə deyir:
«O adam lənətlidir ki,
İnsana güvənir,
Bəşərin gücünə arxalanır,
Ürəyi Rəbdən ayrılır.

⁶ O, çöldəki yulğun ağacı kimi olacaq,
Xeyir gələndə onu görməyəcək.
Səhrada olan quraq yerlərdə
Heç kəs yaşamayan şoranlıqda sakin olacaq.

⁷ Nə xoşbəxtdir o adam ki
Rəbbə güvənir,
Rəbbi özünə arxa sayır.

⁸ ^k O, sular kənarında
Əkilmiş ağac kimi olacaq.
Elə ağac ki çay kənarında kök salar,
İsti gələndə qorxmaz,
Yarpağı həmişə yaşıl qalar,
Quraqlıq olan il qayğı çəkməz,
Bəhər verməkdən qalmaz».

⁹ İnsan ürəyi hər şeydən hiyləgərdir,
Çarəsi yoxdur.
Onu kim başa düşə bilər?

^k 17:8 Zəb. 1:3

- 10 ^{l m} «Mən Rəbb ürəyi yoxlayıram,
İnsanın fikrini sınayıram ki,
Hər kəsə əməllərinə görə,
İşlərinin bəhrəsinə görə əvəz verim».
- 11 Haqsızlıqla var-dövlət toplayan adam
Özünün yumurtlamadığı yumurtaların üstünə
Oturan kəklik kimidir.
Ömrünün ortasında var-dövləti əldən gedəcək,
Axırda o adam axmaq çıxacaq.
- 12 Müqəddəs məkanımızdakı yer
Əvvəlcədən ucaldılmış izzət taxtıdır.
- 13 Ya Rəbb, İsrailin Ümidgahı,
Səni tərək edənlərin hamısı utanacaq.
Rəbb deyir:
«Məndən üz döndərənlərin adı
Toz-torpağa yazılacaq,
Çünkü Rəbbi – axar sular mənbəyini tərək etdilər».
- 14 Ya Rəbb, mənə şəfa versən,
Mən sağalaram.
Məni xilas etsən,
Mən xilas olaram.
Çünkü həmd etdiyim Sənsən.
- 15 Bax onlar mənə
«Rəbbin sözü hanı?
Qoy yerinə yetsin!» deyir.
- 16 Mən Sənin xidmətində
Çoban olmaqdan boyun qaçırmadım.
Bəla gününün gəlməsini istəmədim.
Sən bilirsən ki,
Ağzımdan nə çıxdısa,
Sənin gözünün önündədir.
- 17 Məni dəhşətə salma,
Fəlakət günündə sığınacağım Sənsən.
- 18 Qoy məni təqib edənlər utansın,
Mənsə utanmayım.
Qoy onlar qorxuya düşsün,
Mən isə qorxmayım.

^l 17:10 Zəb. 62:12; Yer. 32:19   ^m 17:10 Vəhy 2:23

Qara günü onların başına gətir,
Tamamilə qırılana qədər onları qır.

Şənbə gününə əməl edilməsi

¹⁹Rəbb mənə belə dedi: «Get Yəhuda padşahlarının girib-çıxdıqları Xalq darvazasında və Yerusəlimin bütün darvazalarında dayanıb ²⁰onlara söylə ki, ey Yəhuda padşahları, Yəhuda və Yerusəlimin bütün əhalisi, bu darvazalardan girənlər, Rəbbin sözünə qulaq asın. ²¹» Rəbb belə deyir: «Öz canınızı qorumaq üçün Şənbə günü yük daşımayın, Yerusəlim darvazalarından içəri gətirməyin. ²²» Şənbə günü evlərinizdən yük çıxarmayın, heç bir iş görməyin. Atalarınıza əmr etdiyim kimi Şənbə gününü təqdis edin. ²³Ancaq onlar eşitmədi, qulaq asmadı. İnadkarlıq edərək Məni eşitmədilər və nəsihət almaq istəmədilər».

²⁴Rəbb bəyan edir: «Əgər siz Şənbə günü bu şəhərin darvazalarından yük daşımamaq, Şənbə gününü təqdis etmək və bu gün heç bir işlə məşğul olmamaqla Mənə, həqiqətən, itaət etsəniz, ²⁵o zaman Davudun taxtında oturan padşahlar və başçılar döyüş arabalarına və atlara minib Yəhuda adamları, Yerusəlimdə yaşayanlarla birgə bu şəhərin darvazalarından girəcək. Bu şəhər əbədi olaraq məskunlaşmış qalacaq. ²⁶Yəhuda şəhərlərindən, Yerusəlimin ətrafından, Binyamin torpağından, yamaclı-düzənlikli bölgədən, dağlıq bölgədən və Negevdən adamlar gəlib Rəbbin məbədinə yandırma qurbanları, başqa qurbanlar, taxıl təqdimləri, kündür və şükür təqdimləri gətirəcək. ²⁷Əgər siz Şənbə günü yük daşıyıb Yerusəlim darvazalarından girərək Şənbə gününü təqdis etməməklə Mənim sözümə qulaq asmasanız, onda Mən şəhərin darvazalarına od vuracağam, alov Yerusəlimin saraylarını yandırıb-yaxacaq və heç vaxt sönməyəcək».

Yeremya dulusçunun evində

18 ¹Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ²«Qalx dulusçunun evinə en, orada sözlərimi sənə bildirəcəyəm». ³Mən dulusçunun evinə endim. Gördüm ki, o, çarx üzərində işləyir. ⁴Palçıqdan düzəltdiyi qab əlində xarab olanda dulusçu özünün istədiyi kimi palçıqdan başqa bir qab düzəltdirdi.

⁵Mənə yenə Rəbbin sözü nazil oldu: ⁶«Ey İsrail nəsli, Mən də sizinlə bu dulusçunun etdiyi kimi rəftar edə bilmərəmmi?» Rəbb belə bəyan edir. «Bilin ki, palçıq dulusçunun əlində necədirsə, siz də Mənim əlimdə o cürsünüz, ey İsrail nəsli. ⁷Bir vaxt Mən bir milləti yaxud ölkəni kökündən dağıdacağımı, yıxıb məhv edəcəyimi söyləyəndə ⁸əgər Mənim xəbərdarlıq etdiyim bu millət öz pis əməlindən dönərsə, ona göndərmək

ⁿ 17:21 Neh. 13:15-22; Yəh. 5:10 j 17:22 Çıx. 20:8-10; Qanun. 5:12-14

istədiyim bəladan vaz keçəcəyəm. ⁹ Başqa vaxt bir milləti yaxud da ölkəni qurub-tikəcəyimi söyləyəndə ¹⁰ əgər bu millət sözümə qulaq asmayıb pis əməl edərsə, ona vəd verdiyim yaxşılıqdan vaz keçəcəyəm. ¹¹ İndi Yəhuda adamlarına, Yerusəlimdə yaşayanlara söylə ki, Rəbb belə deyir: “Mən sizə bir bəla hazırlayırəm, sizə bir qəsd qururam. İndi hər biriniz öz pis yolunuzdan dönüb yaşayışınızı və əməllərinizi islah edin”.

¹² Ancaq onlar deyir: “Boş sözdür, biz öz niyyətlərimizin dalınca gedəcəyik, hər birimiz öz qara ürəyimizin inadına görə rəftar edəcəyik”.

¹³ Buna görə Rəbb belə deyir:

«İndi millətlər arasında soruşun ki,
Kim belə sözlər eşitmişdir?
Bakirə qıza bənzəyən İsrail
Dəhşətli bir iş etdi.

¹⁴ Livanın qarı qayalı dağ yamaclarından
Heç əskik olarmı?

Uzaqdan axan soyuq sular quruyarmı?

¹⁵ Amma xalqım Məni unutdu,
Saxta allahlara buxur yandırdı.
Bu allahlar onların gedəcəyi yollarda,
Qədim yollarda bürümələrinə səbəb oldu,
Onları hamar olmayan
Dolanbac yollarda gəzdirdilər.

¹⁶ Ölkələri viran ediləcək,
Əbədi kinayə hədəfinə çevriləcək.
Onda oradan ötən hər kəs
Heyrətə gəlib başını bulayacaq.

¹⁷ Onları səmum küləyi kimi
Düşmənin önündə pərən-pərən salacağam.
Onlara fəlakət günündə
Üzümü deyil, arxamı göstərəcəyəm».

¹⁸ O zaman onlar dedi: «Gəlin Yeremyaya qəsd quraq. Çünki qanunu öyrədəcək kahin, nəsihət verəcək müdrik adam, söz deyəcək peyğəmbər heç vaxt əskik olmayacaq. Gəlin ona dilimizlə hücum edək, sözlərinə qulaq asmayaq».

¹⁹ Ya Rəbb, mənə yaxşı qulaq as,
Mənimlə çəkişənlərin sözünü eşit.

²⁰ Yaxşılığın əvəzində pislik edilərmimi?
Onlar canımı almaq üçün quyu qazır.
Unutma, mən önündə ona görə dayanmışam ki,
Onlar üçün yaxşı şey istəyim,
Onlardan qəzəbini döndərim.

²¹ Buna görə də onların övladlarını

Aclığa ver, qılınc ağzına təslim et.
Qadınları uşaqsız və dul qalsın,
Ərlərini ölüm aparsın.
Cavanlarını müharibədə qılınc öldürsün.

- 22 Sən onların üzərinə
Qəflətən qarətçilər göndərəndə
Qoy evlərindən fəryad eşidilsin.
Çünki məni tutmaq üçün quyu qazdılar,
Ayağımın altında gizləncə tələ qurdular.
- 23 Ancaq, ya Rəbb, məni öldürmək üçün
Qurduqları bütün qəsdləri Sən bilirsən.
Təqsirlərini bağışlama,
Günahlarını önündən silmə.
Sənin önündə yıxılısınlar,
Qəzəbin vaxtı onlara qarşı hərəkət et.

Sınımış kuzə ilə müqayisə

19 ¹Rəbb belə dedi: «Get, dulusçunun düzəltdiyi bir gil kuzə al. Sonra isə xalqın və kahinlərin ağsaqqallarından bir neçəsini götür, ^{2p} Xarsit^q darvazasının girişində olan Ben-Hinnom vadisinə get. Sənə deyəcəyim sözləri orada elan edib söylə ki, ³ey Yəhuda padşahları, Yerusəlimdə yaşayanlar, Rəbbin sözüntü eşidin, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax Mən bu yerin üzərinə elə bir bəla gətirəcəyəm ki, hər eşidənin qulağı cingildəyəcək. ⁴Çünki onlar Məndən üz döndərdi, buranı yad bir ölkəyə çevirdi. Orada özlərinin, atalarının və Yəhuda padşahlarının tanımadıqları başqa allahlara buxur yandırdılar və bu yeri günahsız qanla doldurdular. ^{5r} Öz uşaqlarını odda Baal bütlərinə yandırma qurbanı vermək üçün Baal səcdəgahlarını qurdular. Mən belə bir şeyi nə buyurdum, nə söylədim, nə də ağıma gətirdim”». ⁶Rəbb bəyan edir: «Buna görə də bir gün gələcək ki, daha bu yerə Tofet yaxud Ben-Hinnom vadisi deyil, Qırğın vadisi deyiləcək. ⁷Bu yerdə Yəhuda ilə Yerusəlimin niyyətlərini boşa çıxaracağam.^s Onları düşmənlərinin önündə canlarını almaq istəyənlərin əli ilə qılınc ilə həlak edəcəyəm. Cəsədlərini göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara yem olaraq verəcəyəm. ⁸Bu şəhəri viran edəcəyəm, rixşənd hədəfinə çevirəcəyəm. Oradan keçən hər kəs onun başına gələn bəlaları görüb heyrət içində fit çalacaq. ⁹Oğullarının və qızlarının ətini özlərinə yedirdəcəyəm. Canlarını almaq istəyən düşmənləri onları mühasirəyə alanda çəkdikləri sıxıntıdan ötrü bir-birlərinin ətini yeyəcəklər».

P 19:2 2Pad. 23:10; Yer. 7:30-32; 32:34-35   **q 19:2** Xarsit – ibrani dilində *saxsı qırığı*.

r 19:5 Lev. 18:21   **s 19:7** Boşa çıxarmaq – ibrani mətnində *baqa* və *kuzə* – *baqbuq* (19:1,10).

¹⁰ Sonra səninlə gedən adamların gözü önündə kuzəni sındırıb
¹¹ onlara söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: «Necə ki dulusçunun əlində qab sınında bir də düzəlmir, Mən də bu xalqı və şəhəri beləcə məhv edəcəyəm. Basdırmağa yer qalmadığı üçün ölümləri Tofetdə də basdıracaqlar. ¹² Bu yer və sakinləri ilə belə rəftar edəcəyəm, bu şəhəri Tofet kimi edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. ¹³ «Yerusəlimin evləri və Yəhuda padşahlarının sarayları Tofetin ərazisi kimi murdar olacaq, çünki bütün evlərin damları üzərində səma cisimlərinə buxur yandırdılar, yad allahlara içmə təqdimləri gətirdilər».

¹⁴ Peyğəmbərlik etmək üçün Rəbbin Tofetə göndərdiyi Yeremya oradan qayıtdı. O, Rəbbin məbədinin həyətində dayanıb bütün xalqa dedi:
¹⁵ «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Mən bu şəhər barədə söylədiyim bütün fəlakətləri onun və ətrafında olan kəndlərin üzərinə gətirəcəyəm, çünki inadkarlıq edərək sözlərimə qulaq asmırlar”».

Yeremyanın Paşxurla mübahisəsi

20 ¹ Rəbbin məbədinə baş nəzarətçi olan kahin İmmer oğlu Paşxur Yeremyanın bu sözlərlə peyğəmbərlik etdiyini eşitdi.
² Paşxur Yeremya peyğəmbəri döydü və Rəbbin məbədinin yanındakı Yuxarı Binyamin darvazasında olan kündəyə^t saldı. ³ Ertəsi gün Paşxur Yeremyanı kündədən çıxartdı. Yeremya ona dedi: «Rəbb sənin adını Paşxur deyil, Maqor-Missaviv^u qoydu. ⁴ Çünki Rəbb belə deyir: “Bax Mən səni özün və bütün səni sevənlər üçün dəhşətə çevirəcəyəm. Onlar öz düşmənlərinin qılıncı ilə həlak olacaq və sənin gözlərin bunu görəcək. Bütün Yəhudanı Babil padşahına təslim edəcəyəm. O, xalqı Babilə sürgün edəcək və qılıncla həlak edəcək. ⁵ Bu şəhərin bütün var-dövlətini, qazancını, qiymətli şeylərini və Yəhuda padşahlarının bütün xəzinələrini düşmənlərə təslim edəcəyəm. Onları qarət edəcəklər, götürüb Babilə aparacaqlar. ⁶ Sən Paşxur və evində yaşayanların hamısı Babilə sürgün olunacaqsınız. Sən və yalandan peyğəmbərlik etdiyin bütün dostların orada öləcəksiniz, orada da basdırılacaqsınız”».

Yeremyanın şikayəti

⁷ Ya Rəbb, Sən məni məcbur etdin,
 Mən də məcbur oldum.
 Sən məndən güclüsən,
 Sən mənə üstün gəldin.
 Bütün gün mənə gülürlər,
 Hər kəs mənimlə əylənir.

^t 20:2 *Kündə* – dustaqları bağlamaq üçün cəza aləti. ^u 20:3 *Paşxur* – ibrani dilində *azad*, *Maqor-Missaviv* – ibrani dilində *hər tərəfdə dəhşət*.

- 8 Çünki mən danışmağa başlayan kimi
Fəryad edib
«Zorakılıq və talan!» deyə qışqırıram.
Rəbbin sözündən ötrü
Mən bütün gün rüsvay oldum,
Təhqir edildim.
- 9 Mən fikirləşdim:
«Daha Onu yada salmayacağam,
Onun adı ilə danışmayacağam».
Onda Onun sözü sümüklərimdə həbs edilən,
Ürəyimdə yanan bir od oldu.
Onu içimdə saxlamaqdan yoruldum,
Artıq bunu edə bilmirəm.
- 10 ^v Çünki çoxlarının
«Hər tərəfdə dəhşət!
Onu mühakimə edin,
Biz də onu mühakimə edək!»
Deyə pıçıldaşdığını eşitdim.
Bütün güvəndiyim adamlar
Büdrəməyimi gözləyərək
«Bəlkə aldanar, onda onu məğlub edərik,
Ondan qisasımızı alarıq» dedilər.
- 11 Ancaq Rəbb igid bir döyüşçü kimi mənimlədir.
Buna görə də məni təqib edənlər büdrəyəcək,
Qalib gələ bilməyəcək.
Uğur qazana bilmədikləri üçün
Böyük xəcalət çəkəcəklər.
Rüsvayçılıq əbədi olacaq,
Heç vaxt unudulmayacaq.
- 12 Ancaq, ey Ordular Rəbbi,
Sən salehi sınağa çəkirsən,
Fikri və ürəyi görürsən.
Qoy gözüm Sənin onlardan alacağın
Qisası görsün!
Çünki işimi Sənə tapşırdım.
- 13 Rəbbi tərənnüm edin,
Rəbbə həmd edin!
Çünki fəqiri

Zalımların əlindən qurtardı.

- 14 ^w Doğulduğum gün lənətə gəlsin!
Anamın məni doğduğu günə
Bir daş düşsün!
- 15 Atamı çox sevindirərək
«Bir oğlan uşağın oldu!»
Deyə müjdə verən adam
Lənətə gəlsin.
- 16 Qoy o adam Rəbbin
Yazığı gəlməyib dağıtdığı
Şəhərlər kimi olsun!
Səhər fəryad,
Günorta nalə eşitsin.
- 17 Çünki bətdə ikən məni öldürmədi.
Onda anamın qarnı qəbrim olardı,
Bətni daim hamilə qalardı.
- 18 Nə üçün ana bətnindən çıxdım?
Əzab-əziyyət görmək,
Ömrümü rüsvayçılıqla keçirmək üçünmü?

Allahın Sidqiyanın sözünü rədd etməsi

21 ¹Padşah Sidqiya Malkiya oğlu Paşxuru və Maaseya oğlu Sefyanı Yeremyanın yanına göndərəndə Rəbdən Yeremyaya söz nazil oldu. Paşxur ilə Sefanya belə demişdi: ^{2x} «Gəl bizim barəmizdə Rəbdən soruş. Çünki Babil padşahı Navuxodonosor bizə qarşı müharibə edir. Bəlkə Rəbb keçmişdə etdiyi möcüzələrə bənzər bir şey edər və Navuxodonosor bizdən əl çəkər?»

³O zaman Yeremya onlara dedi: «Sidqiyaaya söyləyin ki, ⁴İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Divarların o tərəfində sizi mühasirəyə alan Babil padşahı və Xaldeylilərlə müharibədə istifadə etdiyiniz silahları özünüza qarşı çevirəcəyəm. Silahlarınızı bu şəhərin ortasına toplayacağam. ⁵Mən sizə qarşı əl qaldıracağam, güclü qolumla, qızgınlıq, qəzəb və böyük hiddətlə sizinlə vuruşacağam. ⁶Bu şəhərdə yaşayan insanı da, heyvanı da məhv edəcəyəm. Onlar şiddətli vəbadan öləcək”. ⁷Rəbb belə bəyan edir: “Bundan sonra Yəhuda padşahı Sidqiyanı və əyanlarını, həmçinin bu şəhərdə vəbadan, qılıncdan və aclıqdan sağ qalanları Babil padşahı Navuxodonosora və canlarını almaq istəyən düşmənlərinə təslim edəcəyəm. O onları qılıncdan keçirəcək, onlara nə rəhm, nə şəfqət, nə də mərhəmət edəcək”.

^w 20:14-18 Əyy. 3:1-19   ^x 21:2 2Pad. 25:1-11; 2Saln. 36:17-21

⁸Bu xalqa söylə ki, Rəbb belə deyir: “Budur, həyat yolunu və ölüm yolunu önünüzə qoyuram. ⁹Bu şəhərdə qalan qılinc, aclıq və vəbadan öləcək. Lakin kim bayıra çıxıb sizi mühasirəyə alan Xaldeylilərə təslim olsa, sağ qalacaq, heç olmasa öz canını qurtaracaq. ¹⁰Ona görə ki bu şəhərə yaxşılıq deyil, pislik etməyə niyyət etdim” Rəbb belə bəyan edir. “Bura Babil padşahına təslim ediləcək, o da buranı yandırır yox edəcək”.

Zalım padşahları məzəmmət

- ¹¹ Yəhuda padşahının ailəsinə söylə ki,
Rəbbin sözünü eşidin.
- ¹² Ey Davud nəsl, Rəbb belə deyir:
“Hər səhər ədalətlə rəftar edin,
Məzlumu zalımın əlindən qurtarın.
Yoxsa pis əməllərinizə görə
Qəzəbim od kimi çıxıb yandıracaq,
Onu söndürən olmayacaq”.
- ¹³ Rəbb bəyan edir:
“Mən sənə qarşıyam,
Ey vadinin üstündəki
Yaylada olan qayada oturan Yerusəlim!”
Siz deyirsiniz:
“Üstümü zə kim gələr?
Məskənlərimizə kim girər?”
- ¹⁴ Rəbb bəyan edir:
“Mən sizi əməllərinizin
Bəhrəsinə görə cəzalandıracağam.
Meşələrinə elə od vuracağam ki,
Ətrafındakı hər şeyi yandırır-yaxacaq”.

Allahın padşah sülaləsinə müraciəti

22 ¹Rəbb belə dedi: «Yəhuda padşahının sarayına get, orada bu sözü bildirib söylə ki, ²ey Davudun taxtı üzərində oturan Yəhuda padşahı, ey bu darvazalardan girən əyanlarla xalq, Rəbbin sözünü eşidin. ³Rəbb belə deyir: “Ədalət və salehliklə rəftar edin. Məzlumu zalımın əlindən qurtarın. Qəribə, yetimə və dul qadına haqsızlıq etməyin, zorakılıq etməyin, bu yerdə günahsız qan tökməyin. ⁴Əgər siz bu əmrə, həqiqətən, əməl etsəniz, o zaman Davudun taxtında oturan padşahlar döyüş arabalarına və atlara minib əyanları və xalqları ilə birgə bu sarayın darvazalarından girəcək. ⁵Lakin bu sözləri eşitməsəniz, Öz varlığıma and içirəm ki, bu ev viran qalacaq” Rəbb belə bəyan edir. ⁶Bəli, Yəhuda padşahının sarayı barədə Rəbb belə deyir:
“Sən Mənim üçün Gilead,

Livanın zirvəsi kimisən.
 Ancaq Mən hökmən səni bir çölə,
 Kimsənin yaşamadığı şəhərlərə çevirəcəyəm.
 7 Sənə qarşı həlak edənlər təyin edəcəyəm,
 Hamısının əlində silah olacaq.
 Sənin ən yaxşı sidr ağaclarını kəsəcəklər,
 Onları oda atacaqlar.

8^y Bir çox millətlər bu şəhərin yanından keçib bir-birlərindən soruşacaq: «Bu böyük şəhəri Rəbb niyə belə xaraba qoydu?» 9 Onda deyəcəklər: «Çünki özlərinin Allahı Rəbbin əhdini tərk etdilər, başqa allahlara səcdə və qulluq etdilər»».

Padşah Şallum barədə vəhy

10 Ölən padşah üçün ağlamayın,
 Yas tutmayın.
 Ancaq sürgünə gedən üçün acı-acı ağlayın,
 Çünki daha qayıtmayacaq,
 Doğma vətəninə görməyəcək.

11 Bəli, atası Yoşiyanın yerinə Yəhuda padşahı olan və buradan çıxıb gedən Yoşiya oğlu Şallum barədə Rəbb deyir: «O daha bura qayıtmayacaq, 12 sürgün olduğu yerdə öləcək və artıq bu ölkəni görməyəcək.

Padşah Yehoyaqim barədə vəhy

13 Vay o adamın halına ki,
 Sarayını haqsızlıqla,
 Yuxarı otaqlarını ədalətsizliklə tikir,
 Öz soydaşını müftə işlədir,
 Ona mizdunu vermir.
 14 Vay o adamın halına ki,
 “Özümə geniş yuxarı otaqları olan
 Böyük bir saray tikdirəcəyəm” deyib
 Oraya pəncərələr açır,
 Ətrafını sidr ağacı ilə örtür.
 Qırmızı rənglə boyayır.
 15 Çoxlu sidr ağacın olduğu üçünmü
 Özünü padşah sanırsan?
 Atan da doyunca yeyib-ıçirdi,
 Ədalət və salehliklə rəftar edirdi.
 Ona görə də işləri uğurlu oldu.

16 Məhkəmədə məzlum, yoxsul adamın işinə baxırdı,
Ona görə də işləri uğurlu oldu».
Rəbb bəyan edir: «Məni tanımaq
Elə bu deyilmi?

17 Ancaq sənin gözlərin və ürəyin
Öz haram qazancında,
Tökmək istədiyin günahsız qanda,
Etmək istədiyin qəddarlıqda,
Zorakılıqda qalıb».

18^z Buna görə də Yəhuda padşahu Yoşiya oğlu Yehoyaqim barədə Rəbb belə deyir:

«Onun üçün “vay qardaşım, vay bacım” söyləyib yas tutmayacaqlar,
“Vay ağam, heyf onun izzəti” söyləyib yas tutmayacaqlar.

19 Onu sürüyüb Yerusəlim darvazalarından kənara atacaqlar,
Eşşək basdırılan kimi basdırılacaq».

Yerusəlim barədə vəhy

20 «Livana qalxıb fəryad et,
Başanda səsini ucalt,
Avarimdən nalə çək,
Çünki bütün müttəfiqlərin əzildi.
21 Hər şeyin əmin-amanlıqda olanda
Sənə nəsihət etdim,
Ancaq “qulaq asmayacağam” dedin.
Uşaqlığından xasiyyətin belədir,
Sözümə qulaq asan deyilsən.
22 Külək bütün başçılarını alıb-aparacaq,
Müttəfiqlərin sürgünə gedəcək.
O zaman etdiyin bütün pisləklərdən ötrü
Utanıb rüsvay olacaqsan.
23 Ey sən “Livanda”^a yaşayan,
Yuvasını sidr ağacından quran!
Sənə hamilə qadın kimi
Ağrılar, sancılar gələndə
Necə ah-zar edəcəksən!»

Padşah Yehoyakin barədə vəhy

24^b Rəbb bəyan edir: «Varlığımıza and olsun ki, ey Yəhuda padşahu
Yehoyaqim oğlu Yehoyakin, sağ əlimdəki möhür üzüyü olsan da, səni

^z 22:18 2Pad. 23:36–24:6; 2Saln. 36:5-7   ^a 22:23 *Livan* – Yerusəlimdəki padşah sarayının adı. Bax: 1Pad. 7:2.   ^b 22:24 2Pad. 24:8-15; 2Saln. 36:9-10

çıxarıb atardım. ²⁵Canını almaq istəyənlərə, qorxduğun adamlara, Babil padşahı Navuxodonosora və Xaldeylilərə səni təslim edəcəyəm. ²⁶Özünü, səni doğan ananı doğulmadığınız yad bir ölkəyə atacağam və orada öləcəksiniz. ²⁷Qayıtmağa can atdığınız ölkəyə bir daha qayıtmayacaqsınız».

²⁸Bu adam – Yehoyakin xor baxılan qırıq bir kasa, heç kəsin bəyənmədiyi bir qəbdirmi? Bəs nə üçün özü də, övladları da aparılıb tanımadıqları bir ölkəyə atıldı? ²⁹Ölkə, ey ölkə, Rəbbin sözünü eşit, ey ölkə! ³⁰Rəbb deyir: «Bu adamı övladsız, ömründə işləri uğurlu olmayan bir kişi hesab edin. Çünki nəslindən heç kim uğur qazanmayacaq. Nəslindən heç kim Davudun taxtında oturmayacaq, Yəhudada bir daha padşahlıq etməyəcək».

Saleh padşah

23 ¹Rəbb bəyan edir: «Otlığımın qoyunlarını məhv edən və pərənpərən salan çobanların vay halına!» ²Buna görə də İsrailin Allahı Rəbb xalqımı otaran çobanların əleyhinə belə deyir: «Siz Mənim sürümü pərənpərən salıb qovdunuz, onların qayğısına qalmadınız. İndi Mən də etdiyiniz bəd əməllərə görə cəzanızın qayğısına qalacağam» Rəbb belə bəyan edir. ³«Sürümün qalanlarını sürgün etdiyim bütün ölkələrdən yığıb-toplayacağam, onları yenə ağıllarına qaytaracağam və törəyib çoxalacaqlar. ⁴Üstlərinə onları otaracaq çobanlar qoyacağam. Daha qorxub dəhşətə düşməyəcəklər, biri də itməyəcək» Rəbb belə bəyan edir.

⁵ «Budur, Davud üçün saleh bir Pöhrə

Çıxaracağım günlər gəlir.

Bu Padşah müdrikliklə padşahlıq edəcək,

Ölkədə ədalətli və saleh işlər görəcək»

Rəbb belə bəyan edir.

⁶ «Onun dövründə Yəhuda xilas olacaq,

İsrail əmin-amanlıqda yaşayacaq.

Onu “Rəbb salehliyimizdir” çağıracaqlar».

⁷Buna görə də Rəbb bəyan edir: «Bir gün gələcək ki, insanlar artıq “İsrail övladlarını Misir torpağından çıxaran Rəbbin varlığına and olsun” deməyəcək, ⁸amma “İsrail nəslindən törəyənləri şimal ölkəsindən və sürgün etdiyi bütün başqa ölkələrdən geri qaytaran Rəbbin varlığına and olsun” deyəcək. Beləcə öz torpaqlarında yaşayacaqlar».

Yəhudanın yalançı peyğəmbərləri

⁹Peyğəmbərlər haqqında:

Ürəyim içimdə parçalandı,

- Bütün sümüklərim titrədi.
 Rəbbə görə,
 Onun müqəddəs sözlərinə görə
 Bir sərxoş kimi,
 Şəraba aludə olan adam kimiyəm.
- 10 Çünki ölkə zinakarlarla doludur,
 Lənətə görə yas tutur.
 Çöldəki otlaqlar quruyub,
 Adamlar pis yola düşüb.
 Güclərini zorakılığa sərf edirlər.
- 11 Rəbb bəyan edir:
 «Peyğəmbər də, kahin də allahsızdır,
 Məbədimdə pislilərini gördüm.
- 12 Buna görə getdikləri yol
 Qaranlıqda sürüşkən yer kimi olacaq,
 Orada qovulub yıxılacaqlar.
 Çünki cəzalanacaqları il
 Başlarına fəlakət gətirəcəyəm»
 Rəbb belə bəyan edir.
- 13 «Samarıya peyğəmbərləri arasında
 Bu iyrənc işi gördüm:
 Baalın adı ilə peyğəmbərlik edərək
 Xalqım İsraili yoldan azdırdılar.
- 14^d Yerusəlim peyğəmbərləri arasında
 Bu qorxunc işi gördüm:
 Zina edirlər,
 Yalan dalınca gedirlər.
 Zorakıların qoluna güc verirlər.
 Beləcə heç kəs pislüyindən dönmür.
 Hamısı Mənim üçün Sodom kimi,
 Şəhər xalqı Homorra kimi oldu».
- 15 Buna görə də Ordular Rəbbi
 Peyğəmbərlər haqqında belə deyir:
 «Baxın Mən onlara yovşan yedirəcəyəm,
 Zəhərli su içirəcəyəm.
 Çünki allahsızlıq Yerusəlim peyğəmbərlərindən
 Bütün ölkəyə yayıldı».
- 16 Ordular Rəbbi belə deyir:
 «Sizin üçün peyğəmbərlik edən

---

^d 23:14 Yar. 18:20

- Peyğəmbərlərin sözünə qulaq asmayın.
Onlar sizə boş şeylər öyrədir.
Rəbbin ağzından çıxanları deyil,
Özlərinin uydurduqları görüntüləri söyləyirlər.
- 17 Onlar Mənə xor baxanlara deyir:
“Rəbb söylədi ki, sizin üçün
Əmin-amanlıq olacaq”.
İnadkarlıqla ürəklərinin istədiyinə uyanlara deyirlər:
“Üstünüzə fəlakət gəlməyəcək”.
- 18 Rəbbin sözünü anlayıb eşitmək üçün
Rəbbin məclisində kimsə durubmu?
Onun sözünə qulaq asıb eşidən varmı?
- 19 Budur, Rəbbin fırtınası qəzəblə qopacaq,
Qasırğa fırlanıb
Pis adamların başında çatlayacaq.
- 20 Ürəyinin istəyinə çatana qədər,
Onu bitirənə qədər
Rəbbin qəzəbi dayanmayacaq.
Gələcək günlərdə bunu açıq-aşkar anlayacaqsınız.
- 21 Bu peyğəmbərləri Mən göndərmədim,
Amma ora-bura qaçdılar.
Onlara Mən söz demədim,
Amma peyğəmbərlik etdilər.
- 22 Ancaq onlar məclisimdə dursaydılar,
Sözlərimi xalqıma çatdırardılar.
Pis yollarından, şər əməllərindən
Xalqı çəkindirərdilər».
- 23 Rəbb bəyan edir:
«Mən yalnız yaxında olan Allah deyiləm,
Həm də uzaqda olan Allaham.
- 24 Kimsə gizli yerlərdə saxlana bilər ki,
Mən onu görə bilməyim?»
Rəbb belə bəyan edir.
«Yeri, göyü Mən doldurmamışammı?»
Rəbb belə bəyan edir.
- 25 «Mənim adımdan yalan söyləyən peyğəmbərlərin “Yuxu gördüm,
yuxu gördüm!” sözlərini eşitdim. 26 Nə vaxta qədər yalan söyləyən, öz
ürəklərinin uydurmalarını bildirən peyğəmbərlər bu işlə məşğul olacaq?
- 27 Ataları necə Baal bütünə görə adımı unutdularsa, onlar da zənn edir ki,
bir-birlərinə danışdıqları yuxularla xalqıma adımı unutduracaq. 28 Yuxu

görən peyğəmbər yuxusunu söyləsin. Amma sözümlə nazil olan adam onu dəqiq danışsın. Daha buğdanın yanında saman nədir?» Rəbb belə bəyan edir. ²⁹ «Mənim sözümlə bir od kimi, qayaları parçalayan güz kimi deyilmi?» Rəbb belə bəyan edir. ³⁰ «Buna görə də Mən peyğəmbərlərə qarşıyam, onlar sözlərini bir-birlərindən oğurlayır» Rəbb belə bəyan edir. ³¹ «Bax Mən peyğəmbərlərə qarşıyam. Onlar öz dillərini tərpedib “Rəbb belə deyir” söyləyir» Rəbb belə bəyan edir. ³² «Bax Mən yalançı yuxular görüb peyğəmbərlik edənlərə qarşıyam» Rəbb belə bəyan edir. «Onlar bu yuxuları danışib yalanları və boş lovğalıqları ilə xalqımı yoldan azdırır. Onları Mən göndərmədim, onlara heç nə buyurmam. Bu xalqa heç bir faydaları yoxdur» Rəbb belə bəyan edir.

³³ «Əgər bu xalqdan biri yaxud bir peyğəmbər ya da bir kahin səndən “Bəs Rəbbin yük olan kəlamı nədir?” soruşsa, ona söylə: “Yük sizsiniz. Mən sizi atacağam” Rəbb belə bəyan edir. ³⁴ “Rəbbin yük olan kəlamıdır” deyən peyğəmbərə, kahinə yaxud adi adama gəlincə, Mən o adamı da, onun ailəsini də cəzalandıracağam. ³⁵ Hər biriniz öz yoldaşınıza, soydaşınıza belə deyən: “Rəbb nə cavab verdi? Rəbb nə söylədi?” ³⁶ Bir daha Rəbbin yük olan kəlamını yada salmayacaqsınız, çünki hər kəsin sözü özünə yük olacaq. Bununla siz var olan Allahın, Ordular Rəbbinin, Allahımızın sözlərini təhrif etdiniz. ³⁷ Peyğəmbərə belə söylə: “Rəbb sənə nə cavab verdi? Rəbb nə söylədi?” ³⁸ “Rəbbin yük olan kəlamıdır” desəniz də, Rəbb hökmən belə deyər: “Rəbbin yük olan kəlamıdır» deyirsiniz, halbuki Mən sizə xəbərdarlıq edib «Rəbbin yük olan kəlamıdır» deməməyi söyləmişdim. ³⁹ Buna görə də sizi tamamilə unudacağam, sizi də, özünüzə və atalarınıza verdiyim şəhəri də önümdən rədd edəcəyəm. ⁴⁰ Üzərinizə heç vaxt unudulmayan biabırçılıq, əbədi rüsvayçılıq gətirəcəyəm».

İki səbət əncirlə müqayisə

24 ¹ Babil padşahı Navuxodonosor Yəhuda padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakini, Yəhuda başçılarını, ustaları və sənətkarları Yerusəlimdən sürgün edib Babilə apardı. Bu hadisədən sonra Rəbb mənə Öz məbədi önündə qoyulmuş iki səbət əncir göstərdi. ² Bir səbətdə ilk məhsula oxşayan çox yaxşı əncirlər, o biri səbətdə isə əzik olduqları üçün yeməyə yararsız olan çox pis əncirlər var idi. ³ Rəbb mənə dedi: «Nə görürsən, Yeremya?» Mən dedim: «Əncir. Yaxşı əncirlər çox yaxşıdır, pis əncirlər isə çox pis, əzilib yararsız hala düşmüşdür, onları yemək olmaz».

⁴ Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: ⁵ «İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Buradan Xalvey ölkəsinə sürgünə göndərdiyim Yəhuda əsirlərini bu yaxşı əncirlər kimi yaxşı hesab edəcəyəm. ⁶ Yaxşı yaşasınlar deyə gözlərim onların üzərində olacaq və onları yenə bu ölkəyə

qaytaracağam. Onları dirçəldəcəyəm, yıxmayacağam, onları əkəcəyəm, çıxarmayacağam. ⁷Onlara ürək verəcəyəm ki, Mənim Rəbb olduğumu bilsinlər. Onlar Mənim xalqım, Mən də onların Allahı olacağam, çünki onlar bütün qəlbləri ilə Mənə üz tutacaq”.

⁸Rəbb belə deyir: “Amma Yəhuda padşahı Sidqiyanı, onun başçılarını, Yerusəlimdə salamat qalıb bu ölkədə yaxud Misirdə yaşayanları yeməyə yararsız olan əzik əncir kimi edəcəyəm. ⁹Onları yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam. Onlar sürgün etdiyim hər yerdə rüsvay olub ibrətə çevriləcək, kinayə və lənət qazanacaqlar. ¹⁰Özlərinə və atalarına verdiyim torpaqdan silinib qurtarana qədər üstlərinə qılinc, aclıq və vəba göndərəcəyəm”».

Yetmiş illik sürgün

25 ^{1f} Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü ilində bütün Yəhuda xalqı barədə Yeremyaya söz nazil oldu. Bu, Babil padşahı Navuxodonosorun padşahlığının birinci ilində oldu. ²Yeremya peyğəmbər bütün Yəhuda xalqına və Yerusəlimdə yaşayanların hamısına bu sözü bildirib dedi: ³«İyirmi üç il ərzində – Yəhuda padşahı Amon oğlu Yoşiyanın padşahlığının on üçüncü ilindən bu günə qədər Rəbbin sözü mənə nazil oldu. Mən də dəfələrlə bu sözləri sizə bildirdim, amma siz qulaq asmadınız. ⁴Rəbb peyğəmbər qullarını dəfələrlə yanınıza göndərdi, amma eşitmədiniz, qulaq asmadınız. ⁵Onlar sizə belə söylədi: “İndi öz pis yolunuzdan, pis əməllərinizdən dönün ki, Rəbbin əbədi olaraq sizə və atalarınıza verdiyi torpaqda yaşayasınız. ⁶Başqa allahlara qulluq və səcdə edərək onların tərəfdarı olmayın, əl işiniz olan bütllərlə Məni qəzəbləndirməyin ki, Mən də sizə pislik etməyim”. ⁷Rəbb bəyan edir: “Ancaq siz Mənə qulaq asmadınız, əl işiniz olan bütllərlə Məni qəzəbləndirib özünü zə ziyan vurdunuz”.

⁸Buna görə də Ordular Rəbbi deyir: “İndi ki sözlərimə qulaq asmadınız, ⁹Mən də bütün şimal tayfalarını və qulum Babil padşahı Navuxodonosoru çağıracağam”. Bu, Rəbbin sözüdür. “Onları bu ölkənin, burada yaşayanların və bütün ətraf millətlərin üstünə gətirəcəyəm. Bunları tamamilə məhv edəcəyəm, ölkəni dəhşət və rişxənd hədəfinə çevirəcək, əbədi bir xarabalığa döndərəcəyəm. ^{10g}Sevinc və şadlıq sədasını, bəy-gəlin səsinə, dəyirman daşlarının taqqıltısını, çırağ işığını onların içindən yox edəcəyəm. ^{11h}Bütün bu ölkə xarabaya, dəhşətli bir yerə çevriləcək. Bu millətlər Babil padşahına yetmiş il qulluq edəcək”.

¹²Rəbb bəyan edir: “Yetmiş il bitəndən sonra isə günahlarına görə Babil padşahını, onun millətini və Xaldey ölkəsini cəzalandıracağam.

^f 25:1 2Pad. 24:1; 2Saln. 36:5-7; Dan. 1:1-2   ^g 25:10 Yer. 7:34; 16:9; Vəhy 18:22-23

^h 25:11 2Saln. 36:21; Yer. 29:10; Dan. 9:2

Oranı əbədi olaraq viranəliyə çevirəcəyəm. ¹³O ölkə üçün söylədiklərimin hamısını, Yeremyanın bütün millətlər barəsində bu kitabda yazılmış peyğəmbərlik sözlərinin hamısını oranın başına gətirəcəyəm. ¹⁴Bir çox millət, böyük padşahlar onları özlərinə qul edəcək. Əməllərinə və əllərinin işinə görə onlara əvəz verəcəyəm”.

Rəbbin qəzəb kasası

¹⁵Bəli, İsrailin Allahı Rəbb mənə belə dedi: «Budur, qəzəbimlə dolu bir şərab kasası! Onu əlimdən al və səni yanına göndərəcəyim bütün millətlərə içirt. ¹⁶Onlar içən kimi səndələyəcəklər, üstlərinə göndərəcəyim qılıncın qorxusundan ağılları çaşacaq».

¹⁷Onda mən kasanı Rəbbin əlindən aldım və Onun məni yanlarına göndərdiyi bütün millətlərə içirtdim. ¹⁸Kasadan bunlar içdi: indiki kimi viranəliyə, dəhşətə, rişxənd hədəfinə və lənətə düşər olsunlar deyər Yerusəlim əhalisi, Yəhuda şəhərləri, padşahları və başçıları, ¹⁹Misir padşahı firon, əyanları, başçıları və bütün xalqı, ²⁰Misirdə yaşayan bütün yadellilər, Us ölkəsinin bütün padşahları, Filişt ölkəsinin bütün padşahları – Aşqelon, Qəzzə, Eqron padşahları və Aşdodda sağ qalanlar, ²¹Edom, Moav, Ammon övladları, ²²bütün Sur və Sidon padşahları, dənizin o tayındakı ölkələrin padşahları, ²³Dedan, Tema, Buz və kəkillərini qırxaqların hamısı, ²⁴bütün Ərəbistan padşahları, səhrada yaşayan yadelli xalqın padşahları, ²⁵bütün Zimri, Elam və Midiya padşahları, ²⁶sıra ilə bütün yaxın və uzaq şimal padşahları, yer üzünün bütün padşahları. Hamıdan sonra bu kasanı Şeşakⁱ padşahı da içəcək.

²⁷«Sən onlara söylə ki, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “İçib sərxoş olun, sonra qusun, üstünüzə göndərəcəyim qılıncı vurulub-yıxılın və bir daha ayağa qalxmayın”. ²⁸Əgər onlar kasanı əlindən alıb içmək istəməsələr, söylə ki, Ordular Rəbbi belə deyir: “Mütləq içməlisiniz! ²⁹Bax Mənim adımla çağırılan şəhərin üstünə fəlakət gətirməyə başlayıram. Elə sanırsınız ki, siz cəzasız qalacaqsınız? Sizi cəzasız qoymayacağam. Mən yer üzündə yaşayan hər kəsin üstünə qılınc gətirəcəyəm” Ordular Rəbbi belə bəyan edir.

^{30j} Buna görə də bütün bu peyğəmbərlik sözlərini onlara bildirib söylə:

“Rəbb uca yerdən nəyə çəkəcək,
Müqəddəs məskəninə gurlayacaq.
Öz otlığına qarşı şiddətlə nəyə çəkəcək,
Dünyada yaşayanların hamısına qarşı hayqıracaq,
Üzüm əzənlər kimi bağıracaq.

³¹ Hay-küy dünyanın ucqarlarına qədər yayılacaq,

ⁱ 25:26 Şeşak – şifrlı şəkildə ifadə olunanda *Babil* adını bildirir. ^j 25:30 Yoel 3:16; Amos 1:2

Çünkü Rəbbin millətlərlə davası var.
Bütün bəşəri mühakimə edəcək,
Pisləri qılınca təslim edəcək”
Rəbb belə bəyan edir.

32 Ordular Rəbbi belə deyir:
“Bax millətdən millətə bəla yayılır,
Dünyanın uzaq yerlərindən
Böyük qasırga qopur”.

33 O gün Rəbb dünyanı bir ucundan o biri ucuna qədər öldürülənlərlə
dolduracaq. Onlar üçün yas tutulmayacaq, bir yerə yığılıb
basdırılmayacaqlar, torpağın üstündə peyin kimi olacaqlar.

34 Ey çobanlar, ağlayıb fəryad edin,
Ey sürü başçıları, torpaqda eşlənin.
Çünkü qətl olunma,
Pərən-pərən salınma vaxtınız çatdı.
Siz qiymətli bir qab kimi yıxılacaqsınız.

35 Çobanlar qaça bilməyəcək,
Sürü başçıları qurtula bilməyəcək.

36 Çobanların fəryadını,
Sürü başçılarının bağirtisini eşit,
Çünkü Rəbb onların otlaqlarını viran edir.

37 Rəbbin qızğın qəzəbindən
Dinc pəyələr də məhv oldu.

38 Rəbb cavan aslan kimi
Yuvasını tərk etdi.
Rəbbin qəzəbi üzündən –
Zor işlədinin qızğın qəzəbi üzündən
Ölkələri viran oldu».

Yeremyanın ölümü və hədələnməsi

26 ^{1k} Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının
əvvəlində Rəbdən bu söz nazil oldu: ²«Rəbb belə deyir: “Rəbbin
məbədinin həyətində dur, ibadət etmək üçün Yəhuda şəhərlərindən oraya
gələn hər kəsə müraciət et. Sənə buyurduğum hər şeyi onlara bildir, bir
söz də əskiltmə. ³Bəlkə qulaq asarlar, öz pis yollarından dönərlər. Mən
də pis əməllərinə görə başlarına gətirəcəyim fəlakətdən vaz keçərəm”.

⁴Onlara söylə ki, Rəbb belə deyir: “Əgər sizə verdiyim qanuna görə
davranmasanız, Mənə qulaq asmasanız, ⁵dəfələrlə sizin yanınıza
göndərdiyim qullarım olan peyğəmbərlərin sözlərinə qulaq asmasanız –

^k 26:1 2Pad. 23:36–24:6; 2Saln. 36:5-7

necə ki qulaq asmırsınız – o zaman ^{6l} bu məbədi də Şilo kimi edəcəyəm, bu şəhəri yer üzünün bütün millətləri arasında lənətə düçar edəcəyəm”».

⁷Kahinlər, peyğəmbərlər və bütün xalq Yeremyanın Rəbbin məbədində söylədiyi bu sözləri eşitdi. ⁸Yeremya Rəbbin xalqa çatdırmasını buyurduğu sözləri deyib qurtaranda kahinlər, peyğəmbərlər və oradakı bütün xalq onu tutub söylədi: «Sən ölməlisən. ⁹Nə üçün “bu məbəd Şilo kimi olacaq, bu şəhər xaraba qalacaq, orada yaşayan olmayacaq” deyib Rəbbin adı ilə peyğəmbərlik edirsən?» Rəbbin məbədində olan bütün xalq Yeremyanın ətrafına yığıldı.

¹⁰Yəhuda başçıları bunları eşidən kimi padşah sarayından çıxıb Rəbbin məbədinə qalxdı və məbədin Yeni darvazasının girəcəyində oturdu. ¹¹O zaman kahinlər və peyğəmbərlər başçılara və bütün xalqa söylədi: «Bu adam ölümə layiqdir, çünki öz qulağınızla eşitdiyiniz kimi bu şəhərin əleyhinə peyğəmbərlik etdi».

¹²Onda Yeremya bütün başçılara və xalqa dedi: «Rəbb məni göndərdi ki, bu məbədin və şəhərin əleyhinə eşitdiyiniz bütün peyğəmbərlik sözlərini bildirim. ¹³İndi yaşayışınızı və əməllərinizi islah edin. Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asın. O zaman Rəbb başınıza gətirəcəyini bildirdiyi bəladan vaz keçəcək. ¹⁴Mən isə sizin ixtiyarınızdayam. Gözünüzdə nə yaxşı və düzdürsə, mənimlə eləcə də rəftar edin. ¹⁵Ancaq yaxşı bilin ki, məni öldürsəniz, günahsız qanın məsuliyyətini özünüzdən, bu şəhərin və orada yaşayanların üzərinə götürmüş olursunuz. Çünki Rəbb, həqiqətən, məni yanınıza göndərdi ki, bütün bu sözləri sizə çatdırım».

¹⁶Başçılar və bütün xalq kahinlərə və peyğəmbərlərə dedi: «Bu adama ölüm hökmü çıxarmaq olmaz, çünki bizimlə Allahımız Rəbbin adından danışdı». ¹⁷Ölkə ağsaqqallarından bir neçəsi qalxıb toplaşmış bütün xalqa dedi: ^{18m} «Yəhuda padşahı Xizqiyanın dövründə Moreşetli Mikeya peyğəmbərlik edib bütün Yəhuda xalqına söylədi ki, Ordular Rəbbi belə deyir:

“Sion tarla kimi şumlanacaq,
Yerusəlim daş qalağına dönəcək,
Məbədin tikildiyi dağ
Meşəli təpələrə çevriləcək”.

¹⁹Yəhuda padşahı Xizqiya yaxud Yəhuda xalqından biri onu öldürdümü? Əksinə, Xizqiya Rəbdən qorxub Ondan lütf istədi, Rəbb də onlara göndərəcəyini söylədiyi bəladan vaz keçdi. Biz isə özümüzbə böyük pislik gətirmək təhlükəsindəyik».

Padşahın Uriya peyğəmbəri öldürməsi

²⁰Qiryat-Yearimli Şemaya oğlu Uriya adlı bir adam da Rəbbin adı ilə peyğəmbərlik edirdi. O da eynilə Yeremya kimi danışaraq bu şəhərin

^l 26:6 Yeşua 18:1; Zəb. 78:60; Yer. 7:12-14   ^m 26:18 Mik. 3:12

və ölkənin əleyhinə peyğəmbərlik edirdi. ²¹ Padşah Yehoyaqim, bütün cəngavərləri və başçıları onun sözlərini eşitdi. Padşah onu öldürmək istədi. Ancaq Uriya bunu eşidən kimi qorxub Misirə qaçdı. ²² Bundan sonra padşah Yehoyaqim öz adamlarını – Akbor oğlu Elnatanı və bir neçə nəfəri Misirə göndərdi. ²³ Uriyanı Misirdən çıxarıb padşah Yehoyaqimin yanına gətirdilər. Padşah onu qılıncla öldürüb ümumi qəbiristanlığa atdırdı.

²⁴ Ancaq Yeremya öldürülmək üçün xalqa təslim edilmədi, çünki Şafan oğlu Axiqam onu qorudu.

Yəhudanın Babilə təslim edilməsi

27 ¹ Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Sidqiyanın¹ padşahlığının əvvəlində Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ² «Rəbb mənə belə dedi: “Özünə qayıqlarla bağlanan taxta bir boyunduruq düzəlt və boynuna tax. ³ Sonra Yerusəlimə, Yəhuda padşahı Sidqiyanın yanına gələn qasidlər vasitəsilə Edomonun, Moavın, Ammon övladlarının, Surun və Sidonun padşahlarına xəbər göndər”. ⁴ Ağalarına söyləmək üçün onlara bildir ki, İsrailin Allahu olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Ağalarınıza söyləyin ki, ⁵ dünyanı da, yer üzündə olan insanı da, heyvanı da böyük gücümle və uzanan qolumla Mən yaratdım və kimə istəsəm, ona da verərəm. ⁶ Bəli, bütün bu ölkələri Babil padşahı qulum Navuxodonosorun ixtiyarına verirəm. Hətta vəhşi heyvanları da xidmət etmək üçün ona verirəm. ⁷ Ölkəsinin axırı çatana qədər bütün millətlər ona, oğluna və nəvəsinə qulluq edəcək. Sonra isə bir çox millətlər və böyük padşahlar onu özlərinə qul edəcək.

⁸ Hansı millət və ölkə Babil padşahı Navuxodonosora qulluq etməsə, onun boyunduruğuna girməsə, həmin milləti onun əli ilə qırıb-çatana qədər qılınca, aclıq və vəba ilə cəzalandıracağam” Rəbb bəyan edir. ⁹ “Siz isə öz peyğəmbərlərinizə, falçılarıniza, yuxugörənlərinizə, gələcəyideyənlərinizə və cadugərlərinizə qulaq asmayın. Onlar sizə «Babil padşahına qulluq etməyəcəksiniz» söyləyir. ¹⁰ Onlar sizə yalandan peyğəmbərlik edir. Bunun nəticəsində öz ölkənizdən qovulacaqsınız. Sizi sürgün edəcəyəm və məhv olacaqsınız. ¹¹ Ancaq Babil padşahının boyunduruğuna girən və ona qulluq edən milləti öz torpağında saxlayacağam. Torpağı əkib orada yaşayacaqlar” Rəbb belə bəyan edir».

¹² Mən bütün bu sözləri Yəhuda padşahı Sidqiyaya bildirib dedim: «Babil padşahının boyunduruğuna girin, özünü və xalqına qulluq edin ki, sağ qalaszınız. ¹³ Babil padşahına qulluq etmək istəməyən hər millət

ⁿ 27:1 2Pad. 24:18-20; 2Saln. 36:11-13; Yer. 28:1 j 27:1 Sidqiyanın – bəzi ibrani əlyazmalarında, süryani və ərəb tərcümələrində belədir, əksər ibrani əlyazmalarında isə *Yehoyaqimin*.

Rəbbin dediyi kimi məhv olacaq. Sən və xalqın qılınc, aclıq və vəbadan nə üçün öləsiniz? ¹⁴Sizə “Babil padşahına qulluq etməyəcəksiniz” deyən peyğəmbərlərə qulaq asmayın, çünki onlar sizə yalandan peyğəmbərlik edir. ¹⁵Rəbb bəyan edir: “Onları Mən göndərmədim, onlar Mənim adımla yalandan peyğəmbərlik edir. Bunun nəticəsində Mən sizi sürgün edəcəyəm, siz də, sizə peyğəmbərlik edən peyğəmbərlər də həlak olacaqsınız”».

¹⁶Mən kahinlərə və bütün bu xalqa söylədim: «Rəbb belə deyir: “Rəbbin məbədindən götürülən əşyalar tezliklə Babildən geri qaytarılacaq deyib sizə peyğəmbərlik edən peyğəmbərlərinizin sözlərinə qulaq asmayın. Çünki sizə yalandan peyğəmbərlik edirlər. ¹⁷Onlara qulaq asmayın, Babil padşahına qulluq edin ki, sağ qalaszınız. Bu şəhər niyə viran olsun? ¹⁸Əgər onlar peyğəmbərdirsə, Rəbbin sözünü söyləyirlərsə, qoy indi Ordular Rəbbinə yalvarsınlar ki, Rəbbin məbədində, Yəhuda padşahının sarayında və Yerusəlimdə qalan əşyalar Babilə aparılmasın”.

¹⁹Sütunlar, hovuz, ayaqlıqlar və bu şəhərdə qalan başqa əşyalar barədə Ordular Rəbbi belə deyir. ²⁰Bəli, Yəhuda padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakini və Yəhuda ilə Yerusəlimin bütün əyanlarını Yerusəlimdən Babilə sürgün etdiyi zaman Babil padşahı Navuxodonosorun aparmadığı, ²¹Rəbbin məbədində, Yəhuda padşahının sarayında və Yerusəlimdə qalan əşyalar barədə İsrailin Allahı Ordular Rəbbi belə deyir: ²²“Onlar Babilə aparılacaq və Babillilərin işinə baxacağım günə qədər orada qalacaq. O zaman onları oradan çıxaracağam və bu yerə qaytaracağam” Rəbb belə bəyan edir».

Yalançı peyğəmbər Xananya

28 ¹Həmin il Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının əvvəlində – dördüncü ilinin beşinci ayında Giveonlu Azzur oğlu Xananya peyğəmbər Rəbbin məbədində, kahinlərin və bütün xalqın önündə mənə söylədi: ²«İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Babil padşahının boyunduruğunu qırdım. ³Əvvəl Rəbbin məbədində olan, Babil padşahı Navuxodonosorun buradan götürüb Babilə apardığı bütün əşyaları iki il ərzində bu yerə qaytaracağam. ⁴Yəhuda padşahı Yehoyaqim oğlu Yehoyakini və Babilə sürgün olunmuş bütün Yəhudalıları bu yerə qaytaracağam” Rəbb belə bəyan edir, “çünki Babil padşahının boyunduruğunu qıracağam”».

⁵O zaman Yeremya peyğəmbər kahinlərin və Rəbbin məbədində dayanan bütün xalqın önündə Xananya peyğəmbərə cavab verib ⁶söylədi: «Amin! Qoy Rəbb belə etsin! Qoy Rəbb Öz evinin əşyalarını, sürgün olunmuş bütün adamları Babildən buraya qaytararaq söylədiyi peyğəmbərlik sözlərini yerinə yetirsin! ⁷Ancaq indi sən və bütün xalq eşidərkən deyəcəyim bu sözə qulaq as: ⁸qədim zamanlardan bəri məndən

və səndən əvvəl yaşayan peyğəmbərlər bir çox ölkələrin və böyük padşahlıqların əleyhinə müharibə, fəlakət və vəba olacağını qabaqcadan söylədi. ⁹Əgər salamatlıq olacağını söyləyən peyğəmbərin sözü doğru çıxarsa, həqiqətən, onun Rəbbin göndərdiyi peyğəmbər olduğu bilinər».

¹⁰O zaman Xananya peyğəmbər Yeremya peyğəmbərin boynundan boyunduruğu götürüb qırdı. ¹¹Xananya bütün xalqın önündə söylədi: «Rəbb belə deyir: “İki il ərzində Babil padşahı Navuxodonosorun boyunduruğunu bütün millətlərin boynundan götürüb beləcə qıracağam”». Yeremya isə öz yoluna davam etdi.

¹²Xananya peyğəmbər Yeremya peyğəmbərin boynundan boyunduruğu götürüb qırdıqdan sonra Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: ¹³«Gedib Xananyaya söylə ki, Rəbb belə deyir: “Sən taxta boyunduruğu qırdın, ancaq onun yerinə dəmir boyunduruq düzəlməli olacaqsan”. ¹⁴Çünki İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bütün bu millətlərin boynuna dəmir boyunduruq taxdım ki, Babil padşahı Navuxodonosora qulluq etsinlər və onlar ona xidmət edəcək. Vəhşi heyvanları da onun ixtiyarına verdim”». ¹⁵Yeremya peyğəmbər Xananya peyğəmbərə dedi: «İndi eşit, ey Xananya, axı səni Rəbb göndərməyib. Sən bu xalqı yalana inandırдың. ¹⁶Buna görə də Rəbb belə deyir: “Bax Mən səni yer üzündən yox edəcəyəm. Bu il öləcəksən, çünki xalqı Rəbbə qarşı üsyana təhrik etdin”». ¹⁷Xananya peyğəmbər həmin ilin yeddinci ayında öldü.

Sürgün olunanlara məktub

29 ^{1P} Yeremya peyğəmbər sürgündə sağ qalan xalqın ağsaqqallarına, kahinlərə, peyğəmbərlərə və Navuxodonosorun Yerusəlimdən Babilə sürgün etdiyi bütün xalqa Yerusəlimdən bir məktub göndərdi.

Məktubun mətni aşağıda verilir. ²Bu məktub padşah Yehoyakinin, onun anasının, saray əyanlarının, Yəhuda və Yerusəlim başçılarının, ustaların, sənətkarların Yerusəlimdən sürgünə aparılmasından sonra göndərildi.

³Onu Yəhuda padşahı Sidqiyanın Babil padşahı Navuxodonosorun yanına göndərdiyi Şafan oğlu Elasa və Xilqiya oğlu Gemarya apardı. Belə dedi:

⁴«Mən İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi Yerusəlimdən Babilə sürgün etdiyim adamlara belə söyləyirəm: ⁵“Evlər tikib yaşayın, bağçalar salıb meyvələrini yeyin. ⁶Arvad alıb oğul-qız atası olun. Oğullarınıza arvad alın, qızlarınızı ərə verin ki, oğul-qızları olsun. Orada azalmayıb çoxalın. ⁷Sizi sürgün etdiyim şəhərin rifahı üçün çalışın və o şəhər üçün Rəbbə dua edin. Çünki ora rifah içində olarsa, siz də rifahda yaşayarsınız”.

⁸İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Aranızdakı peyğəmbərləriniz və falçılarıniz sizi aldatmasın, gördüyünüz yuxulara

əhəmiyyət verməyin. ⁹Çünkü onlar Mənim adımla sizə yalandan peyğəmbərlik edir. Onları Mən göndərmədim” Rəbb belə bəyan edir.

¹⁰Çünkü Rəbb belə deyir: “Babildə yetmiş iliniz bitəndə Mən sizə yenə baş çəkəcəyəm və sizi buraya qaytaracağım barədə verdiyim xoş sözü yerinə yetirəcəyəm. ¹¹Çünkü sizin barənizdə olan fikirlərimi Özüm bilirəm” Rəbb belə bəyan edir. “Mən sizin pisliyiniz deyil, salamatlığınız barədə düşünürəm ki, sizə ümidli bir gələcək verim. ¹²Siz Məni çağıracaqsınız, gəlib Mənə dua edəcəksiniz, Mən də sizi eşidəcəyəm. ¹³Məni axtaracaqsınız, əgər bütün qəlbinizlə axtarsanız, tapacaqsınız. ¹⁴Məni tapmağınıza izin verəcəyəm” Rəbb belə bəyan edir. “Sizi sürgündən geri qaytaracağam, sürgün etdiyim bütün yerlərdən və millətlərin arasından toplayacağam. Oradan sizi sürgün olduğunuz yerə qaytaracağam” Rəbb belə bəyan edir.

¹⁵Siz belə dediniz: “Rəbb bizə Babildə peyğəmbərlər verib”.

¹⁶Davudun taxtında oturan padşah, bu şəhərdə yaşayan bütün xalq, sizinlə birgə sürgünə aparılmamış soydaşlarınız barədə Rəbb belə deyir. ¹⁷Bəli, Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax Mən onların üzərinə qılınc, aclıq və vəba göndərəcəyəm. Onları pisliyinə görə yeməyə yararsız olan əzik əncirə döndərəcəyəm. ¹⁸Onları qılınc, aclıq və vəba ilə təqib edəcəyəm, yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam. Onları qovduğum bütün millətlərin arasında lənət, dəhşət, rişxənd və rüsvayçılıq hədəfi olacaqlar”.

¹⁹Rəbb bəyan edir: “Ona görə ki sözlərimə qulaq asmadılar. Həmin sözləri qullarım olan peyğəmbərlər vasitəsilə dəfələrlə onlara çatdırdım, ancaq siz qulaq asmadınız” Rəbb belə bəyan edir. ²⁰Buna görə də, ey Yerusəlimdən Babilə göndərdiyim bütün sürgün olunmuş adamlar, Rəbbin sözünü eşidin.

²¹Mənim adımla sizə yalandan peyğəmbərlik edən Qolaya oğlu Axav və Maaseya oğlu Sidqiya barədə İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax Mən onları Babil padşahı Navuxodonosora təslim edəcəyəm və o, gözlərinizin önündə onları öldürəcək. ²²Onlar barədə Babildəki bütün sürgün olunmuş Yəhudalılar bundan sonra «Rəbb səni Babil padşahının diri-diri yandırdığı Sidqiya və Axav kimi etsin» deyə lənət edəcək. ²³Çünkü İsraildə çirkin işlər gördülər, qonşularının arvadları ilə zina etdilər, onlara əmr etmədiyim halda Mənim adımdan yalan sözlər söylədilər. Mən bunu bilirəm və buna şahidəm” Rəbb belə bəyan edir».

Şemayaya müraciət

²⁴Nexelamlı Şemaya barədə söylə ki, ²⁵İsrailin Allahı Ordular Rəbbi belə deyir: «Sən Yerusəlimdə olan başqa xalqa, kahin Maaseya

oğlu Sefanyaya və başqa kahinlərə öz adından məktublar göndərdin. Sefanyaya belə dedin:

²⁶“Rəbb Öz məbədinin cavabdehi kimi Yehoyadanın yerinə səni kahin qoydu. Peyğəmbər kimi davranan hər dəliyə kundə və dəmir yaxa vurmalsan. ²⁷Bəs nə üçün sizə özünü peyğəmbər elan edən Anatotlu Yeremyanı məzəmmət etmirsən? ²⁸Çünkü Yeremya biz Babildekilərə bu xəbəri göndərdi ki, sürgün uzun çəkəcək. Buna görə də evlər tikib, içində yaşayın, bağça salıb, meyvələrini yeyin”».

²⁹Kahin Sefanya bu məktubu Yeremya peyğəmbərə uca səsle oxudu. ³⁰Bu vaxt Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: ³¹«Bütün sürgün olunmuşlara xəbər göndərib söylə ki, Nexelamlı Şemaya barədə Rəbb belə deyir: “İndi ki Mən göndərmədiyim halda Şemaya peyğəmbərlik edib sizi yalana inandırdı, ³²Mən Rəbb də deyirəm ki, Nexelamlı Şemayı və onun nəslini cəzalandıracağam. Bu xalqın arasında onun nəslindən olan bir kəs sağ qalmayacaq, xalqıma edəcəyim xeyirxahlığı görməyəcək, çünki o, xalqı Rəbbə qarşı üsyana təhrik etdi” Rəbb belə bəyan edir».

Allahın öz xalqına vədi

30 ¹Yeremyaya Rəbdən bu söz nazil oldu: ²«İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Sənə söylədiyim bütün sözləri bir kitaba yaz”.

³Çünkü Rəbb bəyan edir: “Xalqım İsraili və Yəhudanı sürgündən qaytaracağım günlər yaxınlaşır. Onları atalarına verdim torpağa qaytaracağam və oranı mülk edəcəklər”. Bu, Rəbbin sözüdür.

⁴İsrail və Yəhuda üçün Rəbbin söylədiyi sözlər bunlardır. ⁵Rəbb belə deyir:

“Qorxu səsi eşitdik,
Asayış deyil, dəhşət səsi.

⁶İndi soruşun, bilin ki,
Kişi də uşaq doğarmı?
Elə isə nə üçün doğan qadın kimi
Hər kişinin əllərini belində görürəm?
Nə üçün hamının bənizi solub?

⁷Ah, bu nə dəhşətli gündür!
Bir daha belə gün olmayacaq,
Yaqub nəslini üçün sıxıntı dövrü olacaq,
Ancaq yenə də bundan qurtulacaq”.

⁸Ordular Rəbbi bəyan edir: “O gün boynundakı boyunduruğu qıracaq, iplərini qoparacağam. Bundan sonra yadellilər onları özlərinə qul etməyəcək. ⁹Ancaq özlərinin Allahı Rəbbə, onlara təyin edəcəyim padşahları Davuda qulluq edəcəklər”.

- 10 ^s Rəbb bəyan edir:
 “Qorxma, ey qulum Yaqub,
 Dəhşətə düşmə, ey İsrail.
 Çünki səni uzaq yerlərdən,
 Nəslini sürgün olunduğu ölkədən qurtaracağam.
 Yaqub nəslə yenə geri qayıdacaq,
 Rahatlıq tapıb qayğısız olacaq,
 Onu kimsə qorxutmayacaq.
- 11 Çünki Mən sənənləyəm,
 Səni qurtaracağam”
 Rəbb belə bəyan edir.
 “Səni aralarına apardığım
 Millətlərin hamısını yox etsəm də,
 Səni tamamilə məhv etməyəcəyəm,
 Səni ədalətlə tərbiyələndirəcəyəm,
 Amma cəzasız da qoymayacağam”.
- 12 Çünki Rəbb belə deyir:
 “Sənin yaran şəfa tapmaz,
 Xoran sağalmaz.
- 13 Məhkəmədə işinə baxan yoxdur,
 Xəstəliyinə dərman yoxdur,
 Sənin dərdinə əlac yoxdur.
- 14 Bütün müttəfiqlərin səni unutdu,
 Səni arayıb-axtarmırlar.
 Düşmən vuran kimi Mən səni vurdum.
 Rəhmsizcəsinə cəzalandırdım.
 Çünki təqsirkarlığın böyükdür,
 Günahların çoxdur.
- 15 Niyə yarandan ötrü qışqırırsan?
 Dərdin şəfa tapmaz.
 Bu işləri ona görə sənə etdim ki,
 Təqsirkarlığın böyükdür,
 Günahların çoxdur.
- 16 Ancaq səni yeyənlərin də hamısı yem olacaq.
 Bütün düşmənlərin sürgünə gedəcək.
 Səni soyanlar soyulacaq,
 Səni qarət edənlər qarət olunacaq”.
- 17 Rəbb bəyan edir:

“Mən səni yenə sağaldacağam,
Yaralarına şəfa verəcəyəm.
Çünki deyirlər ki,
Sion rədd edilib,
Onu axtaran yoxdur”.

18 Rəbb belə deyir:

“Mən Yaqubun çadırlarını
Sürgündən geri qaytaracağam.
Onun məskənlərinə rəhm edəcəyəm.
Şəhər yenidən viranələri üzərində tikiləcək,
Saray öz yerində bərpa olunacaq.

19 Onların arasından

Şükür və şənlik səsləri eşidiləcək.
Mən onları çoxaldacağam, azalmayacaqlar,
İzzətləndirəcəyəm, alçalmayacaqlar.

20 Övladları əvvəlki kimi olacaq,

İcması önümdə möhkəm duracaq.
Onları sıxışdıranların hamısını cəzalandıracağam.

21 Rəhbərləri özlərindən olacaq,

Başçıları aralarından çıxacaq.
Onu Özümə yaxınlaşdıracağam,
O da Mənə yaxınlaşacaq.
Başqa cür kim Mənə özü yaxınlaşmağa
Cürət edə bilər?”

Rəbb belə bəyan edir.

22 “Beləcə siz Mənim xalqım,

Mən də sizin Allahınız olacağam”».

23 Budur, Rəbbin fırtınası qəzəblə qopacaq,

Şiddətli qasırğası
Pis adamların başında çatlayacaq.

24 Rəbb Öz ürəyinin istədiyini

Tamamilə edənə qədər
Qızgın qəzəbini söndürməyəcək.
Siz gələcəkdə bunu anlayacaqsınız.

31 ¹Rəbb bəyan edir: «O zaman Mən bütün İsrail qəbilələrinin
Allahı olacağam, onlar da Mənim xalqım olacaq».

İsrail xalqının öz yurduna dönməsi

²Rəbb belə deyir:

«Mən İsrailə dinclik verməyə gedəndə

Qılıncdan qaçıb qurtulan xalq
Çöldə lütf tapdı».

- 3 Rəbb uzaqdan mənə görünüb dedi:
«Səni əbədi bir məhəbbətlə sevdim,
Buna görə də sevgi ilə
Səni Özümə tərəf çəkdim.
- 4 Səni yenidən ayağa qaldıracağam,
Sən də ayağa qalxacaqsan,
Ey bakirə qıza bənzəyən İsrail!
Sən yenə dəflərlə bəzənib
Şadlıq edənlərlə birgə rəqsə qoşulacaqsan.
- 5 Yenə də Samariya dağlarında bağ salacaqsan,
Bağ salanlar onun meyvələrindən dadacaq.
- 6 Bir gün gələcək ki,
Efrayimin dağlıq bölgəsində
Keşikçilər “qalxın, Siona,
Allahımız Rəbbin yanına çıxaq”
Deyə qışqıracaq».
- 7 Rəbb belə deyir:
«Yaqubu sevinclə tərənnüm edin,
Millətlərin başçısı üçün səs qaldırın!
Ucadan həmd edib bildirin!
“Ya Rəbb, xalqını,
İsraildən sağ qalanları xilas et!” deyin.
- 8 Mən onları şimal ölkəsindən qaytaracağam,
Dünyanın uzaq yerlərindən toplayacağam.
Aralarında kor, topal,
Hamilə və doğan qadın da olacaq.
Böyük bir camaat olub buraya qayıdacaqlar.
- 9 Onlar ağlaya-ağlaya gələcək,
Yalvardıqları zaman
Onlara yol göstərüb geri qaytaracağam.
Axar sular boyunca
Büdrəməyəcəkləri düz yolla aparacağam.
Çünki Mən İsrailin atasıyam,
Efrayim də ilk oğlumdur.
- 10 Ey millətlər, Rəbbin sözünü eşidin,
Uzaqlardakı adalarda elan edib deyin:
“İsraili səpələyən onu bir yerə toplayacaq,
Sürüsünü qoruyan çoban kimi

- Onu qoruyacaq”.
- 11 Çünki Rəbb Yaqubu satın aldı,
Ondan güclü olanın əlindən qurtardı.
- 12 Onlar Sionun yüksək təpəsinə gəlib
Tərənnüm edəcək.
Rəbbin verdiyi nemətlər –
Taxıl, təzə şərab, zeytun yağı,
Qoyun-keçi, mal-qara önünə axışacaqlar.
Canları sulanmış bağça kimi olacaq,
Bir daha taqətdən düşməyəcəklər.
- 13 O zaman bakirə qız, cavan və qoca kişilər
Birlikdə rəqs edib sevinəcək,
Mən onların yasını şadlığa çevirəcəyəm,
Sevincə çevirəcəyəm.
Kədərlərinə təsəlli verib
Onları sevindirəcəyəm.
- 14 Kahinləri bol yeməklə doyduracağam,
Xalqım nemətlərimlə doyacaq»
Rəbb belə bəyan edir.
- 15 ^t ^u Rəbb belə deyir:
«Ramada bir səs eşidildi,
Yas və acı fəryad səsləri!
Rəhilə uşaqları üçün ağlayır,
Təsəlli istəmir.
Çünki onlar daha yoxdur».
- 16 Rəbb belə deyir:
«Səsini ağlamaqdan,
Gözlərini yaş tökməkdən qoru,
Çünki çəkdiyən zəhmətin əvəzi veriləcək,
Xalqım düşmən ölkəsindən qayıdacaq»
Rəbb belə bəyan edir.
- 17 «Gələcəyin üçün ümid var,
Övladların öz yurdlarına dönəcək»
Rəbb belə bəyan edir.
- 18 Bəli, Mən Efrayimin nalələrini eşitdim:
«Sən mənə
Öyrədilməmiş dana kimi tərbiyələndirdin,
Mən də tərbiyə aldım.

^t 31:15 Mat. 2:18   ^u 31:15 Yar. 35:16-19

Məni geri qaytar, qayıdım,
Çünkü Allahım Rəbb Sənsən.

19 Mən yolumdan azdıqdan sonra tövbə etdim,
Ağlım başıma gələndə əllərimi yanıma çırpıdım.
Cavanlığımda etdiyim eyib işlərdən
Utandım, rüsvay oldum.

20 Efrayim əziz oğlum deyilmi?
Mənim razı olduğum övlad deyilmi?
Hər dəfə əleyhinə danışılanda
Yenə onu yadıma salıram.
Ürəyim onun üçün sızlayır,
Ona hədsiz rəhmim gəlir»
Rəbb belə bəyan edir.

21 «Yol işarələri qoy,
Yol göstərən lövhələr düzəlt.
Böyük yola – getdiyən yola fikir ver.
Geri dön, ey bakirə qıza bənzəyən İsrail,
Öz şəhərlərinə qayıt!

22 Nə vaxta qədər sərgərdan gəzəcəksən,
Ey dönük qız?
Rəbb dünyada yeni bir şey yaradacaq:
Qadın kişini qoruyacaq».

23 İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Mən onların sürgün olunmuşlarını geri qaytaranda Yəhuda torpağında və onun şəhərlərində yenə belə söyləyəcəklər:

“Ey ədalət yurdu, ey müqəddəs dağ,
Rəbb sənə xeyir-dua versin!”

24 Xalq – əkinçilər, sürüləri ilə gəzən çobanlar Yəhudada və onun şəhərlərində birlikdə yaşayacaq. 25 Çünki Mən yorğun adama su verəcəyəm, taqətsiz adamı doyduracağam».

26 Bu zaman oyanıb baxdım, yuxum şirin olmuşdu.

27 Rəbb bəyan edir: «İsrail və Yəhuda torpaqlarında insan toxumu və heyvan toxumu əkəcəyim günlər yaxınlaşır.
28 Kökündən çıxarıb yox edəndə, yıxıb-dağıdanda və bəla gətirəndə onlara necə nəzarət etdimsə, dirçəldib yerləşdirəndə də eləcə nəzarət edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. 29» «O vaxt adamlar daha “atalar kal üzüm yedi, oğulların dişi qamaşır” deməyəcək. 30 Hər kəs öz təqsirinə görə öləcək. Kal üzüm yeyənin öz dişləri qamaşacaq».

Yeni Əhd

^{31 w x} Rəbb bəyan edir: «İsrail xalqı və Yəhuda xalqı ilə Yeni Əhd bağlayacağım günlər yaxınlaşır. ³²Bu Əhd atalarını Misir torpağından çıxartmaq üçün əllərindən tutduğum gün onlarla bağladığım əhdə bənzəməyəcək. Onların ağası olduğum halda o əhdimi pozdular» Rəbb belə bəyan edir. ^{33 y} «O günlərdən sonra İsrail xalqı ilə bağlayacağım Əhd belədir: qanunumu onların daxilinə qoyub ürəklərinə yazacağam. Mən onların Allahı, onlar da Mənim xalqım olacaq» Rəbb belə bəyan edir. ³⁴«Bundan sonra bir kəs öz qonşusunu yaxud qardaşını “Rəbbi tanıyın” deyib öyrətməyəcək. Ona görə ki böyükdən kiçiyə qədər hamı Məni tanıyacaq. Çünki təqsirlərini bağışlayacağam, günahlarını daha yada salmayacağam» Rəbb belə bəyan edir.

³⁵ Gündüz işıq olsun deyə günəşi çıxaran,
Gecə işıq olsun deyə aya və ulduzlara qaydalar qoyan,
Dalğaları kükrəsin deyə dənizi qabardan Rəbb –
Adı Ordular Rəbbi Olan belə deyir:

³⁶ «Əgər qoyulan bu qayda-qanunlar
Önümdən götürülsə,
Yalnız onda İsrail nəsli əbədilik
Bir millət olmaqdan çıxar»
Rəbb belə bəyan edir.

³⁷ Rəbb belə deyir:
«Əgər yuxarıda göylər ölçülə bilsə,
Aşağıda yerin təməlləri üzə çıxarıla bilsə,
Mən də onda bütün etdikləri işlərdən ötrü
Bütün İsrail nəslini rədd edərəm»
Rəbb belə bəyan edir.

³⁸ Rəbb bəyan edir: «Xananel qülləsindən Künc darvazasına qədər şəhərin Mənim üçün yenidən tikiləcəyi günlər gəlir. ³⁹Oradan da ölçü ipi Qarev təpəsinə doğru uzanıb Qoaya dönəcək. ⁴⁰Ölülərin və küllərin atıldığı bütün vadi, Qidron vadisinə qədər uzanan tarlalar, şərqdə At darvazasının küncünədək Rəbb üçün müqəddəs olacaq. Şəhər bir daha kökündən çıxarılmayacaq, heç vaxt dağıdılmayacaq».

Yeremyanın tarla alması

32 ^{1 z} Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının onuncu,
Navuxodonosorun padşahlığının on səkkizinci ilində Rəbdən

^w 31:31-34 İbr. 8:8-12   ^x 31:31 Mat. 26:28; Mark 14:24; Luka 22:20; 1Kor. 11:25; 2Kor. 3:6
^y 31:33-34 İbr. 10:16-17   ^z 32:1 2Pad. 25:1-7

Yeremyaya söz nazil oldu. ²Bu zaman Babil padşahının ordusu Yerusəlimi mühasirəyə almışdı. Yeremya peyğəmbər Yəhuda padşahının sarayındakı mühafizəçilər həyatində məhbub idi. ³Yəhuda padşahı Sidqiya onu burada həbs edərək demişdi: «Sən nə üçün bu cür peyğəmbərlik edib söyləyirsən ki, Rəbb belə deyir: “Bu şəhəri Babil padşahına təslim edəcəyəm, o buranı ələ keçirəcək. ⁴Yəhuda padşahı Sidqiya Xaldeylilərin əlindən qaçıb qurtarmayacaq, hökmən Babil padşahına təslim ediləcək. Onunla üz-üzə söhbət edəcək, göz-gözə dayanacaq. ⁵Sidqiya Babilə aparılacaq, Mən ona baş çəkənə qədər orada qalacaq. Əgər Xaldeylilərlə vuruşsanız, uğur qazanmayacaqsınız?” Rəbb belə bəyan edir».

⁶Yeremya dedi: «Mənə Rəbbin bu sözü nazil oldu: ⁷“Əmin Şallum oğlu Xanamel sənənin yanına gəlib deyəcək ki, Anatotdakı tarlamı satın al. Çünki qəyyumum kimi tarlamın geri satınalma hüququ sənə məxsusdur”. ⁸Sonra Rəbbin sözünə uyğun olaraq əmim oğlu Xanamel mühafizəçilər həyatində yanıma gəlib dedi: “Binyamin bölgəsində olan Anatotdakı tarlamı satın al, çünki miras haqqı da, qəyyumluq haqqı da sənə məxsusdur. Onu özün üçün satın al”. O zaman Rəbb sözünün yerinə yetdiyini başa düşdüm.

⁹Beləcə Anatotdakı tarlanı əmim oğlu Xanamedən satın aldım. Tarlanın əvəzində ona on yeddi şekel gümüş çəkib verdim. ¹⁰Satış qəbzini çağırduğım şahidlərin önündə imzalayıb möhürlədim, gümüşü tərəzidə çəkdim. ¹¹Qayda-qanunlar yazılmış, möhürlənmiş satış qəbzini və açıq müqavilə kağızını götürdüm. ¹²Əmim oğlu Xanamelin, satış qəbzini imzalayan şahidlərin və mühafizəçilər həyatində oturan bütün Yəhudalıların gözü önündə satış qəbzini Maxseya oğlu Neriya oğlu Baruka verdim. ¹³Onların gözü önündə Baruka əmr edib dedim: ¹⁴“İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Uzun müddət qalsın deyə bu möhürlənmiş satış qəbzini və açıq müqavilə kağızını götürüb bir gil qabın içinə qoy». ¹⁵Çünki İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bu ölkədə yenə evlər, tarlalar və bağlar satın alınacaq”.

¹⁶Satış qəbzini Neriya oğlu Baruka verdikdən sonra Rəbbə dua edib dedim: ¹⁷“Ah Xudavənd Rəbb, böyük gücünlə və uzanan qolunla yeri, göyü yaratdın. Edə bilməyəcəyin heç bir şey yoxdur. ¹⁸Sən minlərlə insana məhəbbət göstərirsən, amma ataların etdiyi günahların əvəzini övladlarından alırsan. Sən böyük və güclü Allahsan, adın Ordular Rəbbidir. ¹⁹Tədbirlərin əzəmətli, işlərin böyükdür! İnsanların bütün əməlləri Sənin nəzərin altındadır, hər kəsə işlərinə və etdiklərinin nəticəsinə görə əvəz verirsən. ²⁰Sən Misirdə, İsraildə və bütün insanlar arasında bu günə qədər əlamətlər və möcüzələr göstərdin. Bu gün olduğu kimi şöhrət qazandın. ²¹Sən Öz xalqın İsraili əlamətlərlə, möcüzələrlə, qüdrətli əllə, uzanan qolunla böyük dəhşət saçaaraq Misir torpağından çıxartdın. ²²Atalarına verəcəyinə and içdiyən bu torpağı – süd və

bal axan torpağı onlara verdin. ²³ Onlar gəlib torpağı özlərinə mülk etdilər, amma Sənin sözüünə qulaq asmadılar, Sənin qanununa uyğun yaşamadılar, əmr etdiyən şeylərin heç birinə əməl etmədilər. Buna görə də bütün bu fəlakətləri başlarına gətirdin. ²⁴ Şəhəri ələ keçirmək üçün divarlarının yanına torpaq qalaqları yığılır. Şəhər qılinc, aclıq və vəba üzündən oraya hücum edən Xaldeylilərə təslim ediləcək. Söylədiklərin yerinə yetdi, Sən də bunu görürsən! ²⁵ Amma, ya Xudavənd Rəbb, Sən mənə «tarlanı gümüşlə özün üçün satın al və şahidlər çağır» dedin. Şəhər isə Xaldeylilərə təslim edilir».

²⁶ Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: ²⁷ «Bütün bəşərin Allahı Rəbb Mənəm. Mənim edə bilməyəcəyim bir şey varmı? ²⁸ ^a Buna görə də Rəbb belə deyir: «Bax Mən bu şəhəri Xaldeylilərə və Babil padşahı Navuxodonosora təslim edəcəyəm, o da oranı alacaq. ²⁹ Şəhərə hücum edən Xaldeylilər gəlib oraya od vuracaq. Şəhəri də, evləri də yandıracaq. O evlərin damlarında Baalın şərəfinə buxur yandıraraq başqa allahlara içmə təqdimləri gətirərək Məni qəzəbləndirmişdilər. ³⁰ Çünki İsrail və Yəhuda övladları cavanlıqlarından bəri həmişə gözümdə pis olan işlər görür. İsrail övladları əllərinin işi ilə Məni qəzəbləndirməkdən başqa bir şey etmədi» Rəbb belə bəyan edir. ³¹ «Bu şəhər tikildiyi vaxtdan indiyə qədər Məni o qədər qəzəbləndirdi ki, onu önümdən rədd edib atacağam. ³² Çünki İsrail və Yəhuda övladlarının – özlərinin, padşahlarının, başçıların, kahinlərinin, peyğəmbərlərinin, Yəhudada və Yerusəlimdə yaşayanların Məni qəzəbləndirmək üçün etdikləri pisləklərin sayı-hesabı yoxdur. ³³ Onlar Mənə üzlərini deyil, arxalarını çevirdi. Onları dəfələrlə öyrətdimsə də, Mənə qulaq asmadılar və dərs almadılar. ³⁴ ^b Mənim adımla çağırılan bu məbədə iyrənc bütələri qoyaraq onu murdarladılar. ³⁵ ^c ^d Ben-Hinnom vadisində Molek bütünə qurban olaraq oğullarını və qızlarını odda qurban etməkdən ötrü Baal üçün səcdəgahlar qurdular. Mən belə iyrənc bir şeyi etməyi və Yəhudanı günaha batırmağı nə onlara buyurdum, nə də ağılıma gətirdim.

³⁶ Siz bu şəhər barədə «qılinc, aclıq və vəba ilə Babil padşahına təslim edilir» deyirsiniz». Amma indi İsrailin Allahı Rəbb deyir: ³⁷ «Onları qızgın qəzəb və böyük hiddətlə sürgün etdiyim bütün ölkələrdən toplayacağam. Onları buraya qaytarıb əmin-amanlıq içində yaşamalarını təmin edəcəyəm. ³⁸ Onlar Mənim xalqım olacaq, Mən də onların Allahı olacağam. ³⁹ Onlara eyni ürək, eyni həyat tərzi verəcəyəm ki, özlərinin və övladlarının yaxşılığı üçün Mənə həmişə hörmət etsinlər. ⁴⁰ Onlarla əbədi bir əhd bağlayacağam. Onlara yaxşılıq etməkdən dönməyəcəyəm, ürəklərinə Öz qorxumu qoyacağam ki, Məndən heç vaxt ayrılmasınlar.

^a 32:28 2Pad. 25:1-11; 2Saln. 36:17-21   ^b 32:34 2Pad. 23:10; Yer. 7:30-31; 19:1-6
^c 32:35 Lev. 18:21   ^d 32:35 2Pad. 23:10; Yer. 7:31

⁴¹ Onlara yaxşılıq etməyə şad olacağam. Həqiqətən, bütün ürəyimlə, bütün canımla onları bu ölkədə dirçəldəcəyəm”.

⁴² Rəbb belə deyir: “Bu xalqın başına bütün bu böyük fəlakətləri necə gətirdimsə, söz verdim bütün yaxşılıqları da onlara bəxş edəcəyəm. ⁴³ Sizin vıran olmuş, insansız, heyvansız qalmış, Xaldeylilərə təslim olunmuş dediyiniz bu torpaqda yenə tarlalar satın alınacaq. ⁴⁴ Binyamin bölgəsində, Yerusəlim ətrafındakı kəndlərdə, Yəhuda şəhərlərində, dağlıq bölgənin, yamaclı-düzənlikli bölgənin və Negevin şəhərlərində tarlalar gümüşlə satın alınacaq, satış qəbzləri şahidlərin önündə imzalanıb möhürlənəcək, çünki onların sürgün olunmuşlarını geri qaytaracağam” Rəbb belə bəyan edir».

Vətənə qayıtmaq vədi

33 ¹ Yeremya hələ mühafizəçilər həyatında məhbus olanda ikinci dəfə ona Rəbbin sözü nazil oldu. ² O dedi: «Dünyanı yaradan, qurub möhkəmləndirən, adı Rəbb Olan belə deyir: ³ “Məni çağır, sənə cavab verim, bilmədiyin böyük, dərkedilməz şeyləri sənə bildirim”.

⁴ Mühəsirə zamanı torpaq qalaqları və qılınca qarşı sipər olmaq üçün bu şəhərin uçurulmuş evləri və Yəhuda padşahlarının uçurulmuş sarayları barədə İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: ⁵ “Xaldeylilər vuruşmaq, evləri qəzəb və qızğınlıqla həlak etdiyim insanların cəsədləri ilə doldurmaq üçün gələcək. Bu insanların etdikləri pisliklərə görə bu şəhərdən üz döndərdim. ⁶ Yenə də bu şəhərə sağlamlıq və şəfa verəcəyəm. Əhalisini sağaldacağam, onların tam salamatlıq və əmin-amanlıq içində yaşamalarını təmin edəcəyəm. ⁷ Yəhuda və İsrail sürgünlərini yenə geri qaytaracağam. Onları əvvəlki kimi dirçəldəcəyəm. ⁸ Onları Mənə qarşı etdikləri bütün günahlardan təmizləyəcəyəm. Mənə qarşı etdikləri günahları da, üsyankarlıqları da bağışlayacağam. ⁹ Dünyanın bütün millətlərinin önündə bu şəhər Mənim üçün sevinc, tərif və şərəf mənbəyinə çevriləcək. Bu millətlər Yerusəlim xalqına etdiyim yaxşılıqları, verdim əmin-amanlığı görəndə qorxuya düşüb titrəyəcək”.

¹⁰ Rəbb belə deyir: “Deyirsiniz ki, bu şəhər vıran olmuş, insansız və heyvansız qalmışdır. Ancaq tərk edilmiş, insansız və heyvansız qalmış Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində ¹¹ e sevinc və şadlıq sədası, bəy-gəlin səsi, Rəbbin məbədinə şükür təqdimləri gətirənlərin səsi yenə eşidiləcək:

«Ordular Rəbbinə şükür edin,
Çünki O, xeyirxahdır,
Məhəbbəti əbədidir».

Çünki Mən ölkədən sürgün olunanları əvvəlki kimi geri qaytaracağam” Rəbb belə bəyan edir.

e 33:11 1Saln. 16:34; 2Saln. 5:13; 7:3; Ezra 3:11; Zəb. 100:5; 106:1; 107:1; 118:1; 136:1

¹² Ordular Rəbbi deyir: “Viran olmuş, insansız və heyvansız qalmış bu ölkənin bütün şəhərlərində yenə çobanların öz sürülərini dincəltməkləri otlaqlar olacaq. ¹³ Dağlıq bölgənin, yamaçlı-düzənlikli bölgənin, Negev, Binyamin bölgəsinin şəhərlərində, Yerusəlimin ətrafındakı kəndlərdə, Yəhuda şəhərlərində sürülər yenə çoban dəyəməyinin altından keçəcəkdir” Rəbb belə deyir.

^{14f} Rəbb bəyan edir: “İsrail və Yəhuda nəslinə verdiyim xoş vədi yerinə yetirəcəyim günlər gəlir.

¹⁵ O zaman, o günlər

Davud üçün saleh bir Pöhrə yetişdirəcəyəm.

O, ölkədə ədalət və salehliklə davranacaq.

¹⁶ O günlər Yəhuda xilas olacaq,

Yerusəlim əmin-amanlıqda yaşayacaq.

O, «Rəbb salehliyimizdir» deyər çağırılacaq”.

^{17g} Rəbb belə deyir: “Davud nəslindən İsrail taxtında oturan bir adam heç vaxt əskik olmayacaq. ^{18h} Levili kahinlərdən önümə yandırma qurbanı gətirən, taxıl təqdimi yandıran, qurban kəsən bir kəs heç vaxt əskik olmayacaq”.

¹⁹ Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: ²⁰ «Rəbb belə deyir: “Necə ki müəyyən vaxtlarda gecə və gündüz olması üçün gecə-gündüzlə kəsdiyim əhdə poza bilməzsiniz, ²¹ eləcə də padşahlıq etməsi üçün taxtında oturan bir oğlu barədə qulum Davudla və Mənə xidmət edən Levili kahinlərlə bağladığım əhdə pozula bilməz. ²² Qulum Davudun nəslini və Mənə xidmət edən Levililəri saysız-hesabsız göy cisimləri və ölçülməz olan dəniz qumu qədər çoxaldacağam”».

²³ Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: ²⁴ «Bu xalqın “Rəbb seçdiyi iki ailəni rədd etdi” dediyini görmürsənmi? Xalqımı artıq bir millət kimi saymayaraq ona xor baxırlar. ²⁵ Rəbb belə deyir: “Necə ki gecə-gündüzlə əhd bağlayıb yer və göyün dəyişməz qaydalarını qoydum, ²⁶ eləcə də Yaqub nəslilə qulum Davudu da rədd etməyəcəyəm. Davudun oğullarından birini İbrahim, İshaq və Yaqub nəslinə padşahlıq etmək üçün seçəcəyəm. Çünki Mən onların sürgün olunmuşlarını geri qaytaracağam və onlara rəhm edəcəyəm”».

Padşah Sidqiyaya müraciət

34 ¹ⁱ Babil padşahı Navuxodonosor öz hakimiyyəti altındakı bütün padşahlıqlar və xalqlardan yığılan ordusu ilə birgə Yerusəlimə və ətrafındakı şəhərlərə qarşı döyüşən vaxt Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ² «İsrailin Allahı Rəbb deyir ki, get Yəhuda padşahı Sidqiya

^f 33:14-16 Yer. 23:5-6   ^g 33:17 2Şam. 7:12-16; 1Pad. 2:4; 1Saln. 17:11-14

^h 33:18 Say. 3:5-10   ⁱ 34:1 2Pad. 25:1-11; 2Saln. 36:17-21

ilə danış, söylə ki, Rəbb belə deyir: “Bu şəhəri Babil padşahına təslim edəcəyəm və o buraya od vuracaq. ³Sən Sidqiya onun əlindən qaçıb qurtulmayacaqsan, mütləq ələ keçib ona təslim ediləcəksən. Babil padşahını öz gözünlə görəəcəksən, o səninlə üzbəüz danışacaq. Sonra Babilə aparılacaqsan”. ⁴Ancaq, ey Yəhuda padşahı Sidqiya, Rəbbin sözünə qulaq as. Rəbb sənin barəndə belə deyir: “Qılıncla öldürülməyəcəksən, ⁵əmin-amanlıqda öləəcəksən. Səndən əvvəl padşah olan atalarının şərəfinə ətirli maddə yandırdıqları kimi sənin də şərəfinə ətirli maddə yandırıb ‘ah, ağamız’ deyərək yas tutacaqlar. Çünki Mən Rəbb bunu söylədim”».

⁶Yeremya peyğəmbər bütün bu sözləri Yerusəlimdə Yəhuda padşahı Sidqiyaya söylədi. ⁷Həmin vaxt Babil padşahının ordusu Yerusəlimə və Yəhudanın hələ ələ keçirilməmiş şəhərləri olan Lakişə və Azeqaya hücum edirdi. Yəhudanın qalalı şəhərlərindən yalnız bunlar qalmışdı.

Qullara azadlıq

⁸Padşah Sidqiya Yerusəlimdəki xalqla əhd kəsərək qulların azadlığını elan etdikdən sonra Rəbdən Yeremyaya söz nazil oldu. ⁹Bu əhdə görə hər kəs İbrani xalqından olan kişi və qadın qullarını azad etməli, Yəhudi soydaşını yanında qul kimi saxlamamalı idi. ¹⁰Bir-birləri ilə belə əhd bağlayan bütün başçılar və xalq buna qulaq asıb öz kişi və qadın qullarını azad etdilər, bir daha heç kəsi özlərinə qul etməyəcəklərinə söz verdilər, qulaq asıb qullarını azad etdilər. ¹¹Amma sonra fikirlərini dəyişib azad etdikləri kişi və qadın qulları yenə özlərinə qul etdilər.

¹²Bundan sonra Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ¹³«İsrail Allahı Rəbb belə deyir: “Mən atalarınızı Misir torpağından – köləlik diyarından çıxardığım gün onlarla əhd bağlayıb dedim: ¹⁴‘Sizə satılıb altı il qulluq edən İbrani soydaşlarınızı yeddinci il azad edib sərbəst buraxın’. Ancaq atalarınız Məni eşidib qulaq asmadı. ¹⁵İndi isə siz tövbə edib gözümdə doğru olanı etdiniz. Hamınız soydaşlarınızın azadlığını elan etdiniz. Mənim önümdə, Mənim adımla çağırılan məbəddə bu barədə əhd bağladınız. ¹⁶Amma sonra fikrinizi dəyişib adıma hörmətsizlik etdiniz. İstəklərinə görə azad etdiyiniz kişi və qadın qullarınızı təzədən zorla qul etdiniz”.

¹⁷Buna görə də Rəbb belə deyir: “Qul olan soydaşlarınızı – öz həmvətənlərinizi azad etməyərək Mənə qulaq asmadınız. İndi Mən də sizə azadlıq – qılınç, vəba və aclıqdan məhv olmanız üçün azadlıq elan edəcəyəm. Sizi yer üzünün bütün ölkələrinin qarşısında dəhşətli hala salacağam. ¹⁸Əhdimi pozan, önümdə bağladığım əhdin şərtlərinə əməl etməyən bu adamları iki yerə bölüb parçaları arasından keçdikləri

dana kimi edəcəyəm. ¹⁹Dana parçalarının arasından keçmiş Yəhuda və Yerusəlim başçılarını, saray əyanlarını, kahinləri və bütün ölkə xalqını ²⁰öz düşmənlərinə – canlarını almaq istəyənlərə təslim edəcəyəm. Cəsədləri göydəki quşlara və yerdəki heyvanlara yem olacaq. ²¹Yəhuda padşahı Sidqiyani və onun başçılarını canlarını almaq istəyən düşmənlərinə – Babil padşahının üzərinizdən çəkilən ordusuna təslim edəcəyəm”. ²²Rəbb bəyan edir: “Mən əmr edib Babilliləri bu şəhərə tərəf geri qaytaracağam. Onlar hücum edib şəhəri ələ keçirəcək, ona od vuracaq. Yəhuda şəhərlərini heç kəsin yaşamadığı bir viranəliyə çevirəcəyəm”».

Rekavlıların nümunəsi

35 ^{1k} Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin dövründə Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ²«Rekavlıların evinə gedib onlarla danış. Onları Rəbbin məbədinin otaqlarından birinə aparıb içməyə şərab ver». ³Bunun üçün Xavassinya oğlu Yeremya oğlu Yaazanyanı, onun qardaşlarını, bütün övladlarını və Rekav ailəsinin o biri üzvlərini yanına alıb ⁴Allah adamı İqdalya oğlu Xananın oğullarının Rəbbin məbədidəki otağına apardım. Bu otaq astana keşikçisi Şallum oğlu Maaseyanın otağı üzərindəki başçılar otağının yanında idi. ⁵Mən Rekav ailəsinin üzvlərinin qabağına şərab dolu camlar və kasalar qoyaraq «buyurun, şərab için» dedim. ⁶Lakin onlar dedi: «Biz şərab içmirik. Çünki atamız Rekav oğlu Yehonadav bizə belə əmr etdi: “Siz və nəsliniz heç vaxt şərab içməyin! ⁷Özünüzdə üçün ev tikməyin, toxum əkməyin, bağ salmayın. Bu şeyləri almayın, etməyin, ömrünüz boyu çadırlarda yaşayın. Belə etsəniz, köç etdiyiniz torpaqlarda uzun müddət yaşayarsınız”. ⁸Atamız Rekav oğlu Yehonadavın bizə əmr etdiyi hər şeyə qulaq asdıq. Nə biz, nə arvadlarımız, nə də oğul-qızlarımız heç vaxt şərab içmədik. ⁹İçində yaşamaq üçün evlər tikmədik, bağlar, tarlalar və əkinlər salmadıq. ¹⁰Çadırlarda yaşadığımız. Atamız Yehonadav nə əmr etdisə, hamısına qulaq asıb əməl etdik. ¹¹Amma Babil padşahı Navuxodonosor bu ölkəyə hücum edən zaman “gəlin Xaldey və Aram ordusundan qaçmaq üçün Yerusəlimə gedək” dedik. Buna görə də Yerusəlimdə qalırıq».

¹²Bundan sonra Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: ¹³«İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi deyir ki, get Yəhuda adamlarına və Yerusəlimdə yaşayanlara bunları söylə: “Siz heç bir dərs almayacaq, sözlərimə qulaq asmayacaqsınız?” Rəbb belə bəyan edir. ¹⁴“Rekav oğlu Yehonadav öz nəslinə şərab içməmələrini əmr etdi, nəslə də onun əmrinə əməl etdi və bu günə qədər də şərab içmirlər. Çünki atalarının əmrinə qulaq asdılar. Mən isə sizinlə dəfələrlə danışdığım halda Mənə qulaq

asmadınız. ¹⁵Öz qullarım olan peyğəmbərləri dəfələrlə sizin yanınıza göndərdim. Onlar sizə dedi: «İndi hər biriniz öz pis yolunuzdan dönün, əməllərinizi islah edin, başqa allahların tərəfdarı olaraq onlara qulluq etməyin. Onda sizə və atalarınıza verdiyim ölkədə yaşayacaqsınız». Amma Məni eşitməyib qulaq asmadınız. ¹⁶Rekav oğlu Yehonadavin övladları atalarının əmr etdiyinə əməl etdi, amma bu xalq Mənə qulaq asmadı». ¹⁷Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Allahı Rəbb belə deyir: «Mən söylədiyim bütün fəlakətləri Yəhuda və Yerusəlimdə yaşayan hər kəsin başına gətirəcəyəm. Çünki onlara xəbərdarlıq etdim, qulaq asmadılar, onları çağırdım, cavab vermədilər».

¹⁸Yeremya Rekav nəslinə dedi: «İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Siz atanız Yehonadavin əmrinə qulaq asdınız, onun bütün əmrlərinə əməl etdiniz, sizə əmr etdiyi hər şeyi yerinə yetirdiniz». ¹⁹Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: «Rekav oğlu Yehonadavin nəslindən Mənə xidmət edən bir adam heç vaxt əskik olmayacaq».

Yehoyaqimin Yeremyanın tumarını yandırması

36 ¹Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü ilində Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ²«Bir tumar götür, Yoşiyanın dövründə sənənlə ilk dəfə danışdığım gündən indiyə qədər İsrail, Yəhuda və başqa millətlər haqqında sənə söylədiyim bütün sözləri oraya yaz. ³Bəlkə Yəhuda xalqı başına gətirməyi niyyət etdiyim bütün fəlakətlər barəsində xəbər alanda öz pis yolundan dönər, Mən də onların təqsirlərini və günahlarını bağışlayaram». ⁴O zaman Yeremya Neriya oğlu Baruku çağırdı. Baruk da Rəbbin Yeremyaya söylədiyi bütün sözləri onun dilindən eşidib tumara yazdı. ⁵Yeremya Baruka əmr edib dedi: «Mən məhbusam, Rəbbin məbədinə gedə bilmərəm. ⁶Sən oruc günü Rəbbin məbədinə get. Oradakı xalqa mənim dilimdən eşidib tumara yazdığın Rəbbin sözlərini oxu. Yəhuda şəhərlərindən gələn bütün xalqa bunu oxu. ⁷Bəlkə onda Rəbbə yalvarışla müraciət edib öz pis yollarından dönərlər. Çünki Rəbbin bu xalq barədə ifadə etdiyi qəzəb və hiddət böyükdür». ⁸Neriya oğlu Baruk Yeremya peyğəmbərin əmr etdiyi hər şeyə əməl etdi, tumarda yazılmış Rəbbin sözlərini Onun məbədində oxudu.

⁹Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının beşinci ilinin doqquzuncu ayında Yerusəlimdə yaşayan və Yəhuda şəhərlərindən Yerusəlimə gələn bütün xalq Rəbbin önündə oruc elan etdi. ¹⁰Mirzə Şafan oğlu Gemaryanın yuxarı həyətdə, məbədin Yeni darvazasının girişindəki otağında Baruk tumardan Yeremyanın sözlərini Rəbbin məbədinə yığışmış bütün xalqa oxudu.

¹ 36:1 2Pad. 24:1; 2Saln. 36:5-7; Yer. 45:1; Dan. 1:1-2

¹¹Şafan oğlu Gemarya oğlu Mikeya tumardan oxunan Rəbbin sözlərini eşidən kimi ¹²aşağı enib saraydakı mirzə otağına getdi. Bütün başçılar orada toplaşmışdı: mirzə Elişama, Şemaya oğlu Delaya, Akbor oğlu Elnatan, Şafan oğlu Gemarya, Xananya oğlu Sidqiya və başqaları.

¹³Mikeya Barukun xalqa oxuduğu tumardan hər şeyi onlara danışdı.

¹⁴Bundan sonra bütün başçılar Kuşi oğlu Şelemya oğlu Netanya oğlu Yehudini Barukun yanına göndərdi. Yehudi Baruka «xalqa oxuduğun tumarı götür gəl» dedi. Neriya oğlu Baruk əlində tumar onların yanına getdi. ¹⁵Başçılar ona dedi: «Buyur əyləş, bunu bizə də oxu». Baruk da tumarı onlara oxudu. ¹⁶Onlar bütün bu sözləri eşidəndə qorxu içində bir-birlərinə baxıb Baruka dedilər: «Bütün bu sözləri mütləq padşaha bildirməliyik». ¹⁷Sonra Barukdan soruşdular: «İndi bizə söylə, bütün bu sözləri necə yazdın? Yeremya diktə etdimi?» ¹⁸Baruk onlara dedi: «Bütün bu sözləri Yeremya mənə diktə etdi, mən də mürəkkəblə tumara yazdım». ¹⁹Başçılar Baruka dedi: «Sən də, Yeremya da gedin gizlənin. Harada olduğunuzu heç kəs bilməsin».

²⁰Sonra onlar tumarı mirzə Elişamanın otağında qoyub həyətdə olan padşahın yanına getdilər. Eşitdikləri hər şeyi ona danışdılar. ²¹Padşah tumarı götürüb gətirməsi üçün Yehudini göndərdi. Yehudi tumarı mirzə Elişamanın otağından götürüb gətirdi. Onu padşaha və padşahın yanında duran bütün başçılara oxudu. ²²Bu zaman doqquzuncu ay idi və padşah qış sarayında yaşayırdı. Onun önündə odlü manqal yanırdı. ²³Yehudi tumardan hələ üç-dörd sütun oxumuşdu ki, padşah mirzə bıçağı ilə onları kəsib manqaldakı oda atdı. Bunu o vaxta qədər etdi ki, bütün tumar manqalda yanıb-qurtardı. ²⁴Tumardakı bütün sözləri eşidən padşah və onun əyanları nə qorxuya düşdülər, nə də paltarlarını cırdılar. ²⁵Elnatan, Delaya və Gemarya tumarı yandırmaması üçün yalvarsa da, padşah onlara qulaq asmadı. ²⁶Əksinə, o, şahzadə Yeraxmeelə, Azriel oğlu Serayaya və Avdeel oğlu Şelemyaya əmr etdi ki, mirzə Baruku və Yeremya peyğəmbəri tutsunlar. Ancaq Rəbb onları gizlətməmişdi.

²⁷Barukun Yeremyanın dilindən eşidib yazdığı tumarı padşah yandırandan sonra Rəbdən Yeremyaya bu söz nazil oldu: ²⁸«Başqa bir tumar götür, bütün əvvəlki sözləri – Yəhuda padşahı Yehoyaqimin yandırdığı ilk tumarda olanları oraya yaz. ²⁹Yəhuda padşahı Yehoyaqim üçün də söylə ki, Rəbb belə deyir: “Sən bu tumarı yandırıb söylədin ki, nə üçün Babil padşahının mütləq gəlib bu ölkəni xarabalığa çevirəcəyini, oradakı insanları da, heyvanları da məhv edəcəyini bu tumara yazdın?” ³⁰Buna görə də Yəhuda padşahı Yehoyaqim barədə Rəbb belə deyir: “Onun nəslindən heç kəs Davudun taxtında oturmayacaq. Cəsədi gündüzün istisinə, gecənin ayazına atılacaq. ³¹Özünü, nəslini və əyanlarını günahlarından ötrü cəzalandıracağam. Haqqında danışdığım bütün fəlakətləri onların, Yerusəlimdə yaşayanların və Yəhuda adamlarının başına gətirəcəyəm, çünki qulaq asmadılar”».

³²Yeremya başqa bir tumar götürüb mirzə Neriya oğlu Baruka verdi. Yəhuda padşahı Yehoyaqimin oda atıb yandırdığı tumardakı bütün sözləri Baruk Yeremyanın diktəsi ilə tumara yazdı. O sözlərə bənzər bir çox söz də oraya əlavə olundu.

Yeremya həbsxanada

37 ^{1m} Babil padşahı Navuxodonosorun Yəhudaya təyin etdiyi Yoşiya oğlu Sidqiya, Yehoyaqim oğlu Yehoyakinin yerinə padşah oldu. ²Ancaq Yeremya peyğəmbər vasitəsilə Rəbbin söylədiyi sözlərə nə padşah Sidqiya, nə onun əyanları, nə də ölkə xalqı qulaq asdı.

³Padşah Sidqiya Şelemya oğlu Yehukalı və Maaseya oğlu kahin Sefyanı Yeremya peyğəmbərin yanına göndərdi ki, ona desinlər: «Bizim üçün Allahımız Rəbbə dua et». ⁴O vaxt Yeremya xalqın arasında açıq gedib-gəlirdi, çünki onu hələ zindana atmamışdılar. ⁵Bu zaman fironun qoşunları Misirdən çıxmışdı. Yerusəlimi mühasirəyə alan Xaldeylilər bu barədə xəbər eşidən kimi Yerusəlimdən çəkildi.

⁶O vaxt Yeremya peyğəmbərə Rəbbin bu sözü nazil oldu: ⁷«İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: “Məndən soruşmaq üçün sizi yanıma göndərən Yəhuda padşahına söyləyin ki, sizə kömək etməyə çıxan fironun ordusu öz ölkəsinə – Misirə qayıdacaq. ⁸Xaldeylilər yenə gəlib bu şəhərə hücum edəcək və onu ələ keçirib yandıracaq”. ⁹Rəbb belə deyir: “Xaldeylilər mütləq geri çəkiləcək” deyib özünüzdü aldatmayın, çünki onlar geri çəkilməyəcək. ¹⁰Əgər sizə hücum edən bütün Xaldey ordusunu məğlub etsəniz və onların arasında yalnız yaralı adamlar qalsa belə, yenə hər biri öz çadırından qalxıb bu şəhəri yandıracaq».

¹¹Firon ordusunun üzündən Xaldey ordusu Yerusəlimdən çəkilən zaman ¹²Yeremya Binyamin torpağına getmək üçün Yerusəlimdən yola düşdü. Oradakı xalq arasında öz irs payını almaq istəyirdi. ¹³Binyamin darvazasına çatanda keşikçilərin başçısı Xananya oğlu Şelemya oğlu İriyanı orada gördü. İriya «sən Xaldeylilərin tərəfinə keçirsən» deyərək onu tutdu. ¹⁴Yeremya «yalandır, mən Xaldeylilərin tərəfinə keçmirəm» dedi. Ancaq İriya Yeremyaya qulaq asmadı və onu tutub başçıların yanına gətirdi. ¹⁵Başçılar Yeremyaya qəzəblənib onu döydülər. Sonra onu mirzə Yonatanın evinə – həbsxanaya saldılar, çünki o evi həbsxana etmişdilər. ¹⁶Yeremya çəni olan zirzəmidə zindana salındı, uzun müddət orada qaldı.

¹⁷O zaman padşah Sidqiya adam göndərüb onu gətirdi. Padşah öz sarayında gizlicə ondan soruşdu: «Rəbdən bir söz varmı?» Yeremya «var» deyər cavab verdi, «Babil padşahına təslim ediləcəksən». ¹⁸Sonra Yeremya padşah Sidqiyaya dedi: «Sənə, əyanlarına və bu xalqa qarşı nə günah

^m 37:1 2Pad. 24:17; 2Saln. 36:10

etdim ki, məni həbsxanaya saldınız? ¹⁹“Babil padşahı sizə və bu ölkəyə hücum etməyəcək” deyə sizin üçün peyğəmbərlik edən peyğəmbərləriniz indi haradadır? ²⁰Ey ağam padşah, indi xahiş edirəm, qulaq as. Xahiş edirəm, bu yalvarışımı qəbul et və məni mirzə Yonatanın evinə qaytarma, qoy orada ölməyim».

²¹Padşah Sidqiya əmr etdi və Yeremyanı keşikçilər həyatında saxladılar. Şəhərdə çörək ehtiyatı qurtarana qədər hər gün ona çörək bişirənlər küçəsindən gətirib bir parça çörək verirdilər. Beləcə Yeremya mühafizəçilər həyatında qaldı.

Yeremyanın quyuya atılması

38 ¹Mattan oğlu Şefatya, Paşxur oğlu Gedalya, Şelemya oğlu Yehukal və Malkiya oğlu Paşxur Yeremyanın bütün xalqa dediyi bu sözləri eşitdi: ²«Rəbb belə deyir: “Bu şəhərdə qalan adam qılıncdan, aclıqdan və vəbadan öləcək. Ancaq Xaldehylilərə təslim olan yaşayacaq, heç olmasa öz canını qurtarıb sağ qalacaq”. ³Rəbb belə deyir: “Bu şəhər hökmən Babil padşahının ordusuna təslim ediləcək və o bu şəhəri tutacaq”». ⁴Başçılar padşaha dedi: «Qoy bu adam öldürülsün. Çünki belə sözlər deyib bu şəhərdə salamat qalan döyüşçüləri və bütün xalqı ruhdan salır. Yəqin bu adam xalqa yaxşılıq deyil, pislik arzulayır». ⁵Padşah Sidqiya dedi: «Onu sizin əlinizə verirəm, çünki padşah sizin əleyhinizə bir iş görə bilməz». ⁶O zaman onlar Yeremyanı götürüb padşahın oğlu Malkiyanın mühafizəçilər həyatında olan quyusuna atdılar. Yeremyanı kəndirlə oraya saldılar. Quyuda su yox idi, yalnız çirkab var idi. Yeremya çirkaba batdı.

⁷Padşah sarayında olan hərəmağası Kuşlu Eved-Melek Yeremyanın quyuya atıldığını eşitdi. Bu zaman padşah Binyamin darvazasında oturmuşdu. ⁸Eved-Melek padşah sarayından gəlib padşaha belə söylədi: ⁹«Ağam padşah, bu adamlar Yeremya peyğəmbəri quyuya ataraq onunla pis rəftar etdi. O orada acından öləcək, çünki daha şəhərdə çörək qalmadı». ¹⁰Padşah Kuşlu Eved-Melekə əmr edib dedi: «Özünlə otuz nəfər götür, nə qədər ki ölməyib, Yeremya peyğəmbəri quyudan çıxart». ¹¹Eved-Melek adamları özü ilə götürüb saray xəzinəsinin altında olan bir otağa girdi və oradan yırtıq paltarlar, cırıq əskilər götürdü. Sonra onları iplərlə quyuya Yeremyaya salladılar. ¹²Kuşlu Eved-Melek Yeremyaya dedi: «Yırtıq paltarları və əskiləri iplərin üstündən qoltuqlarının altına qoy». Yeremya belə də etdi. ¹³Yeremyanı iplərlə çəkib quyudan çıxartdılar. Yeremya mühafizəçilər həyatında qaldı.

Sidqiyanın yenə Yeremyaya sual verməsi

¹⁴Padşah Sidqiya adam göndərüb Yeremya peyğəmbəri öz yanına – Rəbbin məbədinin üçüncü girişinə gətirdi. Padşah Yeremyaya dedi:

«Səndən bir şey soruşacağam, məndən heç nə gizlətmə». ¹⁵Yeremya Sidqiyaya dedi: «Sənə bildirsəm, məni öldürəcəksən. Sənə nəsihət versəm də, mənə qulaq asmayacaqsan». ¹⁶Padşah Sidqiya Yeremyaya gizlicə and içib dedi: «Bizə nəfəs verən, var olan Allaha and olsun ki, səni öldürməyəcəyəm və canını almaq istəyən adamlara təslim etməyəcəyəm».

¹⁷Yeremya Sidqiyaya dedi: «İsrailin Allahı olan Ordular Allahı Rəbb belə deyir: “Əgər sən Babil padşahının başçılarına təslim olsan, canın qurtaracaq və bu şəhər də odda yanmayacaq, ailənlə birgə sağ qalacaqsan. ¹⁸Ancaq Babil padşahının başçılarına təslim olmasan, bu şəhər Xaldeylilərə təslim ediləcək və onu yandıracaqlar. Sən də onların əlindən qaçıb qurtara bilməyəcəksən”». ¹⁹Padşah Sidqiya Yeremyaya dedi: «Xaldeylilərin tərəfinə keçən Yəhudilərdən qorxuram. Xaldeylilər məni onların əlinə verə bilər, onlar da mənimlə pis rəftar edər». ²⁰Yeremya dedi: «Verməzlər. Xahiş edirəm, sənə söyləyəcəyim əməl edərək Rəbbin sözünə qulaq as. Onda xeyir taparsan, canın da amanda qalar. ²¹Ancaq sən təslim olmaq istəmədiyən halda Rəbb mənə bunu göstərir: ²²Yəhuda padşahının sarayında qalan bütün qadınlar Babil padşahına təslim ediləcək. Onda o qadınlar deyəcək:

“Güvəndiyin adamlar səni aldadıb
Məğlubdiyyətə düçar etdi.
Ayaqların pəlçığa batanda
Onlar səni qoyub qaçdı”.

²³Sənin bütün arvadların və oğulların Xaldeylilərə təslim ediləcək. Özün də onların əlindən qaçıb qurtara bilməyəcəksən, Babil padşahı səni ələ keçirəcək. Bu şəhər də yandırılacaq».

²⁴Sidqiya Yeremyaya dedi: «Bu söhbəti heç kəs bilməməlidir, yoxsa ölə bilərsən. ²⁵Əgər səninlə danışdığımı başçılar eşitsə, yanına gəlib “padşaha nə söylədin və padşah sənə nə dedi, bizə bildir, bizdən gizlətmə, yoxsa səni öldürərik” desə, ²⁶onlara “padşaha yalvardım ki, məni Yonatanın evinə qaytarmasın və orada ölməyim” söylə».

²⁷Bütün başçılar Yeremyanın yanına gəlib ondan söz soruşdu. O da padşahın əmr etdiyi kimi bütün bu sözləri onlara söylədi. Daha ona bir söz demədilər, çünki bu söhbəti heç kəs eşitməmişdi. ²⁸ⁿ Yerusəlim alındığı zaman Yeremya orada idi və mühafizəçilər həyatində qalırdı.

Yerusəlimin süqutu
(2Pad. 25:1-12; Yer. 52:4-16)

39 ¹Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının doqquzuncu ilinin onuncu ayında Babil padşahı Navuxodonosor bütün ordusu

ⁿ 38:28 Yez. 33:21

ilə Yerusəlimin qarşısına gəlib şəhəri mühasirəyə aldı. ²Sidqiyanın padşahlığının on birinci ilində, dördüncü ayın doqquzuncu günü şəhər divarında dəlik açıldı. ³Babil padşahının bütün başçıları – Nerqal-Sareser, Samqar-Nevo, baş məmur Sarsekim, baş məsləhətçi Nerqal-Sareser və bütün başqa əyanlar içəri girib Orta darvazada oturdu.

⁴Yəhuda padşahı Sidqiya və bütün döyüşçülər onları görəndə gecə vaxtı şəhərdən, padşah bağçası yolundan, iki divar arasındakı qapıdan çıxıb qaçdılar və Aravaya üz tutdular. ⁵Xaldey ordusu onları təqib edib Yerixo düzənliyində Sidqiyaya çatdı. Sidqiyanı tutub Xamat torpağındakı Rivlaya, Babil padşahı Navuxodonosorun yanına gətirdilər. O, Sidqiya barədə hökm verdi. ⁶Babil padşahı Rivlada Sidqiyanın gözü önündə onun oğlanlarını öldürtdü. Babil padşahı bütün Yəhuda əyanlarını da öldürtdü. ⁷Sidqiyanın isə gözlərini kor etdi və onu Babilə aparmaq üçün zəncirlədi. ⁸Xaldeylilər padşah sarayını və xalqın evlərini yandırdılar, Yerusəlimin divarlarını uçurdular. ⁹Keşikçilər rəisi Nevuzaradan şəhərdə sağ qalan xalqı, onun tərəfinə keçənləri – sağ qalan bütün əhalini Babilə sürgün etdi. ¹⁰Keşikçilər rəisi Nevuzaradan xalqdan heç bir şeyi olmayan bəzi yoxsulları Yəhuda torpağında saxladı, həmin gün onlara üzümlüklər və zəmilər verdi.

Yeremyanın azad olunması

¹¹Babil padşahı Navuxodonosor Yeremya barədə keşikçilər rəisi Nevuzaradana əmr edib dedi: ¹²«Onu aparıb yaxşı bax, pis rəftar etmə. Özü sənə nə desə, onu elə». ¹³Keşikçilər rəisi Nevuzaradan, baş məmur Nevuşazban, baş məsləhətçi Nerqal-Sareser və Babil padşahının başqa əyanları adam göndərüb ¹⁴Yeremyanı mühafizəçilər həyətindən gətirdilər və evinə aparmaq üçün Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyaya tapşırdılar. O da xalqın arasında yaşamağa başladı.

¹⁵Mühafizəçilər həyətində məhbus ikən Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil olmuşdu: ¹⁶«Get Kuşlu Eved-Melekə söylə ki, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bu şəhərin üzərinə yaxşılıq deyil, pislik gətirərək dediyim sözləri yerinə yetirəcəyəm. O gün bunlar sənin gözlərin önündə baş verəcək. ¹⁷Ancaq o gün səni xilas edəcəyəm” Rəbb belə bəyan edir. “Qorxduğun adamlara təslim edilməyəcəksən. ¹⁸Bəli, Mən səni xilas edəcəyəm, sən qılıncla həlak olmayacaqsan. Heç olmasa öz canını qurtaracaqsan, çünki sən Mənə güvəndin” Rəbb belə bəyan edir».

Yeremya Gedalyanın yanında

40 ¹Keşikçilər rəisi Nevuzaradan Yeremyanı Ramada qoyub getdikdən sonra Rəbbin sözü Yeremyaya nazil oldu. Nevuzaradan onu Babilə sürgün olunan bütün Yerusəlim və Yəhuda xalqı ilə birgə

zəncirlənmiş halda Ramaya aparmışdı. ²Keşikçilər rəisi Yeremyanı tapıb ona dedi: «Bu yerin başına Allahın Rəbb bu bəlanı gətirəcəyini söylədi, ³sonra da onu yerinə yetirib dediyi kimi etdi. Çünki Rəbbə qarşı günah etdiniz, sözünə qulaq asmadınız, buna görə də başınıza bu iş gəldi.

⁴İndi səni əlinə vurulan zəncirlərdən azad edirəm. Əgər mənimlə birgə Babilə getmək istəyirsənsə, gəl gedək, sənin qayğına qalaram. Ancaq mənimlə birgə Babilə getmək istəmirsənsə, getmə. Bax bütün ölkə sənin qarşındadır, hara getmək sənin üçün yaxşı və düzgündürsə, ora da get».

⁵Yeremya hələ qayıtmamış Nevuzaradan dedi: «Babil padşahının Yəhuda şəhərləri üzərinə qoyduğu Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanın yanına qayıt və onunla birgə xalq arasında yaşa. Yaxud da hara getmək istəyirsən, ora get». Keşikçilər rəisi ona azuqə və hədiyyə verib buraxdı. ⁶Yeremya Mispaya Axiqam oğlu Gedalyanın yanına getdi və onunla birgə ölkədə qalan xalq arasında yaşadı.

Gedalyanın öldürülməsi

(2Pad. 25:22-26)

⁷Çöldə olan bütün qoşun başçıları və onların adamları eşitdi ki, Babil padşahı, Axiqam oğlu Gedalyanı ölkəyə başçı qoymuş və ölkənin yoxsul əhalisindən Babilə sürgün olunmamış kişiləri, qadınları və uşaqları onun ixtiyarına vermişdir. ⁸Bu adamlar Mispaya, Gedalyanın yanına gəldi: Netanya oğlu İsmail, Qareahın oğulları Yoxanan və Yonatan, Tanxumet oğlu Seraya, Netofalı Efayın oğulları, Maakalının oğlu Yezanya və onların adamları. ⁹Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalya onlara və öz adamlarına and içib dedi: «Xaldeylilərə qulluq etməkdən qorxmayın. Ölkədə qalıb Babil padşahına qulluq edin, sizin üçün yaxşı olar. ¹⁰Mənə gəlincə, bizim yanımıza gələcək Xaldeylilərin qabağında sizi təmsil etmək üçün Mispada qalacağam. Ancaq siz şərab, yay meyvələri və zeytun yağı yığıb qablarıınıza doldurun və aldığınız şəhərlərdə yaşayın».

¹¹Moavda, Ammonlular arasında, Edomda və başqa ölkələrdə olan bütün Yəhudilər Babil padşahının Yəhudada müəyyən sayda əhali saxladığını və Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanı onlara başçı qoyduğunu eşitdi. ¹²Yəhudilərin hamısı sürgün olunduqları bütün yerlərdən qayıtdı. Yəhuda torpağına, Mispada olan Gedalyanın yanına gəldilər, çoxlu şərab və yay meyvələri topladılar.

¹³Qareah oğlu Yoxanan və çöllərdə olan bütün qoşun başçıları Mispada olan Gedalyanın yanına gəlib ¹⁴ona dedi: «Ammonluların padşahı Baalisin sənə canını almaq üçün Netanya oğlu İsmaili göndərdiyini bilirsənmi?» Ancaq Axiqam oğlu Gedalya onlara inanmadı. ¹⁵Qareah oğlu Yoxanan Mispada Gedalyaya gizlicə söylədi: «Burax gedim, Netanya oğlu İsmaili öldürüm, heç kəs bilməyəcək. Nə üçün o səni öldürsün və ətrafına yığılmış bütün Yəhudilər dağılsın, Yəhudadan sağ qalanlar da

məhv olsun?»¹⁶ Ancaq Axiqam oğlu Gedalya Qareah oğlu Yoxanana dedi: «Bu işi etmə, çünki İsmail barəsində yalan danışsansa».

41 ¹ Elə oldu ki, yeddinci ayda padşah nəslindən və əyanlarından olan Elişama oğlu Netanya oğlu İsmail on nəfərlə birgə Mispaya, Axiqam oğlu Gedalyanın yanına gəldi. Orada birlikdə yemək yeyərkən ² Netanya oğlu İsmail və onunla birgə olan on nəfər qalxıb Babil padşahının ölkəyə başçı qoyduğu Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanı qılıncla vurub-öldürdülər. ³ İsmail Mispada Gedalya ilə birgə olan bütün Yəhudiləri və oradakı Xaldey döyüşçülərini də öldürdü. ⁴ Gedalyanın öldürülməsindən bir gün sonra, hələ heç kəs olanları bilməyərkən ⁵ Şekemdən, Şilodan və Samariyadan saqqalları qırılmış, paltarları cırıq, bədənlərinə yara vurmuş, Rəbbin məbədinə gətirmək üçün əllərində taxıl təqdimi və buxur olan səksən nəfər adam gəldi. ⁶ Onları qarşılamaq üçün Mispadan Netanya oğlu İsmail gəldi. O ağlaya-ağlaya adamların qabağına çıxıb onlara dedi: «Axiqam oğlu Gedalyanın yanına gəlin». ⁷ Adamlar şəhərə girəndə Netanya oğlu İsmail və yanında olan adamlar onları öldürüb cəsədlərini quyuya atdılar. ⁸ Ancaq onlar arasında olan on nəfər İsmail dedi: «Bizi öldürmə, çünki bizim tarlada saxlanan buğda, arpa, zeytun yağı və balımız var». İsmail də fikrindən dönüb onları yoldaşları ilə birgə öldürmədi.

⁹ İsmailin öldürdüyü Gedalya ilə adamlarının cəsədlərini atdığı quyunu padşah Asa İsrail padşahı Baaşaya qarşı müdafiə tədbiri olaraq qazmışdı. Netanya oğlu İsmail onu öldürülənlərlə doldurdu. ¹⁰ Sonra İsmail keşikçilər rəisi Nevuzaradanın Axiqam oğlu Gedalyanın ixtiyarına verdiyi Mispadakı bütün xalqı və padşah qızlarını əsir tutdu. Netanya oğlu İsmail Mispada qalan bütün xalqı əsir götürüb Ammonlulara sığınmaq üçün yola düşdü.

Yoxananın xalqı xilas etməsi

¹¹ Qareah oğlu Yoxanan və onunla birgə olan bütün qoşun başçıları Netanya oğlu İsmailin etdiyi bütün pislilər barədə eşitdi. ¹² Onda bütün adamlarını götürüb Netanya oğlu İsmailə vuruşmağa getdilər. Onu Giveonda olan böyük hovuzun yanında tapdılar. ¹³ İsmailin yanında olan bütün xalq Qareah oğlu Yoxananı və onunla olan bütün qoşun başçılarını görəndə sevindi. ¹⁴ İsmailin Mispadan sürgün etdiyi bütün xalq dönüb geri qayıtdı və Qareah oğlu Yoxananın yanına getdi. ¹⁵ Ancaq Netanya oğlu İsmail səkkiz nəfərlə birgə Yoxanandan qaçıb-qurtuldu və Ammonluların yanına getdi.

¹⁶ Qareah oğlu Yoxanan və yanındakı bütün qoşun başçıları sağ qalanların hamısını – Axiqam oğlu Gedalyanı öldürən Netanya oğlu

İsmailin Mispadan əsir apardığı döyüşçüləri, qadınları, uşaqları və hərəməğalarını Giveondan götürüb gətirdilər. ¹⁷Xaldeylilərdən qaçmaq üçün Misirə tərəf yola düşdülər və Bet-Lexem yaxınlığındakı Gerut-Kimhamda qaldılar. ¹⁸Çünki Netanya oğlu İsmail Babil padşahının ölkəyə başçı qoyduğu Axiqam oğlu Gedalyanı öldürdüyü üçün Xaldeylilərdən qorxurdular.

Yeremyanın duasına Rəbbin cavabı

42 ¹Bütün qoşun başçıları, Qareah oğlu Yoxanan, Hoşaya oğlu Yezanya^p və böyükdən kiçiyə qədər bütün xalq yaxınlaşdı ²Yeremya peyğəmbərə dedi: «Xahiş edirik, yalvarışımız sənə məqbul olsun, bizim üçün – bu qalan xalq üçün Allahın Rəbbə dua et, çünki necə ki görürsən, o boyda xalqdan azalıb bu qədər qalmışıq. ³Qoy hara gedəcəyimizi, nə edəcəyimizi Allahın Rəbb bizə bildirsin». ⁴Yeremya peyğəmbər onlara dedi: «Razıyam. İstədiyiniz kimi Allahınız Rəbbə dua edəcəyəm və barənizdə Rəbb nə cavab versə, sizə bildirəcəyəm. Sizdən heç nəyi gizli saxlamayacağam». ⁵Onlar Yeremyaya dedi: «Allahın Rəbbin bizə bildirmək üçün sənə nazil etdiyi hər sözə əməl etməsək, qoy Rəbb Özü əleyhimizə həqiqi və etibarlı şahid olsun. ⁶Səni yanına göndərdiyimiz Allahımız Rəbbin sözünü bəyənsək də, bəyənməsək də, ona qulaq asacağıq ki, işimiz yaxşı getsin. Bəli, Allahımız Rəbbin sözünə qulaq asacağıq».

⁷On gün sonra Rəbbin sözü Yeremyaya nazil oldu. ⁸Qareah oğlu Yoxananı, onunla birgə olan bütün qoşun başçılarını, böyükdən kiçiyə qədər bütün xalqı çağıraraq ⁹onlara dedi: «Yalvarışınızı önünə təqdim etmək üçün məni yanına göndərdiyiniz İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: ¹⁰“Əgər bu ölkədə qalsanız, Mən sizi dirçəldərəm, daha dağıtmaram, sizi əkərəm, daha çıxarmaram. Çünki başınıza gətirdiyim bütün bəlalara görə təəssüflənirəm. ¹¹Babil padşahından qorxmayın. Siz ondan qorxursunuz, ancaq qorxmayın” Rəbb belə bəyan edir. “Çünki Mən sizinləyəm və sizi azad edib onun əlindən qurtaracağam. ¹²Mən sizə mərhəmət göstərəcəyəm ki, o da rəhm edib sizi öz torpağınıza qaytarsın”. ¹³Ancaq siz “bu torpaqda yaşamayacağıq” deyərək Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmasanız, ¹⁴“yox, biz Misir torpağına gedəcəyik, orada müharibə görməyəcəyik, şeypur səsi eşitməyəcəyik, aclıq çəkməyəcəyik və orada qalacağıq” desəniz, ¹⁵onda, ey qalan Yəhudalılar, Rəbbin sözünü eşidin. İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Əgər siz, doğrudan da, Misirə gedib orada sakin olmağı qərara alsanız, ¹⁶o zaman qorxduğunuz həmin qılnc Misir torpağında sizə yetişəcək. Qorxduğunuz aclıq Misirdə sizi təqib edəcək və orada öləcəksiniz. ¹⁷Misirə gedib sakin

^p 42:1 *Yezanya* – yaxud *Azarya*. Bax: Yer. 43:2.

olmağı qərara alan hər kəs qılınc, aclıq və vəbadan öləcək. Onlardan heç kəs sağ qalmayacaq, başlarına gətirdiyim bələdan qaçıb qurtarmayacaq”.

¹⁸ Çünki İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Yerusəlimdə yaşayanların üzərinə necə qəzəbim və qızğınlığım töküldüsə, siz Misirə getsəniz, eləcə qızğınlığım üzərinizə töküləcəkdir. Siz lənət, dəhşət, nifrın və rüsvayçılıq hədəfi olacaqsınız. Bir daha bu yeri görməyəcəksiniz”.
¹⁹ Ey Yəhudanın qalan camaatı, sizin üçün Rəbb “Misirə getməyin” söylədi. Yaxşı bilin ki, bu gün sizə xəbərdarlıq etdim. ²⁰ Çünki siz fəlakət gətirən bir səhv etdiniz. Məni Allahınız Rəbbin yanına göndərmiş dediniz: “Allahımız Rəbbə bizim üçün dua et, Allahımız Rəbbin deyəcəyi hər şeyi bizə bildir, biz elə də edərək”. ²¹ Mən bu gün sizə xəbər verdim, ancaq siz məni yanınıza göndərdiyi heç bir işdə Allahınız Rəbbin sözünə qulaq asmadınız. ²² İndi yaxşı bilin ki, gedib sakin olmaq istədiyiniz yerdə qılınc, aclıq və vəbadan öləcəksiniz».

Yeremyanın Misirə aparılması

43 ¹ Yeremya bütün xalqa özlərinin Allahı Rəbbin sözlərini, Onun Yeremya vasitəsilə onlara nazil etdiyi hər şeyi söyləməyi qurtaranda ² Xoşaya oğlu Azarya, Qareah oğlu Yoxanan və bütün dikbaş adamlar Yeremyaya dedi: «Sən yalan söyləyirsən. “Gedib Misirdə sakin olmayın” demək üçün Allahımız Rəbb səni bizim yanımıza göndərmədi. ³ Ancaq Neriya oğlu Baruk səni bizə qarşı təhrik edir ki, Xaldeylilər bizi öldürsün yaxud da Babilə sürgün etsin». ⁴ Qareah oğlu Yoxanan, bütün qoşun başçıları və xalq Rəbbin Yəhuda torpağında qalmaq əmrinə qulaq asmadı. ⁵ Əksinə, Qareah oğlu Yoxanan və bütün qoşun başçıları sürgün olunduqları millətlərin arasından Yəhuda torpağında sakin olmaq üçün qayıdan Yəhudalıların qalanını – ⁶ kişiləri, qadınları, uşaqları, padşahın qızlarını, keşikçilər rəisi Nevuzaradanın Şafan oğlu Axiqam oğlu Gedalyanın yanında qoyduğu hər kəsi, Yeremya peyğəmbəri və Neriya oğlu Baruku götürüb getdilər. ⁷ Onlar Rəbbin sözünə qulaq asmayıb Misir torpağına getdi və Taxpanxesə çatdı.

⁸ Taxpanxesdə Yeremyaya Rəbbin bu sözü nazil oldu: ⁹ «Əlinə böyük daşlar al və onları Yəhuda kişilərinin gözü önündə Taxpanxesə firon sarayına girilən yerdə olan kərpic döşəmənin palçığında gizlət. ¹⁰ Sonra onlara söylə ki, İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax Mən xəbər göndərmiş qulum Babil padşahı Navuxodonosoru gətirdəcəyəm və gizlətdiyim bu daşların üstündə onun taxtını quracağam. Padşah öz çadırını onların üstündə açacaq. ¹¹ O gəlib Misir ölkəsini məğlub edəcək. Ölüm üçün ayrılanlar ölümə, sürgün üçün ayrılanlar sürgünə, qılınc üçün ayrılanlar qılınca təslim ediləcəkdir. ¹² Misir allahlarının məbədlərində od

qalayacağam. Babil padşahı onları yandıracaq, bütlləri alıb aparacaq. Bir çoban paltarını necə bitdən təmizləyirsə, o da Misir ölkəsini eləcə təmizləyəcək. Sonra oradan sağ-salamat çıxacaq. ¹³O, Misir torpağında Günəş allahının məbədinin dik daşlarını dağıdacaq, Misir allahlarının məbədlərini yandıracaq”».

Yeremyanın Misirdəki Yəhudalılara müraciəti

44 ¹Misir ölkəsində, Miqdolda, Taxpanxesdə, Nofda yaşayan və Patros torpağında sakin olan bütün Yəhudalılar barədə Yeremyaya bu söz nazil oldu: ²«İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Yerusəlim və bütün Yəhuda şəhərləri üzərinə gətirdiyim bəlanın hamısını gördünüz. ³Etdikləri pisləkdən ötrü o şəhərlər bu gün viran olmuş və sakinsiz qalmışdır. Onlar özlərinin, sizin və atalarının tanımadıqları başqa allahlara buxur yandıraraq qulluq edərək Məni qəzəbləndirdi. ⁴Mən dəfələrlə qullarım olan peyğəmbərləri sizin yanınıza göndərərək «Mənim nifrət etdiyim iyrənc işləri görməyin» dedim. ⁵Ancaq onlar eşitmədi, qulaq asmadı. Pisləklərindən dönmədilər, başqa allahlara buxur yandırmağı dayandırmadılar. ⁶Buna görə də qızgınlığım və qəzəbim daşır-töküldü, Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində od qaladı. Onlar bu gün olduğu kimi xaraba və viranə oldular”.

⁷İndi İsrailin Allahı – Ordular Allahı Rəbb belə deyir: “Kişinizi də, qadınınızı da, uşağınızı da, südəmərini də Yəhuda içində qırır-çatacağam ki, sizdən heç kəs sağ qalmasın. ⁸Sakin olmaq üçün gəldiyiniz Misir torpağında əlinizlə düzəltdiyiniz başqa allahlara buxur yandırmaqla Məni qəzəbləndirdiniz. Beləcə öz başınıza fəlakət gətirirsiniz. Dünyanın bütün millətlərinin qarşısında lənət və rüsvayçılıq hədəfinə çevriləcəksiniz. ⁹Yəhuda ölkəsində, Yerusəlim küçələrində atalarınızın, Yəhuda padşahlarının, onların arvadlarının, sizin və arvadlarınızın etdikləri pisləkləri unutdunuzmu? ¹⁰Bu günə qədər itaətkarlıq etmədilər, qorxmədilər, qanunuma, sizə və atalarınıza verdiyim qaydalara əməl etmədilər”.

¹¹Buna görə də İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Bax Mən sizə pisləlik edib bütün Yəhudalıları qırır-çatmağı qərara aldım. ¹²Misirə gəlib sakin olmağı qərara alan Yəhudanın sağ qalanlarını aradan götürəcəyəm və onların hamısı Misir ölkəsində həlak olacaq. Qılıncdan keçiriləcək və aclıqdan tələf olacaqlar, böyükdən kiçiyə qədər qılınc və aclıqdan öləcəklər. Lənət, dəhşət, frin və rüsvayçılıq hədəfinə çevriləcəklər. ¹³Yerusəlimi qılınc, aclıq və vəba ilə necə cəzalandırdımsa, Misir torpağında yaşayanları da eləcə cəzalandıracağam. ¹⁴Sakin olmaq üçün Misir torpağına gələn Yəhudanın sağ qalanlarından heç kəs qaçır qurtarmayacaq, heç kəs salamat qalıb Yəhuda torpağına qayıtmayacaq. Oraya qayıdıb sakin olmaq istəsələr də, bir neçə qaçqından başqa qayıdan olmayacaq”».

¹⁵ Arvadlarının başqa allahlara buxur yandırdıqlarını bilən bütün kişilər, orada dayanan qadınlar – böyük bir camaat və Misir torpağında, Patrosda yaşayan bütün xalq Yeremyaya müraciət edib dedi: ¹⁶ «Sənin bizə Rəbbin adı ilə söylədiyən sözə qulaq asmayacağıq. ¹⁷ Dediyyəmiş hər şeyi mütləq edəcəyik: Göylər Mələkəsi ilahəyə buxur yandıraraq içmə təqdimləri verəcəyik. Bir zamanlar bu işi biz, atalarımız, padşahlarımız və başçılarımız Yəhuda şəhərlərində, Yerusəlim küçələrində etdik. O zaman çörəklə doyur, uğur qazanır və heç bir zərər görmürdük. ¹⁸ Göylər Mələkəsi ilahəyə buxur yandırmağı, ona içmə təqdimlər verməyi dayandırdığımız vaxtdan bəri hər şeyə möhtac olduq, qılınc və aclıqdan həlak oluruq». ¹⁹ Qadınlar da dedi: «Biz Göylər Mələkəsi ilahəyə buxur yandırarkən, ona içmə təqdimləri verərkən məgər ərlərimizin xəbəri yox idi ki, onun təsvirinə oxşar kökələr düzəldib içmə təqdimləri veririk?»

²⁰ O zaman Yeremya kişilərə və qadınlara – ona bu cavabı vermiş bütün xalqa belə dedi: ²¹ «Sizin, atalarınızın, padşahlarınızın, başçılarınızın və ölkə xalqının Yəhuda şəhərlərində və Yerusəlim küçələrində buxur yandırmağınızı Rəbb yadına salmadımı, ağına gətirmədimi? ²² Rəbb pis işlərinizə, etdiyiniz iyrənc şeylərə daha dözə bilmir. Ona görə də indi ölkəniz sakini olmayan xarabalığa, viranəliyə və lənət hədəfinə çevrildi. ²³ Siz buxur yandıraraq Rəbbə qarşı günah etdiniz, Rəbbin sözünə qulaq asmadınız, qanununa, qaydalarına və göstərişlərinə əməl etmədiniz. Buna görə də bu gün başınıza bu fəlakət gəldi».

²⁴ Yeremya qadınlar da daxil olmaqla bütün xalqa dedi: «Ey Misirdə olan bütün Yəhuda xalqı, Rəbbin sözünə qulaq asın. ²⁵ İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir: “Göylər Mələkəsi ilahəyə buxur yandıraraq içmə təqdimləri gətirməklə verdiyimiz vədi mütləq yerinə yetirəcəyik” deyərək siz və arvadlarınız dilinizlə dediyinizi öz əlinizlə yerinə yetirdiniz. Eybi yox, verdiyiniz sözə əməl edin və vədlərinizi yerinə yetirin.

²⁶ Ey Misir torpağında yaşayan bütün Yəhuda xalqı, bu işlərə görə Rəbbin sözünü eşidin: “Mən Öz böyük adıma and içdim ki, bir daha Misir torpağında heç bir Yəhudalı şəxs «var olan Xudavənd Rəbbin haqqına and olsun» deyib Mənim adıma çəkməyəcək. ²⁷ İndi Mən onlara yaxşılıq etmək üçün deyil, pislik etmək üçün məqam gözləyirəm. Misir torpağında olan bütün Yəhudalılar yox olana qədər qılınc və aclıqdan həlak olacaq. ²⁸ Az sayda adam qılıncdan qurtarıb Misir torpağından Yəhuda torpağına qayıdacaq. Misir torpağına sakin olmağa gələn Yəhuda xalqından sağ qalanların hamısı o zaman biləcək ki, kimin sözü yerinə yetdi, Mənimki yoxsa onlarınkı? ²⁹ Mən sizi bu yerdə cəzalandıracağam ki, başınıza bəla gələcəyi barədə sözlərimin mütləq yerinə yetəcəyini biləsiniz” Rəbb belə bəyan edir. “Bunun əlaməti belə olacaq”. ³⁰ Rəbb belə deyir: “Yəhuda padşahı Sidqiyanı canını almaq istəyən

düşməni Babil padşahı Navuxodonosora necə təslim etdimsə, Misir padşahı firon Xofrani da canını almaq istəyən düşmənlərinə eləcə təslim edəcəyəm».

Allahın Baruka vədi

45 ¹ Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü ilində Neriya oğlu Baruk, Yeremyanın dediyi bu sözləri kitaba yazanda Yeremya peyğəmbər ona belə söylədi: ² «Ey Baruk, sənın barəndə İsrailin Allahı Rəbb belə deyir: ³ «Sən dedin ki, vay mənim halıma! Çünki Rəbb dərdlərimə kədər də qatdı, iniltimdən yoruldu, rahatlıq tapmıram». ⁴ Sən ona söylə ki, Rəbb belə deyir: «Bax Mən tikdiyimi dağıdacağam, əkdiyimi çıxaracağam, özü də bütün ölkədə. ⁵ Əgər sən özün üçün çox şey istəyirsənsə, istəmə. Çünki Mən bütün bəşərin üzərinə bəla gətirəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. «Ancaq hara gedirsən, get, heç olmasa canını qoruyacağam».

Misirin məğlub olması

46 ¹ Bu, millətlər barədə Yeremya peyğəmbərə nazil olan Rəbbin sözüdür. ² ^u Misir haqqında, Misir padşahı firon Nekonun ordusu barədə nazil olan sözdür. Bu ordu Fərat çayı sahilində olan Karkemişdə idi. Yəhuda padşahı Yoşiya oğlu Yehoyaqimin padşahlığının dördüncü ilində Babil padşahı Navuxodonosor onu məğlub etdi.

³ «Qalxan və sipər hazırlayıb
Döyüşə girin!

⁴ Atlarınızı yəhərləyin,
Ayğırlarınıza minin, ey atlılar!
Dəbilqə geyinib sıraya düzülün,
Nizələrinizi itiləyib zireh geyinin!

⁵ Nə üçün mən bunu gördüm?
Onlar dəhşətə düşüb geri döndü,
Döyüşçüləri məğlub oldu,
Tez qaçıb heç geriyə də baxmadı.
Hər tərəfdə dəhşət var!»
Rəbb belə bəyan edir.

⁶ «Bərk qaçan qaça bilməyəcək,
Güclü qurtula bilməyəcək.
Şimalda Fərat çayı sahilində
Büdrəyib yıxılacaqlar.

⁷ Nil kimi qalxan,

^t 45:1 2Pad. 24:1; 2Saln. 36:5-7; Yer. 36:1; Dan. 1:1-2   ^u 46:2-26 Yeş. 19:1-25; Yez. 29:1-32:32

- Suları sel kimi çalxalanan kimdir?
⁸ Nil kimi qalxan,
 Suları sel kimi çalxalanan Misirdir.
 O deyir: “Qalxıb yer üzünü basacağam.
 Şəhərləri və orada yaşayanları həlak edəcəyəm”.
- ⁹ Ey atlar, şahə qalxın!
 Ey döyüş arabaları, dəli kimi cumun!
 Ey qalxanla silahlanmış Kuş və Put döyüşçüləri,
 Kaman götürən və onu çəkən Ludlular, irəli gedin!
- ¹⁰ O gün Ordular Rəbbi Xudavəndin günüdür,
 Düşmənlərindən qisas alması üçün
 Qisas günüdür.
 Onları qılınc yeyib-doyacaq,
 Qanlarını içib susuzluğunu yatıracaq.
 Çünki şimal ölkəsində, Fərat çayı sahilində
 Ordular Rəbbi Xudavənd qurban kəsir.
- ¹¹ Ey bakirə qıza bənzəyən Misir,
 Gileada çıx, məlhəm al.
 Çoxlu dərman içməyin əbəsdir,
 Sənin dərdinə əlac yoxdur.
- ¹² Millətlər sənin rüsvayçılığını eşitdi,
 Fəryadın yer üzünü bürüdü.
 Çünki döyüşçü döyüşçünü bürətdi,
 İki də birdən yıxıldı».
- ¹³ Babil padşahı Navuxodonosorun gəlib Misir torpağına hücum
 edəcəyi barədə Rəbb Yeremya peyğəmbərə bu sözləri nazil etdi:
- ¹⁴ «Misirdə bildirin,
 Miqdolda eşitdirin,
 Nofda və Taxpanxesdə elan edib deyin:
 “Qalx və hazırlaş,
 Çünki ətrafında olanları
 Qılınc yeyib-qurtardı”.
- ¹⁵ Cəngavərlərin nə üçün yerə yıxıldı,
 Dayana bilmədi?
 Çünki Rəbb onu yerə vurdu.
- ¹⁶ Dəfələrlə bürətdilər,
 Bir-birlərinin üstünə yıxılıb dedilər:
 “Qalxın zalımların qılıncından qaçıb
 Öz xalqımızın yanına,

Doğma vətənimizə qayıdaq”.

17 Orada onlar bağırdılar:

“Misir padşahı firon boşboğazdır,
O, fürsəti əldən verdi”.

18 Adı Ordular Rəbbi olan Padşah bəyan edir:

“Varlığıma and olsun ki,
Tavor və dəniz sahilindəki Karmel dağları
Dağlar arasında necə nəzərə çarparsa,
Gələn şəxs də elə olacaq.

19 Ey Misirdə yaşayan,

Sürgünə getmək üçün əşyalarını hazırla.
Çünkü Nof viran olub yanacaq,
İçində bir sakin qalmayacaq.

20 Misir çox gözəl bir dünyədir,

Ancaq şimaldan üstünə mozalan gəlir.

21 Onun muzdlu əsgərləri də

Bəslənmiş dana kimidir.
Onlar üz çevirib birlikdə qaçdı,
Yerlərində durmadı.
Çünkü fəlakətlərinin günü,
Cəzalarının vaxtı gəlmişdi.

22 Sürünən ilan kimi fışılırları gəlir,

Çünkü ordu ilə irəliləyirlər,
Ağac kəsənlər kimi ona qarşı
Balta ilə gəlirlər.

23 Keçilməz olsa da,

Yenə meşəni kəsəcəklər”
Rəbb belə bəyan edir.
“Çünkü onlar çəyirtkəldən çoxdur,
Hesaba gəlməzlər.

24 Misir utandırılacaq,

Şimal xalqına təslim ediləcək”.

25 İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi deyir: “Mən No şəhərinin allahı Amonu, fironu, Misiri, onun allahlarını, padşahlarını və firona güvənənləri cəzalandıracağam. 26 Canlarını almaq istəyənlərə – Babil padşahı Navuxodonosora və onun əyanlarına təslim edəcəyəm. Ancaq sonra əvvəllər olduğu kimi adamlar yenə Misirdə yaşayacaq” Rəbb belə bəyan edir.

Rəbbin Öz xalqına vədi

- 27^w “Qorxma, ey qulum Yaqub,
Dəhşətə düşmə, ey İsrail.
Çünki səni uzaq yerlərdən,
Nəslini sürgün olunduğu ölkədən qurtaracağam.
Yaqub geri qayıdacaq,
Rahatlıq tapıb qayğısız olacaq,
Onu qorxudan olmayacaq.
- 28 Qorxma, ey qulum Yaqub,
Çünki Mən sənənləyəm”
Rəbb belə bəyan edir.
“Səni aralarına sürgün etdiyim
Millətlərin hamısını yox etsəm də,
Səni tamamilə məhv etməyəcəyəm,
Ədalətlə tərbiyələndirəcəyəm.
Amma cəzasız qoymayacağam”».

Filiştililər barədə vəhy

- 47** ^{1x} Firon Qəzzəyə hücum etməzdən əvvəl Yeremya peyğəmbərə
Filiştililər barədə Rəbbin bu sözü nazil oldu:
- ² «Rəbb belə deyir:
“Budur, şimaldan sular qalxır,
Onlar sel kimi daşacaq,
Ölkənin və oradakı hər şeyin,
Şəhərin və orada yaşayanların üstünə axacaq.
İnsanlar fəryad edəcəklər,
O ölkədə yaşayanların hamısı nalə çəkəcəklər.
- ³ Ayğırlarının yeri döyən dırnaqlarının səsindən,
Döyüş arabalarının vəlvələsindən,
Təkərlərinin gurultusundan
Əlləri taqətdən düşdüüyü üçün
Atalar dönüb oğullarına baxmır.
- ⁴ Çünki Filiştililərin məhv ediləcəyi gün gəlir.
Sür və Sidona yardım edə bilən,
Sağ qalan hər kəs yox ediləcəklər.
Rəbb Kaftor sahilindən gələnlər^y
Filiştililərin sağ qalanlarını həlak edəcəklər.
- ⁵ Qəzzə saçını yolacaq,

^w 46:27-28 Yer. 30:10-11   ^x 47:1-7 Yeş. 14:29-31; Yez. 25:15-17; Yoel 3:4-8; Amos 1:6-8;
Sef. 2:4-7; Zək. 9:5-7   ^y 47:4 Kaftor – indiki Krit adası.

Aşqelon susdurulacaq.
 Ey düzənliklərində sağ qalanlar,
 Nə vaxta qədər bədənlerinizi yaralayacaqsınız?
 6 «Ey Rəbbin qılıncı,
 Nə vaxt sakitləşəcəksən?
 Qınına dön, dayan və sakit ol!» deyəcəksiniz.
 7 Rəbb əmr etdiyi halda
 Qılınc necə susa bilər?
 Rəbb onu oraya – Aşqelona,
 Dəniz sahilinə qarşı göndərdi».

Moav barədə vəhy

48 ^{1z} Moav barədə İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir:
 «Vay Nevonun halına!

Çünki viranəliyə çevriləcək.
 Qiryatayim dağılacaq,
 Ələ keçiriləcək.
 Qalası dağılacaq,
 Darmadağın olacaq.

2 Artıq Moavın şöhrəti qalmayıb.
 Xeşbonda^a onun məhvi üçün niyyət qururlar:
 “Gəlin onu yox edək ki,
 Daha bir də belə millət olmasın”.
 Ey Madmen,^b sən də susdurulacaqsan,
 Qılınc səni qovacaq.

3 Xoronayimdən fəryad səsi gələcək:
 “Şəhər dağıldı və böyük qırğın oldu!”

4 Moav dağıdıldı,
 Övladlarının fəryadı ucaldı.

5 ^c Ağlaya-ağlaya
 Luxit yoxuşundan çıxırlar,
 Çünki Xoronayim enişində
 Qırğına görə acı fəryadlar eşidilir.

6 Qaçın, canınızı qurtarın!
 Çöldəki yulğun ağacı kimi az-az görünün.

7 Öz istehkamlarına və mal-dövlətinə güvəndiyin üçün

^z 48:1-47 Yeş. 15:1-16:14; 25:10-12; Yez. 25:8-11; Amos 2:1-3; Sef. 2:8-11 ^a 48:2 Xeşbon – ibrani dilində niyyət qurmaq sözünə oxşayır. ^b 48:2 Madmen – ibrani dilində susdurmaq sözünə oxşayır. ^c 48:5 Yeş. 15:5

- Sən də ələ keçiriləcəksən.
Allahın Kemoş da kahinləri və başçıları ilə birlikdə
Sürgün ediləcək.
- 8 Rəbbin söylədiyini kimi
Məhv edən hər şəhərin üstünə gələcək,
Heç bir şəhər qurtulmayacaq.
Vadi yerlə yeksan olacaq,
Yaıla viran ediləcək.
- 9 Moav torpağına duz tökün ki,
Bərəkətsiz olsun.
Şəhərləri elə viran olacaq ki,
Orada kimsə yaşamayacaq.
- 10 Rəbbin işini yarımçıq görənə
Lənət olsun!
Qılıncını qan tökməkdən saxlayana
Lənət olsun!
- 11 Moav cavanlığından bəri qayğısız idi.
Tortası dibdə qalan şəraba oxşayırdı.
Qabdan qaba boşaldılmadı,
Sürgünə getmədi.
Buna görə də dadını dəyişmədi,
Ətrini itirmədi.
- 12 Ancaq onu qabdan qaba tökəcək adamları göndərəcəyim
günlər gəlir» Rəbb belə bəyan edir. «Bəli, onu tökəcəklər, qablarını
boşaldacaqlar, küplərini parça-parça edəcəklər. 13 İsrail xalqı güvəndiyi
Bet-Eldən necə utandısa, Moav da allahı Kemoşdan eləcə utanacaq.
- 14 Nə üçün “biz igidik,
Döyüşə qabil əsgərlərik” deyirsiniz?
- 15 Moav məhv olacaq,
Onun şəhərlərinə hücum edəcəklər.
Ən seçmə döyüşçüləri öldürülməyə gedəcək»
Adı Ordular Rəbbi olan Padşah bunu bəyan edir.
- 16 «Moavın fəlakəti gəlmək üzrədir,
Onun bəlası sürətlə yaxınlaşır.
- 17 Ey onun ətrafında olanlar,
Onun adını bilənlər,
Onun üçün yas tutub deyin:
“Qüdrətli əsa, əzəmətli dəyənək
Necə də qırıldı!”
- 18 Ey qıza bənzəyən Divonun sakini,

Cah-calalından düş,
 Susuz yerdə otur.
 Çünki Moavı məhv edən
 Sənin də üstünə gələcək,
 Qalalarını dağıdacaq.

19 Ey Aroer sakini,
 Yol kənarında durub gözlə!
 Qaçan kişidən, qurtulan qadından
 “Nə olub?” deyə soruş.

20 Moav alçaldıldı,
 Çünki dağıldı.
 Fəryad et, bağır!
 Moavın məhv olduğunu
 Arnon vadisində bildir.

21 Yayladakı şəhərlər – Xolon, Yahsa, Mefaat, 22 Divon, Nevo, Bet-Divlatayim, 23 Qiryatayim, Bet-Qamul, Bet-Meon, 24 Qeriyot, Bosra – uzaq və yaxın bütün Moav şəhərləri məhkum oldu. 25 Moavın buynuzu kəsildi, qolu qırıldı» Rəbb belə bəyan edir.

26 «Moavı sərxoş edin, çünki Rəbbin qarşısında qürurlandı. Moav öz qusduğuna bələncək, masqaraya çevriləcək. 27 Bəs İsrail sənə masqara olmadımı? Məgər o, oğrular arasında tutuldu ki, ondan danışanda həqarətlə başını yelləyirsən?

28 Ey Moav sakinləri,
 Şəhərlərinizi tərk edib
 Qayalara sığının.
 Yüvasını uçurumun ağzında quran
 Göyərçin kimi olun.

29 ^d Moavın qüruru, onun hədsiz məğrurluğu,
 Təkəbbürü, təşəxxüsü, lovğalığı,
 Özünü yüksək tutması barədə biz eşitmişdik.

30 Azğınlığını bilirəm»
 Rəbb belə bəyan edir.
 «Öyünməsi də boş şeydir, etdikləri də.

31 Buna görə də Moav üçün nalə çəkəcəyəm,
 Bütün Moav üçün fəryad edəcəyəm,
 Qir-Xeres xalqı üçün yas tutacağam.

32 Ey Sivma tənəyi,
 Sənin üçün Yazer xalqından çox ağlayacağam.
 Budaqların dənizi aşdı,
 Yazer dənizinə uzandı.

^d 48:29,32-33 Yeş. 16:6,8,10

Məhv edən sənin yay meyvələrinin,
Yetişmiş üzümünün üstünə atıldı.

- 33 Moavın meyvə bağlarından, tarlalarından
Sevinc və fərəh götürüldü.
Üzümsıxanlardan axan şərabı kəsdim.
Heç kəs sevinc nidası ilə üzüm əzmir.
Gələn səda sevinc nidası deyil.

34^e Xəşbonun fəryadı Elaleyə qədər eşidilir. Yahsaya qədər, Soardan Xoronayimə, Eqlat-Şelişiyaya qədər səslerini ucaldılar. Çünki Nimrim suları da qurudu. 35 Moavda səcdəgahlarda qurban gətirənləri, öz allahlarına buxur yandıranları məhv edəcəyəm» Rəbb belə bəyan edir. 36 «Buna görə də Moav üçün ürəyim ney kimi inləyir. Qir-Xeres xalqı üçün ürəyim ney kimi inləyir. Çünki əldə etdiyi mal-dövlət yox oldu. 37 Hər kəs saçını, saqqalını kəsəcək, əlini yaralayacaq, belinə çul sarıyacaq. 38 Moav damlarından, meydanlarından yalnız ağlaşma səsi gəlir. Çünki Moavı heç kəsin bəyənmədiyi bir qab kimi qırdım» Rəbb belə bəyan edir. 39 «Moav necə viran oldu! Necə də fəryad edirlər! Moav xəcalətdən arxaya dönmür. Bütün ətrafındakılar üçün rişxənd və dəhşət nümunəsi oldu».

40 Rəbb belə deyir:

«Bax düşmən qartal kimi uçub
Moav üzərində qanadlarını gərəcək.

- 41 Qeriyot ələ keçiriləcək,
Qalalar alınacaq.
O gün Moav döyüşçülərinin ürəyi
Doğuş ağrısı çəkən qadının ürəyi kimi olacaq.

- 42 Moav viran olacaq,
Xalqlar arasından silinəcək.
Çünki Rəbb qarşısında qürurlandı.

- 43^f Ey Moav sakinləri,
Qarşınıza dəhşət, dərin çuxur və tələ çıxacaq»
Rəbb belə bəyan edir.

- 44 «Dəhşətdən qaçan dərin çuxura düşəcək,
Dərin çuxurdan çıxma bilən tələyə düşəcək.
Çünki Moavın üzərinə
Cəza ilini gətirəcəyəm»
Rəbb belə bəyan edir.

- 45^g «Xəşbonun kölgəsində
Qaçqınlar taqətsiz durmuşlar.
Çünki Xəşbondan od,

^e 48:34,37 Yeş. 15:2,4   ^f 48:43 Yeş. 24:17   ^g 48:45-46 Say. 21:28-29

Sixonun ortasından alov çıxdı.
Moavın alnını,
Hər yana səs salanların başlarını
Yandırır-yaxdı.

46 Vay halına, ey Moav!
Kemoşun xalqı yox oldu.
Oğulların sürgünə göndərildi,
Qızların əsir alındı.

47 Ancaq gələcəkdə
Moavdan sürgün olunanları geri qaytaracağam»
Rəbb belə bəyan edir.

Moav barədəki hökm burada sona çatır.

Ammon barədə vəhy

49 ^{1h} Ammon övladları barədə Rəbb belə deyir:
«İsrailin övladları yoxmu?

Onun varisi yoxmu?
Elə isə nə üçün Milkom Qada sahib oldu?
Niyə onun xalqı Qad şəhərlərində yaşayır?

2 Bu səbəbdən də o günlər gəlir ki,
Ammon övladlarının Rabba şəhərinə
Döyüş nərələri eşitdirəcəyəm»
Rəbb belə bəyan edir.
«Rabba bir xarabalıq qalağı olacaq,
Qəsəbələrini yandırılacaq.
Beləcə İsrail onu torpağından qovanları qovacaq»
Rəbb belə deyir.

3 «Nalə çək, ey Xeşbon,
Çünkü Ay şəhəri viran oldu.
Fəryad edin, ey Rabba qızları,
Çula bürünüb yas tutun.
Divarlar arasında ora-bura qaçın.
Çünkü Milkom kahinləri və başçıları ilə birlikdə
Sürgünə gedəcək.

4 Vadilərlə nə üçün öyünürsən?
Təqətin kəsilir,
Ey dönük qız!

^h 49:1-6 Yez. 21:28-32; 25:1-7; Amos 1:13-15; Sef. 2:8-11

- Sən mal-dövlətinə güvənərək
 “Üstümə kim gələ bilər” deyirdin.
 5 Ətrafında olanların hamısından
 Sənin üzərinə dəhşət gətirəcəyəm»
 Ordular Rəbbi Xudavənd belə bəyan edir.
 «Hamı o yan-bu yana qaçacaq,
 Qaçanları toplayan olmayacaq.
 6 Ancaq bundan sonra sürgün olunan
 Ammon övladlarını geri qaytaracağam»
 Rəbb belə bəyan edir.

Edom barədə vəhy

- 7ⁱ Edom barədə Ordular Rəbbi belə deyir:
 «Təman şəhərində müdrilik qalmadımı?
 Ağıllı adamların nəsihəti tükəndimi?
 Onların müdrikliyi söndümü?»
 8 Qaçın, arxaya dönün,
 Dərin mağaralarda gizlənin,
 Ey Dedanda yaşayanlar!
 Çünki Esavı cəzalandırdığım vaxt
 Başına fəlakət gətirəcəyəm.
 9 Əgər üzüm yığanlar sənin bağına gəlsəydi,
 Bir neçə salxımı saxlamazdılar mı?
 Gecə oğrular gəlsəydi,
 Yalnız istədiklərini oğurlamazdılar mı?
 10 Amma mən Esavı çıl-çılpaq soyunduracağam.
 Onun gizli yerlərini aşkar edəcəyəm.
 Özü də gizlənmə bilməyəcək,
 Övladları, qohum-qonşuları həlak olacaq,
 Özü də məhv olacaq.
 11 Öz yetimlərini burax,
 Onları Mən yaşadaram.
 Dul qadınların da Mənə güvənsin».

12 Rəbb belə deyir: «Layiq olmayanlar da cəza kasası içmək məcburiyyətində ikən sənmi cəzasız qalacaqsan? Yox, cəzasız qalmayacaqsan, mütləq bu kasadan içəcəksən». 13 Rəbb bəyan edir: «Adım naminə and içirəm ki, Bosra xarabalığa çevriləcək, dəhşət, rüsvayçılıq, viranəlik və lənətə düşər olacaq. Bütün şəhərləri əbədi olaraq viran qalacaq.

- 14 Rəbdən bir xəbər eşitdim:

ⁱ 49:7-22 Yeş. 34:5-17; 63:1-6; Yez. 25:12-14; 35:1-15; Amos 1:11-12; Mal. 1:2-5

Millətlər arasına göndərdiyi qasid
 “Edoma hücum etmək üçün yığılıb
 Döyüşə hazırlaşın!” deyir.

15 Bax səni millətlər arasında qiçildəcəyəm,
 İnsanlar sənə xor baxacaq.

16 Ey sən qaya^j çatları arasında məskən salan,
 Təpələrin başını əldə saxlayan!
 Saldığın dəhşət və ürəyinin qüruru səni aldatdı.
 Yuvanı qartal kimi yuxarılarda qursan da,
 Səni oradan endirəcəyəm»
 Rəbb belə bəyan edir.

17 «Edom dəhşət hədəfi olacaq,
 Oradan keçən hər kəs
 Bütün yaralarından ötrü
 Heyrət içində ona fit çalacaq».

18 ^k Rəbb deyir:

«Sodomla Homorranı və ətrafındakı kəndləri
 Necə dağıtdımsa,
 Orada da kimsə yaşamayacaq,
 O yerdə bəşər oğlu sakin olmayacaq.

19 Budur, aslan İordan çayının kənarındakı sıx meşədən
 Yaxşı sulanan otlağa qalxdığı kimi
 Mən də Edomluları bir anda öz
 yurdundan qovacağam.
 Seçib ona rəhbər qoyacağım adam kimdir?
 Mənim kimisi varmı?

Mənimlə dava edən,
 Mənim qabağımda duran bir çoban varmı?»

20 Buna görə də Rəbbin Edoma qarşı fikrini,
 Temanda yaşayanlara qarşı məqsədini eşidin:
 Sürünün ən kiçikləri də sürgün ediləcək,
 Xalqına görə Edom otlaqları
 Səhraya çevriləcək.

21 Dağılmalarının gurultusundan
 Yer üzü titrəyəcək.
 Qışqırıqlarının səsi
 Qırmızı dənizədək eşidiləcək.

22 Düşmən qartal kimi qalxıb üstünə cumacaq,
 Bosra üzərində qanadlarını gərəcək.

j 49:16 Qaya – ibrani mətnində *sela*. Sela Edomun paytaxtı idi. k 49:18 Yar. 19:24-25

O gün Edom döyüşçülərinin ürəyi
Doğuş ağrısı çəkən qadının ürəyi kimi olacaq.

Dəməşq barədə vəhy

- 23 ¹ Bu sözlər Dəməşq barədədir:
«Xamat və Arpad utanacaq,
Çünki pis xəbər eşidib
Ruhdan düşdülər.
Sakit durmayan dəniz kimi
Coşub narahat oldular.
- 24 Dəməşq əldən düşdü,
Qaçmağa üz qoydu,
Onu vahimə бүürüdü.
Doğan qadın kimi
Onu sancı və ağrı tutdu.
- 25 Necə oldu ki, Məni sevindirən,
Şöhrətli şəhər tərک edilmədi?
- 26 Buna görə də cavanları
Meydanlarında həlak olacaq.
O gün bütün döyüşçüləri susdurulacaq»
Ordular Rəbbi belə bəyan edir.
- 27 «Dəməşqin divarlarına od salacağam,
Ben-Hadadın saraylarını yandırıb məhv edəcəm».

Qedar və Xasor barədə vəhy

- 28 Babil padşahı Navuxodonosorun məğlub etdiyi Qedar və Xasor
padşahlıqları barədə Rəbb belə deyir:
«Qalxın Qedara hücum edin,
Şərқ xalqını məhv edin.
- 29 Onların çadırlarını və sürülərini
Əllərindən alacaqlar,
Çadır pərdələri, bütün əşyaları və dəvələri
Götürülüb aparılacaq.
Onlara “Hər tərəfdən dəhşət!”
Deyib bağıracqlar.
- 30 Ey Xasorda yaşayanlar,
Qaçın, uzaqlaşın,
Dərin mağaralarda gizlənin»
Rəbb belə bəyan edir.
«Çünki Babil padşahı Navuxodonosor

¹ 49:23-27 Yeş. 17:1-3; Amos 1:3-5; Zək. 9:1

Sizin barənizdə bir fikrə gəldi,
Sizə qarşı tədbir tökdü.

- 31 Qalxın qayğısız və asayiş içində yaşayan
Xalqın üzərinə hücum edin»
Rəbb belə bəyan edir.
«Onların şəhər darvazaları və sürgüləri yoxdur,
Xalqı da özbaşına buraxılıb.
- 32 Dəvələri qarət ediləcək,
Saysız sürüləri qənimət kimi aparılacaq.
Kəkillərini qırxaqları
Dörd tərəfə səpələyəcəyəm.
Hər yandan başlarına fəlakət gətirəcəyəm»
Rəbb belə bəyan edir.
- 33 «Xasor çaqqal yuvasına,
Əbədi viranəliyə çevriləcək.
Orada kimsə yaşamayacaq,
O yerdə bəşər oğlu sakin olmayacaq».

Elam barədə vəhy

34 Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının əvvəlində Rəbb Yeremya
peyğəmbərə Elam barədə bu sözləri nazil etdi:

- 35 «Ordular Rəbbi belə deyir:
“Baxın Elamın kamanını,
Əsas qüvvələrini sındıracağam.
- 36 ^m Elam üzərinə göylərin hər tərəfindən
Dörd küləyi gətirəcəyəm,
Xalqını dörd tərəfə səpələyəcəyəm.
Elamdan sürgün olunanların
Aralarına getmədiyi bir millət qalmayacaq.
- 37 Düşmənlərinin qarşısında,
Canını almaq istəyənlərin önündə
Elamı dəhşətə salacağam.
Başlarına fəlakət gətirib
Şiddətli qəzəbimi yağdıracağam”
Rəbb belə bəyan edir.
“Onları tamamilə yox edənə qədər
Arxalarınca qılınc göndərəcəyəm.
- 38 Elamda taxtımı quracaq,
Elam padşahı ilə başçılarını məhv edəcəyəm”
Rəbb belə bəyan edir.

39 “Ancaq gələcəkdə
Elamdan sürgün olunanları geri qaytaracağam”
Rəbb belə bəyan edir».

Babil barədə vəhy

50 1ⁿ Rəbb Babil və Xaldey ölkəsi barədə Yeremya peyğəmbər vasitəsilə bu sözləri nazil etdi:

2 «Millətlərə bildirib elan edin.
Bayraq qaldırıb xəbər verin,
Heç nəyi gizlətməyin!
Deyin ki, Babil ələ keçiriləcək,
Belə Allahı utandırılacaq,
Marduk Allahı dəhşətə düşəcək,
Bütləri alçaldılacaq,
Məbudları parça-parça olacaq.
3 Çünki onun üstünə şimaldan
Bir millət hücum edəcək,
Ölkəsini viran edəcək.
Orada yaşayan olmayacaq,
İnsan da, heyvan da qaçıb gedəcək».

4 Rəbb bəyan edir: «O gün, o zaman
İsrail xalqı ilə Yəhuda xalqı
Birlikdə gələcək,
Onlar ağlaya-ağlaya gəlib
Özlərinin Allahı Rəbbi axtaracaq.

5 Üzləri Siona tərəf
Oraya gedən yolu soruşacaqlar,
Onlar gəlib unudulmaz, əbədi bir əhdlə
Rəbbə bağlanacaq.

6 Xalqım itmiş qoyunlar kimidir,
Çobanları onları azdırdı,
Dağlarda özbaşına dolandırdı,
Onlar dağdan təpəyə getdi,
Yatdıqları yeri unutdu.

7 Kim onları tapdısa, yedi.
Düşmənləri dedi:
“Biz təqsirkar deyilik,
Çünki onlara əsl otlaq olan Rəbbə –
Atalarının Ümidgahı Rəbbə qarşı günah etdilər”.

ⁿ 50:1–51:64 Yeş. 13:1–14:23; 47:1-15

- 8^j Babildən qaçıb qurtarın!
 Xaldey ölkəsini tərək edin,
 Sürüyə yol göstərən təkə kimi olun!
- 9 Çünki Mən şimal ölkəsindən
 Babilə qarşı böyük millətlər ittifaqını
 Oyandırıb çıxaracağam.
 Babilin önündə düzülüb
 Onu şimaldan ələ keçirəcəklər.
 Oxları mahir döyüşçü oxları kimi olacaq,
 Heç biri əliboş qayıtmayacaq.
- 10 Xaldey ölkəsi qarət olunacaq,
 Onu qarət edənlər maldan doyacaq»
 Rəbb belə bəyan edir.
- 11 «Ey irsimi talayanlar,
 İndi ki sevinib şadlıqla coşursunuz,
 Xırmanda taxıl döyən düyə kimi tullanırsınız,
 Ağır kimi kişnəyirsiniz,
- 12 Ananız çox utanacaq,
 Sizi doğanın üzü qızaracaq.
 Xaldey millətlərin ən zəifi,
 Quraq, boz bir səhra olacaq.
- 13 Rəbbin qəzəbi üzündən
 Heç kəs orada yaşamayacaq,
 Tamamilə viran olacaq.
 Hər keçən Babilin aldığı
 Bütün yaraları görəndə
 Heyrət içində fit çalacaq.
- 14 Ey bütün kaman çəkənlər,
 Babilin ətrafında döyüş üçün düzülün.
 Oraya ox atın, oxunuzu əsirgəməyin.
 Çünki o, Rəbbə qarşı günah etdi.
- 15 Hər tərəfdən ona qarşı nərə çəkin,
 O təslim oldu,
 Qüllələri yıxıldı, divarları uçuldu.
 Çünki bu, Rəbbin qisasıdır.
 Ondən qisas alın,
 O nə etdisə, başına onu gətirin.
- 16 Babildə əkinçiləri məhv edin,

Biçin vaxtı oraçqıları rədd edin.
 Zalımların qılıncı üzündən
 Hər kəs öz xalqının yanına qayıtsın,
 Hamı öz ölkəsinə qaçsın.

İsrailin qayıtması

- 17 İsrail dağılmış bir sürüyə bənzər,
 Onu aslanlar qaçırdı.
 Onu əvvəl Aşşur padşahı yedi,
 Sonra Babil padşahı Navuxodonosor
 Onun sümüklərini qırdı».
- 18 Buna görə də İsrailin Allahı olan
 Ordular Rəbbi belə deyir:
 «Aşşur padşahını necə cəzalandırdımsa,
 Babil padşahı ilə ölkəsini də
 Eləcə cəzalandıracağam.
- 19 Lakin İsraili yenə öz otağına gətirəcəyəm,
 O, Karmeldə və Başanda otlayacaq.
 Efrayim və Gilead dağlıq bölgələrində
 İstədiyi qədər yeyib-doyacaq.
- 20 O gün, o zaman
 İsraildə təqsir axtarılacaq,
 Ancaq olmayacaq.
 Yəhudada da günah axtarılacaq,
 Ancaq tapılmayacaq.
 Çünki salamat qoyduğum adamları bağışlayacağam»
 Rəbb belə bəyan edir.

Rəbbin Babili cəzalandırması

- 21 «Meratayim torpağına,
 Peqodda yaşayanlara hücum et.
 Onları təqib edib öldür,
 Bütünlülə yox et»
 Rəbb belə bəyan edir.
 «Sənə nə buyururamsa, hamısını et.
- 22 Ölkədə müharibə və böyük qırğın
 Gurultusu eşidilir.
- 23 Bütün dünyanın gürzü
 Necə də qırılıb parçalandı!
 Babil necə də millətlər arasında
 Viranə oldu!
- 24 Sənin üçün tələ qurdum, ey Babil,

- Sən də bilmədən tələmə düşdün.
 Tutulub yaxalandın,
 Çünki Rəbbə qarşı çıxdın.
- 25 Rəbb cəbbəxanasını açdı,
 Qəzəbinin silahlarını çıxartdı.
 Çünki Ordular Rəbbi Xudavəndin
 Xaldey ölkəsində edəcəyi bir iş var.
- 26 Hər yandan ona hücum edin,
 Anbarlarını açın,
 Mallarını qalaq-qalaq yığın.
 Onu tamamilə məhv edin,
 Ondan bir şey qalmasın.
- 27 Bütün buğalarını kəsin,
 Sallaqxanaya getsinlər.
 Vay onların halına!
 Çünki onların günü,
 Cəza vaxtı gəldi.
- 28 Allahımız Rəbbin qisasını,
 Onun məbədinin qisasını
 Sionda elan etmək üçün
 Babil ölkəsindən qaçıb qurtaranların
 Səsini eşidin!
- 29 ^p Bütün oxçuları, kaman çəkənləri
 Babilə qarşı çağırın.
 Ətrafını mühasirəyə alın,
 Heç kəs qaçıb qurtara bilməsin.
 Ona işlərinə görə əvəz verin.
 O nə etdisə, başına onu gətirin.
 Çünki Rəbbə, İsrailin Müqəddəsinə qarşı
 Məğrurluq etdi.
- 30 Buna görə də cavanları
 Meydanlarda həlak olacaq,
 O gün bütün döyüşçüləri susdurulacaq»
 Rəbb belə bəyan edir.
- 31 «Budur, Mən sənə qarşıyam, ey məğrur»
 Ordular Rəbbi Xudavənd belə bəyan edir.
 «Çünki sənin günün,
 Səni cəzalandıracağım vaxt gəldi.
- 32 Məğrur büdrəyib-yıxılacaq,

Onu qaldıran olmayacaq,
Şəhərlərinə od salacağam,
Bütün ətrafda olanları
Yandırır yox edəcəm».

33 Ordular Rəbbi belə deyir:

«Bütün İsrail xalqı da,
Yəhuda xalqı da əziyyət çəkir.
Onları əsir tutanlar möhkəm saxlayır,
Buraxmaq istəmir.

34 Amma onların Satınalanı güclüdür,
Onun adı Ordular Rəbbidir.
Rəbb mütləq onların işinə baxacaq ki,
Ölkəyə rahatlıq versin,
Amma Babil sakinlərinə təşviş gətirsin».

35 Rəbb bəyan edir: «Xaldeylilərə qarşı qılınc gəlsin!

Babildə yaşayanlara, Babil başçılarına,
Müdriklərinə qarşı qılınc gəlsin!

36 Yalançı peyğəmbərlərə qarşı qılınc gəlsin!

Axmaqlıqları üzə çıxacaq.
Döyüşçülərinə qarşı qılınc gəlsin!
Onlar çaşqınlığa düşəcəm.

37 Atlarına, döyüş arabalarına,
Aralarındakı yadelli muzdlulara qarşı qılınc gəlsin!

Hamısı arvad kimi ürkək olacaq.
Xəzinələrinə qarşı qılınc gəlsin!
Onlar qarət ediləcəm.

38 Sularına quraqlıq gəlsin!

Onlar quruyacaq.
Çünki Babil bütələr ölkəsidir,
Onlar qorxunc bütələrlə dəli oldu.

39 ^q Buna görə də orada vəhşi heyvanlar,

Çaqqallar, bayquşlar yaşayacaq,
Daha insan yaşamayacaq,
Əbədi olaraq orada heç kəs sakin olmayacaq.

40 ^r Sodomla Homorranı və ətrafındakı kəndləri

Allah necə dağıtdısa,
Orada kimsə yaşamayacaq,

O yerdə bəşər oğlu sakin olmayacaq.

- 41 Budur, şimaldan bir ordu gəlir,
Dünyanın uzaq yerlərindən
Böyük bir millət və çoxlu padşahlar
Hərəkətə gəlir.
- 42 Onlar ox-kaman və nizə ilə silahlanmış,
Qəddar və rəhmsizdir.
Atların üstündə gələrkən
Səsləri dəniz kimi gurlayır.
Döyüşə hazır döyüşçülər
Önündə düzüləcək, ey Babil xalqı!
- 43 Babil padşahı onların xəbərini eşitdi,
Əlləri yanına düşdü.
Doğan qadın kimi
Onu üzüntü və sancı bürüdü.
- 44 Budur, aslan İordan çayının kənarındakı sıx meşədən
Yaxşı sulanan otlağa qalxdığı kimi
Mən də Xaldeyliləri bir anda öz yurdundan qovacağam.
Seçib ona rəhbər qoyacağım adam kimdir?
Mənim kimisi varmı?
Mənimlə dava edəcək,
Mənim qabağımda duracaq
Bir çoban varmı?»
- 45 Buna görə də Rəbbin Babilə qarşı fikrini,
Xaldey ölkəsinə qarşı məqsədini eşidin:
«Sürünün ən kiçikləri də sürgün ediləcək,
Xalqına görə otlaqlar səhraya çevriləcək.
- 46 “Babil süqut etdi” səsindən yer üzü titrəyəcək,
Millətlər arasında onun fəryadı eşidiləcək».
- 51** ¹Rəbb belə deyir:
«Mən Babilə və Lev-Qamayda^s yaşayanlara qarşı
Hələkədicə bir külək əsdirəcəyəm.
²Babilə taxılsovuranlar^t göndərəcəyəm,
Onu sovurub ölkəsini boş qoyacaqlar,
Qara gündə hər yandan ona hücum edəcəklər.
³Oxçu kamanını çəkməsin,
Zirehini geyməsin.

^s 51:1 *Lev-Qamay* – ibrani dilində *düşmənlərimin ürəyi* mənasında olub Xaldey ölkəsinin rəmzi adıdır. ^t 51:2 *Taxılsovuranlar* – yaxud *yadellilər*.

- Onun cavanlarına rəhm etməyin,
Ordusunu tamamilə məhv edin.
- 4 Öldürülənlər Xaldey ölkəsində,
Yaralılar Babil küçələrində
Yerə sərilməyə.
- 5 Ancaq İsrailin Müqəddəsinə qarşı
Ölkələri təqsirlə dolduğu halda
Özlərinin Allahı Ordular Rəbbi
İsrail və Yəhuda xalqlarını tərk etmədi.
- 6 ^u Babilin içindən qaçın!
Hər kəs canını qurtarsın!
Onun günahına görə məhv olmayın.
Çünki Rəbbin qisas zamanıdır,
Ona öz əvəzini verəcək.
- 7 ^v Babil Rəbbin əlində bir qızıl kasa idi,
Bütün dünyanı sərxoş edirdi.
Millətlər onun şərabını içdi,
Ona görə də çılğınlaşdı.
- 8 ^w Babil qəflətən düşüb parça-parça olacaq,
Onun üçün yas tutun!
Yarasına məlhəm sürtün,
Bəlkə şəfa tapar.
- 9 ^x Babilə şəfa vermək istədik,
Amma sağalmadı.
Onu tərk edək,
Hər birimiz öz ölkəmizə qayıdaq.
Çünki Babilin hökmü göylərə çatır,
Buludlara qədər yüksəlidir.
- 10 Rəbb bizə bəraət verdi.
Gəlin Allahımız Rəbbin nələr etdiyini
Sionda elan edək!
- 11 Oxları itiləyin,
Kaman qablarını doldurun!
Rəbb Midiya padşahlarını hərəkətə gətirdi.
Məqsədi Babili yox etməkdir,
Rəbb Öz qisasını, məbədinin qisasını alacaq.

^u 51:6 Vəhy 18:4   ^v 51:7 Vəhy 17:2-4; 18:3   ^w 51:8 Yeş. 21:9; Vəhy 14:8; 18:2
^x 51:9 Vəhy 18:5

- 12 Babil divarlarına qarşı
 Bayraq yüksəldin!
 Keşikçiləri çoxaldın,
 Növbətçiləri öz yerinə qoyun,
 Pusquda durun.
 Çünki Rəbb Babilə yaşayanlara qarşı
 Həm niyyət qurdu,
 Həm də söylədiyini yerinə yetirdi.
- 13^y Ey axar suların sahilində yaşayanlar,
 Çoxlu xəzinələri olanlar,
 Axırınız gəldi,
 Vaxtınız yetişdi».
- 14 Ordular Rəbbi Öz varlığına and içdi:
 «Səni çəyirtkə sürüsü ilə dolduran kimi
 Mütəlak əsgərlərlə dolduracağam,
 Sənə qarşı zəfər nərəsi çəkəcəklər».

Rəbbin mədhi

- 15 Rəbb qüdrəti ilə yer üzünü yaratdı,
 Hikməti ilə dünyanı qurdu,
 Dərrakəsi ilə göyləri yaydı.
- 16^z O gurlayanda göydəki sular çağlayır,
 Yer in ucqarlarından buludları yüksəldir,
 Yağış üçün şimşək çaxdırır,
 Anbarlarından külək çıxarır.
- 17 Hər kəs ağılsız oldu,
 Bilikləri qalmadı.
 Hər zərgər düzəltdiyi bütədən utanacaq,
 Çünki onun tökdüyü büt puçdur,
 Onda nəfəs yoxdur.
- 18 Onlar boş şey, masqaraçıların işidir,
 Cəza vaxtı məhv olacaqlar.
- 19 Yaquba Nəsim Olan isə onlara bənzəməz,
 Çünki irs qəbiləsi ilə birgə
 Hər şeyi yaradan Odur.
 Onun adı Ordular Rəbbidir.

Babilin cəzalanması

- 20 «Sən mənim toppuzum, döyüş silahımsan,
 Səninlə millətləri qırırım,

^y 51:13 Vəhy 17:1   ^z 51:16 Zəb. 135:7; Yer. 10:13

- Səninlə padşahlıqları məhv edirəm.
 21 Səninlə atları və süvariləri qırırım,
 Səninlə döyüş arabaları və minicilərini qırırım,
 22 Səninlə kişi və qadınları qırırım,
 Səninlə qoca və cavanları qırırım,
 Səninlə gənc oğlan və qızları qırırım.
 23 Səninlə çoban və sürüsünü qırırım,
 Səninlə əkinçi və öküzlərini qırırım,
 Səninlə valilərlə vəkilləri qırırım.
 24 Amma Babilə və Xaldey ölkəsində yaşayanlara
 Sionda etdikləri bütün pis əməllərinin əvəzini
 Gözlərinizin önündə verəcəyəm»
 Rəbb belə bəyan edir.
- 25 «Budur, sənə qarşıyam,
 Ey həlak edən dağ»
 Rəbb belə bəyan edir.
 «Ey bütün dünyanı həlak edən!
 Sənə əlimi qaldırır
 Qayanın başından yuvarlayacağam,
 Səni yanmış bir dağa çevirəcəyəm.
 26 Səndən künc və təməl daşı götürməyəcəklər,
 Sən əbədi bir viranə olacaqsan»
 Rəbb belə bəyan edir.
- 27 «Yer üzündə bayraq qaldırın!
 Millətlər arasında şeypur çalın!
 Millətləri Babilə qarşı döyüşə hazırlayın!
 Urartu, Minni və Aşkenaz padşahlıqlarını
 Ona qarşı toplayın.
 Ona qarşı bir sərkərdə təyin edin,
 Üstünə çəyirtkə sürüsü qədər atlar göndərin.
 28 Millətləri – Midiya padşahlarını,
 Valilərini və bütün vəkillərini,
 Başçılıqları altındakı bütün ölkələri
 Babilə qarşı döyüşə hazırlayın!
 29 Ölkə titrəyib lərzəyə gəlir!
 Çünki Rəbbin Babilə qarşı niyyəti –
 Oranı sakinsiz bir viranəyə çevirmə niyyəti
 Yerinə yetməlidir.
 30 Babil döyüşçüləri vuruşmaqdan əl çəkdi,
 Öz qalalarında oturdu.

- Gücləri tükəndi,
 Ürkək qadınlara döndülər.
 Yaşadıqları yerlər oda verildi,
 Darvaza sürgüləri qırıldı.
- 31 Qasid qasid dalınca,
 Xəbərçi xəbərçi dalınca qaçıb
 Bu xəbəri Babil padşahına çatdırır:
 “Şəhər hər tərəfdən alındı,
- 32 Çay keçidləri tutuldu,
 Qamışlıqlar yandırıldı,
 Döyüşçülər çaşqınlığa düşdü”».
- 33 İsrailin Allahı olan Ordular Rəbbi belə deyir:
 «Vaxtı gələndə xırman yeri necə tapdalanırsa,
 Babil xalqı da elə olacaq.
 Qısa müddətdən sonra
 Onun da biçin zamanı gələcək».
- 34 «Babil padşahı Navuxodonosor
 Bizi əzib yedi,
 Boş bir qaba çevirdi.
 Canavar kimi uddu,
 Gözəl yeməklərimizlə qarnını doydurdu.
 Sonra bizi qusdu.
- 35 Bizə və əhalimizə qarşı edilən zorakılıq
 Babilin başına gəlsin»
 Deyir Sion sakini.
 «Tökülən qanımızın haqq-hesabı
 Qoy Xaldeylilərdən soruşulsun»
 Deyir Yerusəlim.

Rəbbin İsrailə köməyi

- 36 Buna görə Rəbb belə deyir:
 «Məhkəmədə işinizə Mən baxacağam,
 Qisasınızı Mən alacağam.
 Onun çayını qurudacaq,
 Bulağının suyunu kəsəcəyəm.
- 37 Babil daş qalaqlarına,
 Çaqqal yuvasına dönəcəm.
 Dəhşət hədəfi olacaq,
 İstehza ilə ona fit çalacaqlar.
 Orada heç kəs yaşamayacaq.

- 38 Xalqı cavan aslanlar kimi kükrəyəcək,
Şir balaları kimi nərildəyəcək.
- 39 Ancaq qızısqıqları vaxt
Ziyafət düzəldib onları sərxoş edəcəyəm.
Qoy keflənsinlər,
Əbədi yuxuya dalsınlar,
Heç vaxt oyanmasınlar»
Rəbb belə bəyan edir.
- 40 «Onları quzu, qoç və təkə kimi
Kəsməyə aparacağam.

Babilin sonu

- 41 Şeşak^a necə alındı!
Bütün dünyanın qürurlandığı yer
Necə dəhşətli hala düşdü.
Babil millətlər arasında
Necə dəhşətli hala düşdü!
- 42 Babili çay basacaq,
Onu gurlayan dalğalar örtəcək.
- 43 Qəsəbələrini viran olacaq,
Torpaqları heç kəsin yaşamadığı,
Bəşər oğlunun keçmədiyini
Quraq bir çölə dönəcək.
- 44 Babildə Bel bütünü cəzalandıracağam,
Udduğunu ona qusduracağam.
Artıq millətlər oraya axın-axın gəlməyəcək,
Babil divarı da yıxılacaq.
- 45 ^b Oradan çıx, ey xalqım!
Hamınız canınızı qurtarın!
Rəbbin qızğın qəzəbindən qaçın!
- 46 Ölkədə eşitdiyiniz şayiələrə görə
Cəsarətinizi itirib qorxmayın.
Bir il bir şayiə gəlir,
O biri il başqası.
Ölkədə zorakılıq,
Başçının başçıya qarşı çıxması barədə
Şayiələr yayılır.
- 47 Buna görə də yəqin ki
Babilin bütlerini cəzalandıracağım günlər gəlir.

^a 51:41 Şeşak – bax: 25:26.   ^b 51:45 Vəhy 18:4

Bütün ölkə utandırılacaq,
Öldürülənləri onun ortasında yerə sərəcək.

48 ^c O zaman yer, göy və onlardakı hər şey
Babilin başına gələnlərə sevinəcək.
Çünki şimaldan gələn məhv edənlər
Ona hücum edəcək»
Rəbb belə bəyan edir.

49 ^d «İsrailin öldürülənlərinə görə
Babil də məhv olmalıdır,
Necə ki yer üzündə öldürülən hər kəs
Babilə görə məhv oldu.

50 Ey qılıncdan qurtulanlar,
Qaçın, ləngiməyin!
Rəbbi uzaqdan yada salın,
Yerusəlim barədə düşünün!»

51 Biz utandıq,
Çünki təhqir eşitdik,
Üzümüzü rüsvayçılıq örtüdü.
Çünki yadellilər Rəbbin məbədinin
Müqəddəs yerlərinə girdi.

52 «Buna görə də bütələrini
Cəzalandıracağım günlər gəlir,
Bütün ölkədə yaralılar inildəyəcək»
Rəbb belə bəyan edir.

53 «Babil göylərə çıxsa da,
Ucalardakı qalasını möhkəmləndirsə də,
Məhv edənləri üstünə göndərəcəyəm»
Rəbb belə bəyan edir.

54 «Babildən fəryad,
Xaldey ölkəsindən böyük qırğın səsi eşidilir.

55 Çünki Rəbb Babili məhv edir,
Onun hay-küyünü susdurur.
Düşmən dalğaları axar sular kimi kükrəyir,
Səslərinin gurultusu ucalır.

56 Çünki Babilə qarşı bir məhv edən çıxacaq,
Döyüşçüləri əsir tutulacaq,
Kamanları qırılacaq.

^c 51:48 Vəhy 18:20   ^d 51:49 Vəhy 18:24

Çünki Rəbb əvəz verən bir Allahdır,
Mütləq cəzalandıracaq.
57 Babil başçılarını, müdriklərini,
Valilərini, vəkillərini, döyüşçülərini
Elə sərxoş edəcəyəm ki,
Əbədi yuxuya dalacaq,
Heç vaxt oyanmayacaqlar»
Adı Ordular Rəbbi olan Padşah belə bəyan edir.

58 Ordular Rəbbi deyir:
«Babilin qalın divarları yerlə yeksan ediləcək,
Uca darvazaları oda veriləcək.
Xalqlar boş-boşuna zəhmət çəkir,
Ümmətlərin çəkdiyi əziyyət
Oda təslim ediləcək».

Yeremyanın sözünün Babilə çatması

59 Yəhuda padşahı Sidqiyanın padşahlığının dördüncü ilində ordu təsərrüfatçısı Maxsəya oğlu Neriya oğlu Seraya, Sidqiya ilə birgə Babilə gedərkən Yeremya peyğəmbər ona bu əmri tapşırırdı. 60 Yeremya Babilin başına gələcək bütün fəlakətləri, Babil barədə yazılmış bütün bu sözləri bir tumara yazdı. 61 Yeremya Serayaya dedi: «Babilə çatanda bütün bu sözləri oxumağı unutma. 62 De ki: “Ya Rəbb, buranı dağıdacağını, içində insanın da, heyvanın da yaşamayacağını, ölkənin əbədi viran qalacağını söylədin”. 63^e Bu tumarı oxuyub qurtaranda sən ona bir daş bağlayıb Fərat çayının ortasına at və 64 söylə: “Qoy Babil də belə batsın və Mənim onun başına gətirəcəyim fəlakətdən bir daha çıxa bilməsin, qoy onlar taqətdən düşsün”».

Yeremyanın sözləri buraya qədərdir.

Yerusəlimin süqutu (2Pad. 24:18–25:21)

52 1 Sidqiya padşah olduğu vaxt iyirmi bir yaşında idi və Yerusəlimdə on bir il padşahlıq etdi. Anası Livnalı Yeremyanın qızı olub adı Xamutal idi. 2 O, Yehoyaqimin etdiyi kimi Rəbbin gözündə pis olan işlər gördü. 3 Həqiqətən, Rəbbin qəzəbinə görə Yerusəlimin və Yəhudanın başına bu iş gəldi. Axırda Rəbb onları hüzurundan kənar etdi. Sidqiya Babil padşahına qarşı üsyan etdi.

4^f Sidqiyanın padşahlığının doqquzuncu ilində, onuncu ayın onuncu günü Babil padşahı Navuxodonosor bütün ordusu ilə Yerusəlimin üzərinə

^e 51:63-64 Vəhy 18:21   ^f 52:4 Yez. 24:2

hücum etdi, oraya qarşı ordugah qurdu və ətrafında mühasirə divarları düzəltdi. ⁵ Padşah Sidqiyanın hakimiyyətinin on birinci ilinə qədər şəhər mühasirədə qaldı. ⁶ Dördüncü ayın doqquzuncu günü şəhərdə aclıq elə gücləndi ki, ölkə xalqının yeməyə çörəyi qalmadı. ⁷ Həmin vaxt şəhərin divarlarında dəlik açıldı. Gecə ikən Xaldeylilər şəhərin ətrafında olanda bütün döyüşçülər padşah bağçasının yanında olan iki divar arasındakı darvazadan qaçıb Arava yoluna çıxdı. ⁸ Ancaq Xaldeylilərin qoşunu padşahı təqib etdi və Yerixo düzənliyində Sidqiyaya çatdı. Sidqiyanın bütün ordusu onu tərək edib dağıldı. ⁹ Padşahı tutub Xamat torpağındakı Rivlaya, Babil padşahının yanına apardılar. Babil padşahı onun haqqında hökm verdi. ¹⁰ O, Sidqiyanın gözü önündə oğullarını öldürdü, sonra bütün Yəhuda başçılarını da Rivlada öldürdü. ¹¹ ^h Həmçinin Sidqiyanın gözlərini çıxartdı, onu qandallayıb Babilə apardı. Babil padşahı onu ölənə qədər zindanda saxladı.

¹² Babil padşahı Navuxodonosorun padşahlığının on doqquzuncu ilində, beşinci ayın onuncu günü Babil padşahına xidmət edən keşikçilər rəisi Nevuzaradan Yerusəlimə gəldi. ¹³ O, Rəbbin məbədinə, padşah sarayına, Yerusəlimdəki bütün evlərə od vurub bütün əsas binaları yandırdı. ¹⁴ Keşikçilər rəisinə tabe olan bütün Xaldey ordusu hər tərəfdən Yerusəlim divarlarını uçurtdu. ¹⁵ Keşikçilər rəisi Nevuzaradan yoxsul adamların bir hissəsini, şəhərdə qalan xalqı, Babil padşahının tərəfinə keçən fərariləri və sağ qalan sənətkarları sürgün etdi. ¹⁶ Ancaq o, bağçılıq, əkinçilik etmək üçün ölkədəki yoxsulların bir hissəsini orada saxladı.

¹⁷ ⁱ Xaldeylilər Rəbbin məbədində olan tunc sütunları, dayaqları və tunc hovuzu parçalayıb tunclarını Babilə apardı. ¹⁸ İbadət zamanı işlədilər qazanları, kürəkləri, maqqaşları, piyalələri, nimçələri və bütün tunc qabları götürüb apardılar. ¹⁹ Keşikçilər rəisi xalis qızıldan və gümüşdən olan tasları, buxurdanları, piyalələri, qazanları, çıraqdanları, nimçələri, kasaları götürüb apardı. ²⁰ Rəbbin məbədi üçün padşah Süleymanın düzəltdiyi iki sütun, hovuz və altındakı on iki tunc buğa heykəli və dayaqlardan alınan tuncun ağırlığı hesaba gəlməzdi. ²¹ Bir sütunun hündürlüyü on səkkiz qulac idi, dairəsi on iki qulac idi. Hər biri dörd barmaq qalınlığında idi, içləri boş idi. ²² Üzərində tunc bir başlıq var idi. Başlığın hündürlüyü beş qulac idi. Bu başlığın ətrafında hörmə tor və narlar var idi, hamısı tuncdan düzəldilmişdi. O biri sütun da narlarla bəzənmişdi və əvvəlkinə bənzəyirdi. ²³ Yanlarda doxsan altı nar var idi. Başlığı əhatəyə alan hörmə torların üzərində cəmi yüz nar var idi.

²⁴ Keşikçilər rəisi Nevuzaradan başçı kahin Serayanı, başçı kahinin müavini Sefyanı və astana keşikçisi olan üç nəfəri əsir aldı. ²⁵ Şəhərdə

qalan döyüşçülərin sərkərdəsini, padşahın məsləhətçilərindən şəhərdə olan yeddi nəfəri, ölkə xalqını orduya yazan sərkərdənin mirzəsini və ölkə xalqından şəhərdə qalan altmış nəfəri əsir tutdu. ²⁶Keşikçilər rəisi Nevuzaradan onları götürüb Rivlaya, Babil padşahının yanına apardı. ²⁷Babil padşahı Xamat torpağında olan Rivlada onları öldürdü. Beləcə Yəhuda xalqı öz ölkəsindən sürgün olundu.

²⁸Navuxodonosorun sürgünə apardığı xalqın sayı belədir: yeddinci ildə üç min iyirmi üç nəfər Yəhudi; ²⁹Navuxodonosorun padşahlığının on səkkizinci ilində Yerusəlimdən səkkiz yüz otuz iki nəfər; ³⁰iyirmi üçüncü ilində keşikçilər rəisi Nevuzaradanın sürgün etdiyi yeddi yüz qırx beş nəfər Yəhudi. Ümumilikdə dörd min altı yüz nəfər idi.

Padşah Yehoyakinin azad edilməsi

(2Pad. 25:27-30)

³¹Yəhuda padşahı Yehoyakinin sürgündə olmasının otuz yeddinci ilində Evil-Merodak Babil padşahı oldu. Həmin ilin on ikinci ayının iyirmi beşinci günü Evil-Merodak Yəhuda padşahı Yehoyakinə mərhəmət göstərərək onu zindandan azad etdi. ³²Onunla mehribanlıqla söhbət etdi və onun üçün özü ilə birgə Babilə olan padşahların taxtından yuxarı bir taxt qoydurdu. ³³Yehoyakin həbsxana paltarlarını əynindən çıxartdı. O yaşadığı müddətdə həmişə Babil padşahının süfrəsində yemək yeyərdi. ³⁴Bütün ömrü boyu ona Babil padşahı tərəfindən öləcəyi günə qədər gündəlik azuqə verilirdi.